

EUSKADIKO FUNDAZIOEN INPAKTUA

2024

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

GOBERNANTZA, ADMINISTRAZIO
DIGITAL ETA AUTOGOBERNU SAILA

Euskadiko fundazioen inpaktua

2024ko txostena

Toki Administrazioekiko Harremanetarako eta Administrazio Erregistroetako Zuzendaritza
FUNDAZIOEN BABESLETZA

Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia
Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco

Vitoria-Gasteiz, 2026

Lan honen erregistro bibliografiko bat Eusko Jaurlaritzaren Liburutegi Nagusian kontsulta daiteke: <https://www.katalogoak.euskadi.eus/katalogobateratua>

Edizioa: 2026ko apirila.

Ale kopurua: 30 ale

©: Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioa
Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernu Saila

Internet: www.euskadi.eus

Argitaratzailea:

Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia
Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco
Donostia kalea 1 – 01010 Vitoria-Gasteiz

Itzulpena:

IZO (Itzultzaile Zerbitzu Ofiziala)

Inprimatze-lanak:

Eusko Jaurlaritzako Inprimaketa eta Erreprografia Zerbitzua

ISSN: 3045-9737 (bertsio inprimatua)

ISSN: 3101-0172 (bertsio digitala)

Lege-gordailua: LG G 335-2025

Aurkibidea

AURKEZPENA	1
Sailburuaren agurra	1
Sarrera	3
Metodologia	5
Definizioak	9
Datu batzuk	13
1. DATU OROKORRAK	15
1.1 Inskribatutako fundazioak	15
1.2 Fundazioen urteko kontuak	18
1.3 Fundazio-motak: jarduera-arloa, tamaina, antzintasuna eta zientzia, teknologia eta berrikuntzaren euskal sarea	19
1.4 Gardentasuna.....	23
2. MAGNITUDE EKONOMIKOAK	28
2.1 Diru-sarrerak	30
2.2 Fundazioaren helburuetara bideratutako gastua	50
2.3 Ondare-egoera, finantza-egoera eta gastu erantsia	56
2.4 Banku-fundazioak	58
2.5 Euskal sektore publikoko fundazioak.....	67
2.6 Fundazioen sektoreak eae-ko balio erantsi gordinari eta barne-produktu gordinari egiten dien ekarpena	72
2.7 EAE-ko fundazioen sektoreak sortutako balio sozialaren monetizazioa	75
3. PERTSONAK	82
3.1 Ordainpeko langileak	84
3.2 Patronatua	90
3.3 Boluntarioak	100
ONDORIOA	106
ERANSKINA	110

AURKEZPENA

Sailburuaren agurra

Fundazioek funtsezko eginkizuna betetzen dute Euskadin, bai duten eragin ekonomikoagatik, bai eta, bereziki, beren balio sozial sakonagatik ere. Profesionalen konpromisoari eta boluntario askoren bultzadari esker, fundazioen sektoreak elkartasunaren, lankidetzaren eta guztien onerako zerbitzuaren printzipioak gauzatzen ditu. Haien jardunak gizarte-kohesioa indartzen dute eta berrikuntza sustatzen dute; hori gutxi ez, eta ongizate kolektiboarekiko konprometituagoa eta bidezkoagoa den gizarte bat eraikitzen laguntzen duten proiektu giltzarriak abian jartzen laguntzen du.

Fundazioek interes orokorreko jarduerak garatzen dituzte, Euskadiren aurrerapenerako funtsezkoak diren hainbat esparrutan: hezkuntza, gizarte-zerbitzuak, adinekoen egoitzak, kultura eta euskara, garapenerako lankidetzak, ingurumena, baita teknologiak eta ikerketa ere. Arlo horiek guztiak, 2030 Agendak jasotzen dituen erronka globalekin erabat lerrokatuta, gure gizartearen oinarritzko zutabeak dira. Hori dela eta, fundazioak funtsezko eragile bihurtu dira gure aurrerapen sozial eta ekonomikoan, gure herrialdearen ongizateari eta lehiakortasunari ekarpen erabakigarria eginez.

Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernu Sailari adskribatutako Euskadiko Fundazioen Babeslaritzak Euskadiko Fundazioen Inpaktua 2024 txostena prestatu du. Haren helburua fundazioen sektoreak egiten duen lanaren izaera eta irismena herritarrei hurbiltzea izan da.

Dokumentuak Euskadiko fundazioen sektorearen ikuspegi orokorra eskaintzen du eta euskal gizarteari egiten dioten ekarpen soziala jartzen du erdigunean, eragin ekonomikoaz haratago. Aurrerapen aipagarrienen artean berdintasunaren arloko aurrerapena nabarmentzen da: fundazioetan enpleguaren %57 emakumeek betetzen dute, eta erabaki-organoetan emakumeen presentziak

etengabeko hazkundera izan du, %37ra iritsi arte. Joera hori mantenduz gero, patronatuetan genero-oreka errealtate izango da 2027an.

Halaber, fundazioen sektorea erreferentea da lankidetzaren publiko-pribatuan; horren bidez administrazio publikoak eta gizarte-eragileek helburu esanguratsuak lortzen dituzte elkarrekin egindako lanari esker. Lankidetzaren horren adierazle da fundazioen diru-sarreraren %43 sektore publikotik datorrela.

2024aren amaieran, 490 fundazio aktibo zeuden Euskadin, guztira 8.347 milioi euroko ondarea zutenak. Urte horretan, fundazioek 600 lanpostu berri baino gehiago sortu zituzten, 16.300 pertsonari baino gehiagori eman zieten enplegua eta euskal BPGaren %1,08 sortu zuten, sektorearen garrantzi soziala agerian utziz. Gastuari dagokionez, biztanleko 593 euro bideratu zituzten fundazioaren helburuetara, 2023an baino %9ko gehiago.

Etorkizunera begira, fundazioek gizarte-eragile guztiek partekatzen dituzten erronkei egin behar diete aurre; horien artean nabarmentzen dira finantzaketa, erronka demografikoa eta digitalizazioa. Arrakastaz heltzeko, sektorearen jasangarritasuna indartu, teknologia berriak txertatu eta erakundeen arteko lankidetzaren are gehiago sendotu beharko da, erantzun inklusiboak, eraginkorrak eta berritzaileak eskaintzeko. Bide horretan, fundazioek beren eragina baliatzera deituak daude gizarte solidarioago baten eraikuntzan laguntzeko.

Bide batez, lerro hauek baliatu nahi dituzte fundazioen lanari eta horietan diharduten pertsona guztiei nire esker ona adierazteko, langile zein boluntario; haien konpromiso desinteresatua gure herrialdeko elkartasunaren eta erantzukizun sozialaren adibiderik onenetakoa da. Haien dedikazioak modu erabakigarrian laguntzen du komunitate gisa aurrera egiten jarrai dezagun.

Txosten honek sektorearen garrantzia publikoki aitortzen lagunduko duela sinisten dut. Aldi berean, Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernu Saitetik nire konpromisoa —bai eta nire talde osoarena ere— berresten dut sektore hau laguntzen, sendotzen eta proiektatzen jarraitzeko. Izan ere, gure aurrerapen sozialaren eragileetako bat da zalantzarik gabe.

María Ubarretxena Cid

Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernuko sailburua

EUSKO JAURLARITZA

Sarrera

Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Babesletza, Eusko Jaurlaritzako Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernu Sailaren mendekoa bera, fundazioei aholkularitza eta laguntza teknikoa emateko administrazio-organoa da. Hala, haren ardura da fundazio-eskubidea behar bezala balia dadin laguntzea eta bultzatzea, fundazioen eraketa eta funtzionamendua legearen arabera dela zaintzea eta fundatzailearen edo fundatzaileen borondatea eta fundazioaren helburuak benetan betetzen direla ziurtatzea. Horrenbestez, Babesletzaren eginkizuna da sustatzea fundazioek beren buruei eta beren jardueri buruzko publikitate nahikoa eta egokia ematen dutela; haren eginkizuna da, halaber, laguntza ematea estatistikako argitalpen eta azterlanak eta halako beste lan batzuk egin daitezen EAEko fundazioen errealitatearen alderdiei buruz, onuradunek eta gainerako interes-taldeek horren guztiaren berri izan dezaten.

2024an eta 2025ean, fundazioen inpaktuari buruzko 2022ko eta 2023ko txostenak argitaratu ziren; orain, fundazioen etengabeko ahaleginari eta Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Babesletzarekin batera egindako lanari esker, hirugarren txostena osatu da, 2024. urteari dagokiona, non sektoreak EAEko gizartean eta ekonomian duen eraginari buruzko datuak finkatzen eta zabaltzen baitira. Edizio berri honek aurretik hasitako analisiari jarraipena ematen dio, eta agerian uzten ditu sektorearen bilakaera eta hazkundera: sortutako balioa, enplegua eta barne-produktu gordinari egindako ekarpena; era berean, bide berriak irekitzen dira kuantifikazio horretan sakontzeko, zeharkako inpaktuak aztertuz eta fundazioek jardueraren onuradunei egindako ekarpena neurtuz.

Txosten honek, aurrez egindakoek bezalaxe, hiru atal ditu. Egitura horrek sektorearen bilakaera eta gizartean duen eragina alderatzeko aukera ematen du. Lehenengo kapituluak informazioa eta zenbateko eguneratuak biltzen ditu fundazioen egoera orokorrari, sektorearen egoerari eta lurraldeko egoerari buruz. Bigarren

kapituluan magnitude ekonomiko nagusiak aztertzen dira, horien finantzaketa-iturriak eta gizarte- eta ekonomia-ekarpena erakusteko. Hirugarren kapituluak sektoreak enplegua sortzeko duen gaitasuna eta boluntarioek duten presentzia erakusten du. Gainera, gobernu-organoak osatzen dituzten pertsonak zenbatesten ditu, eta emakumeek eta gizek sektorean duten egoerari buruzko informazioa ematen du.

Metodologia

Atal honen helburua da txostenean aztertzen diren sailkapenak eta prozedura deskribatzea.

- **Aztertutako fundazioak:** Txosten hau egiteko, kontuan hartu dira 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 edo 2024ko ekitaldietan EAEko Fundazioen Babesletzaren aurrean kontuak eman dituzten fundazio aktiboen datuak.
- **Sailkapena, jarduera-arloaren arabera:** Jarduera-arlo bakoitza mugatzeko, Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Babesletzaren eta Erregistroaren Erregelamenduaren eranskinetako jarduerak hartu dira erreferentzia eta inspirazio gisa. Hori horrela, jarduera-arlo hauetan sailkatu dira fundazioak:
 - **Hezkuntza:** Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan, Lanbide Heziketan edo bestelako hezkuntza ez-arautuan prestakuntza-zikloak ematen dituzten ikastetxe pribatu itunduak eta ez-itunduak.
 - **Museoak eta ondare kulturala:** Museo-ondarearen edo ondare kulturalaren defentsa eta sustapena eta horien kudeaketa edo titulartasuna xedetzat duten fundazioak.
 - **Garapenerako lankidetzak:** Garapenerako gobernu kanpoko erakundeak (GGKE) eta garapenerako lankidetzan aritzen diren beste entitate batzuk.
 - **Egoitzak:** Egoitza-zerbitzuak eta adineko pertsonen, mendekotasuna duten eta gizartean baztertuta egoteko arriskuan dauden pertsonen arreta emateko zerbitzuak xede dituzten entitateak.
 - **Gizarte-zerbitzuak:** Beste gizarte-zerbitzu batzuen arreta xedetzat duten entitateak, «Egoitzak» atalean jasotako bestelakoak, pertsona, familia

eta talde guztien gizarteratzea, autonomia eta gizarte-ongizatea sustatzeko, batez ere pertsonengan eta harremanetan oinarritzen diren prestazio eta zerbitzuen bidez.

- **Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza:** Ezagutzaren, teknologiaren eta berrikuntzaren ikerketa, garapena eta transferentzia xede duten entitateak —Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzaren Euskal Sarean jardun zein ez—.
 - **Beste batzuk:** aurreko motetan sartu ez diren jarduerak edo xedeak dituzten askotariko fundazioak. Hona hemen atal honetako jarduerar-
arloak: azterketak, pentsamenduaren hedapena eta bekak, inguruaren garapen sozioekonomikoa, kirolak, ingurumena, osasuna, euskara eta arte eszenikoak.
- **Sailkapena, tamainaren arabera:** Tamainaren araberako sailkapena egiteko, 2024ko ekitaldiko gastu erantsia hartu da kontuan. Ekitaldi horretan kontuak aurkeztu ez dituzten fundazioak badaude, aurkeztutako azken ekitaldia hartu da erreferentzia moduan, edo, beharrezkoa izan bada, mikro tamainako fundazio gisa izendatu dira. Hala, urteko gastuaren arabera, honela sailkatzen dira:
- Mikroentitateak: 300 mila eurotik behera
 - Txikiak: 300 mila euro eta 1 milioi euro artean
 - Ertainak: 1 eta 5 milioi euro artean
 - Handiak: 5 eta 25 milioi euro artean
 - Oso handiak: 25 milioi euro baino gehiago
- **Gardentasuna:** Fundazioek Interneten duten presentzia aztertu da, haien web-
atarien eta horietan aurkezten duten dokumentazioaren bidez. Bilaketak egiteko, bilatzaile nagusiak erabili dira. Gardentasunaren atalaren azterketa 2026ko otsailean egin da.
- **EKS 2010:** Aztertutako euskal fundazioen ekoizpena, bat etorrira Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013ko maiatzaren 21eko 549/2013 (EE) Erregelamenduan ezarritakoarekin (Europar Batasuneko Nazio eta Eskualdeetako Europako Kontu Sistemari buruzko Erregelamendua, EKS 2010

izenez ezaguna), izan ekoizle pribatuak nahiz publikoak, «merkatukoa ez den ekoizpen» moduan ulertu da, hau da, beste unitate batzuei doan edo prezio ekonomiko oso baxuetan emandako ekoizpena, ekoizpen-kostuak batuta kalkulaturakoa, kontuan hartuta EKS 2010 irizpidea, ekoizpenaren kostuaren % 50ean oinarritua —non, salmentek ekoizpen-kostuen % 50 baino gutxiago estaltzen badute, unitate instituzionala merkatukoa ez den beste ekoizle bat baita eta familientzako lan egiten duten irabazi-asmorik gabeko erakundearen sektorean sailkatzen baita (FLIAGE)—. EAEko fundazioen ekoizpena ez denez «merkatukotzat» jotzen, enpresa-marjinak (ustiapenaren soberakin garbia kontabilitate nazionalan, EBITDA enpresa-kontabilitatean) deuseztat jo dira.

- **Balantze, gastu eta diru-sarreraren datu erantsiak:** Aztertu diren ekitaldiak 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 eta 2024koak izan dira. Txosten hau argitaratu den datan, 2025eko ekitaldiko kontuak aurkezteko epea ez da iraungi. Eraitzen kontuaren eta balantzearen magnitude erantsien iturria fundazioek EAEko Fundazioen Babesletzari kontuak emateko espedienteetan aurkeztu dizkieten emaitzen kontuaren eta balantzearen formularioak dira. Datuak 2026ko urtarrilean irauli dira.
- **Banku-fundazioen datuak:** Erabilitako informazio-iturriak banku-fundazioen eta Kutxabank SAren gobernu korporatiboaren urteko kontuak eta urteko txostenak dira.
- **Leontief:** Fundazioen sektoreak ekonomiaren gainean egiten duen ekarpenaren zeharkako eragina balioesteko, EUSTATEk argitaratutako Input-Output tauletako matrize simetrikotan jasotako informazioa aztertu dugu eta, taula horien gainean, Leontief ereduaren alderantzizko matrizea erabili dugu. Hona hemen formula:

$$L=(I-A)^{-1}$$

Non:

L, Leontiefen alderantzizko matrizea

I, A matrizearen antzeko ordenako alderantzizko matrizea

A, zuzeneko errekerimenduen edo koefiziente teknikoaren matrizea

Fundazioen jarduerak ekonomiaren adarretan sortzen duen eragin makroekonomikoa deskonposatu egin daiteke, ondorio hauek bereiz aztertzeko:

- Zuzeneko eragina: fundazioen sektoreak berez sortzen duen balioa, ekoizpen edo eskari propioaren eta balio erantsi gordinaren (BEGd) bidez.
- Zeharkako eragina: fundazioen sektoreko hornitzaileek sortzen duten balioa, eta, aldi berean, arrastearen bidez sortutakoa haien hornitzaileen gainean.

Ez da kalkulatu induzitutako eragina, hau da, fundazioen sektoreak eta haien hornitzaileek ordaintzen dituzten soldaten bidez sortzen den balioa.

- **Ordainpeko langileen eta boluntarioen datuak:** Langileen eta boluntarioen plantillari eta haien sexuaren araberako banaketari buruzko datuak hartzeko, aintzat hartu da fundazioek kontuak emateko espedientea irekitzeko formularioan sartu duten informazioa.
- **Patronatuen datuak:** Fundazioen patronatuei buruzko datuak Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Erregistroan inskribatuta dagoen azken patronatutik atera dira.

Definizioak

Jarraian, txosten hau osatzen duten hiru kapituluetan azaltzen den nomenklatura eta zenbait kontzeptu argitu eta zehaztuko dira:

- **Fundazio ez-aktiboak:** Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Babesletzaren eta Erregistroaren Erregelamendua onartzen duen uztailaren 23ko 115/2019 Dekretuaren xedapen gehigarriko laugarren atalaren arabera, fundazioa ez-aktibotzat joko da, baldin eta, estatutuak egokitu gabe eta horretarako errekerimenduari erantzun gabe, jardunean edo martxan badago edo beste eskabide edo komunikaziorik egin ez badu Fundazioen Erregistroan, Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioei buruzko ekainaren 2ko 9/2016 Legea indarrean jarri zenetik.
- **Diru-sarrera erantsia:** Eraitzen kontuko honako atal hauen batura da: jarduera propioaren diru-sarrerak, salmentak, merkataritza-jardueraren beste diru-sarrera batzuk, jardueraren beste diru-sarrera batzuk, ekitaldiko soberakinera pasatutako kapitaleko dirulaguntza, dohaintza eta legatuak, hornidura-soberakinak eta diru-sarrera finantzarioak.
- **Gastu erantsia:** Eraitzen kontuko honako atal hauen batura da: laguntzen ziozko gastua, izakinen hornidurak eta aldakuntza, beste ustiapen-gastu batzuk, amortizazioa, finantza-gastuak eta pertsonal-gastuak.
- **Helburuetara bideratutako gastua:** Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Babesletzaren eta Erregistroaren Erregelamendua onartzen duen uztailaren 23ko 115/2019 Dekretuaren 30.4 artikuluan ezarritakoaren arabera, fundazioaren helburuetara bideratutakotzat joko dira aipatu helburuak betetzen lagundu duten gastuak eta inbertsioak, salbu amortizazioetarako zuzkidurak eta

narriadurengatiko galerak. Era berean, administrazio-gastuak eta diru-sarrerak lortzeko beharrezkoak diren gastuak ez dira hartuko fundazioaren helburuetara bideratutako gastutzat. Helburuetara bideratutako gastuaren datuak memoria ekonomikoan jasotako jarduera-oharretik hartu dira (fundazioek urtero aurkeztu beharreko kontu-ematearen espedienteen parte da memoria ekonomikoa).

- **Kalkulu-oinarria:** Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Babesletzaren eta Erregistroaren Erregelamendua onartzen duen uztailaren 23ko 115/2019 Dekretuaren 30.1 artikuluan ezarritakoaren arabera, fundazioaren helburuak betetzeko bideratu beharko duten zenbatekoaren kalkulu-oinarria fundazioko emaitzen kontuko diru-sarrera guztiek osatuko dute. Oinarri horretatik, diru-sarrerak eskuratzeko beharrezkoak izan diren gastuak baino ez dira kenduko, fundazioaren helburuak lortzeko gastuak izan ezik. Kalkulu-oinarriari buruzko datuak memoria ekonomikoan jasotako jarduera-oharretik hartu dira.
- **Diru-sarrera publikoak:** Diru-sarrera publikoak zehazteko aplikatutako metodologia honako hau izan da:
 - Fundazioen diru-sarrera publikoen iturria, diru-sarrera motari, ente publiko emaileari eta ekitaldian sortutako zenbatekoari buruzko datuei dagokienez, EAEko Fundazioen Erregistroan 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 eta 2024ko ekitaldietan aurkeztutako kontuak emateko espedientea osatzen duen memoria ekonomikoan jasotako informazioa izan da.
 - Sektore publikotik datozen diru-sarreraren zenbatekoa ekitaldiko emaitzen kontuan egotzitakoa da, dagokion organismo publikoak noiz eman dituen gorabehera.
 - Diru-sarrera publikoak: fundazioek ente publikoen eskutik jaso dituzten diru-sarrera guztiak dira, hau da, administrazio publikoek emandako eta fundazioek jasotako finantzaketa publiko osoa. Horrenbestez, finantzaketa publikoaren kontzeptua diru-sarrera publikoen bi motatan banakatu da, Kontabilitateko Plan Orokorra onartzen duen azaroaren 16ko 1514/2007 Errege Dekretuko definizioetan oinarrituta:

- Kapitaleko dirulaguntzak: Administrazio publikoek emandakoak, fundazioa ezartzeko edo egitura finkorako (aktibo ez-korrontek), edo etorkizuneko ekitaldietako gastu espezifikoak edo ustiapen-defizita finantzatzeko.
 - Ustiapeneko dirulaguntzak, hitzarmenak eta kontratuak: Ustiapeneko dirulaguntzak administrazio publikoen eskutik jasotako dirulaguntza arruntak dira, oro har ekitaldiko ustiapenaren defizita konpentsatzeko. Sektore publikotik ondasunak besterentzeagatik eta administrazio publikoei zerbitzuak emateagatik jasotako beste diru-sarrera batzuk, oro har, kontratu edo hitzarmen bidez formalizatzen diren diru-sarrerak dira, eta txosten honen ondorioetarako, ustiapeneko dirulaguntzat hartu dira, diru-sarrera arruntak direlako biak.
- **Soldata-kostu gordina:** soldata gordina, fundazioaren konturako karga sozialak eta fundazioak jasanarazitako beste gastu sozial batzuk.
- **Fundazio bereziak:** Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioei buruzko ekainaren 2ko 9/2016 Legean fundazio berezien bi mota bereizten dira:
- Banku-fundazioak: Aurrezki Kutxen eta Banku Fundazioen abenduaren 27ko 26/2013 Legea indarrean jarri ondoren sortutako entitateak dira. Era honetako fundazioak berariaz aztertzen dira txosten honen 2.4 azpikapituluan. Banku-fundazioen magnitudeak ez dira sartu 2. kapituluko jarduera-arloen araberrako gainerako sailkapenetan, banku-fundazio horiek zenbait jarduera-arlo hartzen dituztelako eta ezin direlako horien magnitudeak kategoria bakarrean sailkatu.
 - Euskal sektore publikoko fundazioak: Fundazio mota horri buruzko informazioa 2.5 azpikapituluan aurkezten da. Txosten honen helburua ez da euskal sektore publikoko fundazioak mugatzea, baizik eta sektore publikoak patronatukideen izendapenean duen presentzia aztertzea.

- **Pay-out:** dibidenduak ordaintzera bideratutako emaitzaren ehunekoa adierazten duen ratioa.

- **Balio erantsi gordinaren gaineko eragina kalkulatzeko erantsitako partidak:**
 - Laneko kostuak: soldatapeko pertsonen ordainsariak edo pertsonal-gastuak, diruz eta gauzaz egindako ordainsari guztiak barne, hots, antolakundeek beren ordainpeko langileei ordaindu behar dizkietenak langileek egindako lanaren truke, kontabilitateko aldiaren zehar. Soldata eta ordainsariak eta enplegatzailearen kargura egindako gizarte-kotizazioak bereizten dira.
 - Ekoizpenaren gaineko beste zerga garbi batzuk, dirulaguntzarik gabe: kontrapartidarik gabeko nahitaezko ordainketak, administrazio publikoek bildutakoak, ekoizpena eta jabetza zergapetzen dutenak (adibidez, ondasun higiezinaren gaineko zerga), ken administrazio publikoek ekoizle egoiliarrei emandako dirulaguntzak, haien ekoizpen-mailetan, prezioetan edo ekoizpen-faktoreen ordainsarrietan eragiteko.
 - Amortizazioak: kapital finkoaren kontsumoa, hau da, erreferentziazko aldiaren garatutako ekoizpen-jardueraren ondorioz kapital finkoak jasandako balio-galera. Establezimenduek beren kapital finkoari tinko eusteko egiten dituzten kontabilitate-amortizazioen bidez kalkulatu da.

Datu batzuk

%43

diru-sarrera
publikoak

Emakumeak:

Langileen

%57

Patronatukideen

%37

686

fundazio

Finantzaketa
publikoko **euro**
bakoitzeko

2,6 € itzultzen da
merkatuko balioan

Diru-sarrerak,
guztira:

1.708

milioi €

16.400

zuzeneko
lanpostu

BPGaren

%1

Banku-
fundazioek

648

milioi € bideratu
dituzte
helburuetara 11
urtean

Helburuetara
bideratutako
per capita
gastua:

593 €

Ondarea,
guztira:

8.347

milioi €

1

DATU OROKORRAK

Datu orokorrak

Kapitulu honetan, Euskal Autonomia Erkidegoko fundazioen sektoreari buruzko zenbait datu emango dira, atariko gisa; fundazioak zenbatetsi eta horien ezaugarriak deskribatuko dira. Azterlan honen erreferentziako urtea 2024a izango da, hots, txostena hau egin den datan fundazioek Fundazioen Erregistroan urteko kontuak aurkezteko betebeharra duten azken ekitaldia.

Era berean, fundazioen gardentasun-maila aztertuko da, haien web-atarietan jasotako informazioaren arabera.

1.1 INSKRIBATUTAKO FUNDAZIOAK

Lehenik eta behin, Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Erregistroan inskribatuta dauden fundazioen kopurua islatzen da, aktibo daudenak eta ez-aktibotzat jotzen direnak bereizita.

Fundazio ez-aktibotzat jotzen dira azken hamar urteetan espedienterik izapidetu ez duten fundazioak. Fundazio bat ez-aktiboa izateko, txosten honen metodologiaren atalean deskribatutako ezaugarriak bete behar ditu.

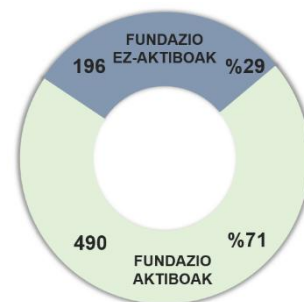
Inskribatutako 686 fundazioetatik 196k betetzen dituzte fundazio ez-aktibotzat hartzeko ezaugarriak.

Hona hemen azken bi ekitaldietako mugimenduak:

1. taula. Altak/Bajak (eraketak/likidazioak)

Lurralde historikoa	2022/12/31	Alta ▲	Baja ▼	2023/12/31	Alta ▲	Baja ▼	2024/12/31
Araba / Álava	99	1	1	99	3	0	102
Bizkaia	341	2	1	342	3	1	344
Gipuzkoa	234	3	1	236	5	1	240
EAE	674	6	3	677	11	2	686

1. grafikoa. Fundazio aktiboak eta ez-aktiboak

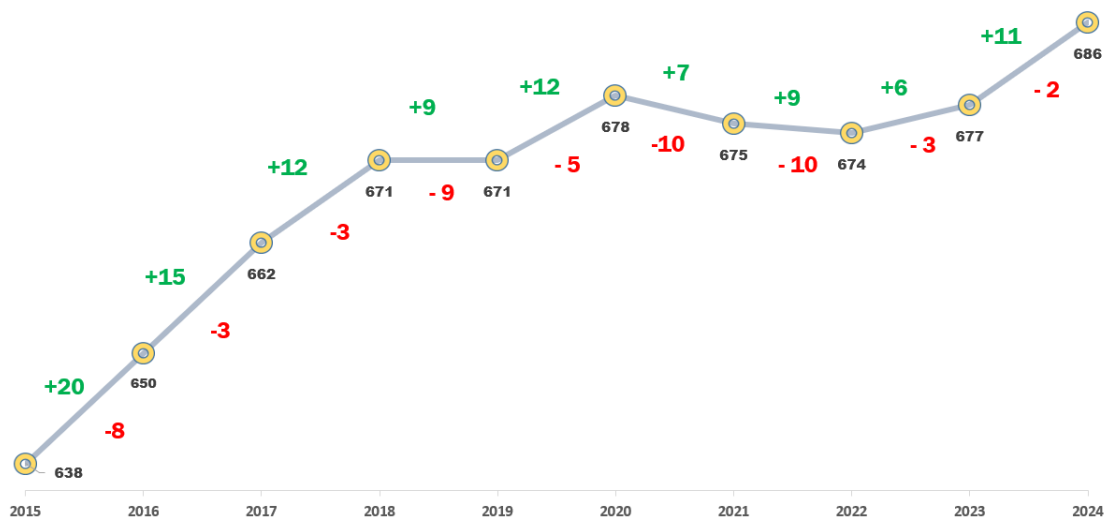

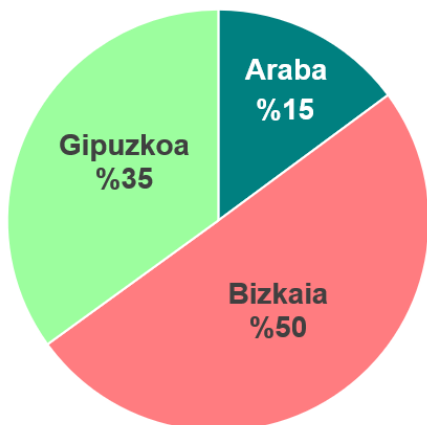
Fundazioen kopuruak gora egin du 2024an, 2023ko eta 2022ko datuen aldean. 2024ko ekitaldian hamaika fundazio berri eratu ziren, eta bi baja egon ziren, eta 2023an, berriz, sei alta eta hiru baja egon ziren. 2024an sortutako fundazioek eremu hauetan garatuko dituzte beren jarduerak: bik hezkuntzan; batek teknologian, ikerketan eta berrikuntzan; lauk gizarte-zerbitzuetan, eta lauk beste jarduera-eremu batzuetan.

Fundazioen kopuruak denbora luzeagoan izan duen bilakaera aztertzen bada, ikusten da hor ere gora egin duela datuak: 2014an, 639 fundazio zeuden Erregistroan inskribatuta, eta gaur egun 686; hau da, % 7ko igoera egon da. Igoera garbi hori gorabehera, urteko aldietan altak eta bajak egon dira. Beraz, ekitaldi batzuetan, bajak altak baino gehiago izan direnez, fundazioen kopurua murriztu egin da. Jarraian, azken hamaika urteetan egondako aldakuntzak ageri dira:

2. grafikoa. Inskribatutako fundazioen kopuruaren bilakaera

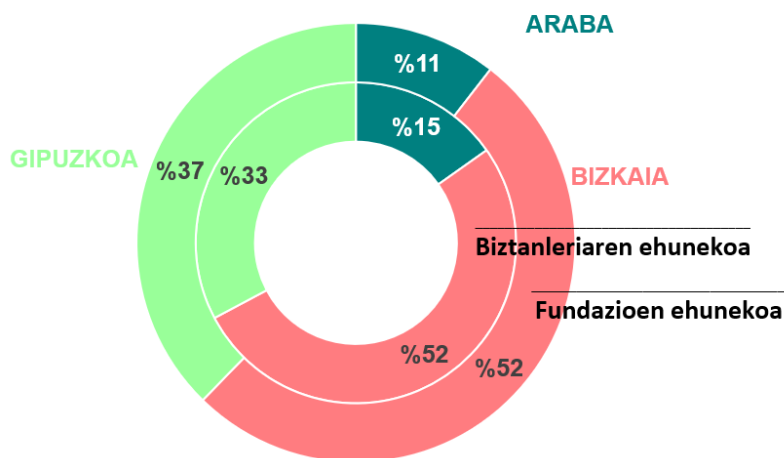
3. grafikoa. Inskribatutako fundazioen banaketa, lurraldearen arabera

Fundazioak lurralde historikoen arabera aztertuz gero, Araban 101 fundazio daude inskribatuta, Bizkaian 345 eta Gipuzkoan 240. Hau da, fundazioen % 51 Bizkaiko Lurralde Historikoan daude, Gipuzkoan % 35 eta Araban % 14. Fundazioek urteotan zehar izan duten bilakaera aztertuz gero, nahiz eta fundazioen kopuruak gora egin duen, lurralde historikoetako proportzioak egonkor eutsi dio denboran zehar. Hala, 2015eko ekitaldiko ehunekoak gaur egungoen ia berdinak ziren.

Fundazio aktiboak aztertuz gero, lehen azaldu den bezala, Euskal Autonomia Erkidegoan 2024ko ekitaldian 490 fundazio aktibo daude: 51 Araban, 251 Bizkaian eta 188 Gipuzkoan. Fundazio aktiboen kopurua lurralde historiko bakoitzeko biztanleriarekin alderatuz gero, Araban EAEko biztanleriaren % 15 dago, eta fundazioak lurralde horretan % 11 inguru dira. Aldiz, Gipuzkoan, EAEko biztanleriaren % 33 dago, eta fundazioak % 38 dira. Bizkaia orekatuago dago, EAEko biztanleriaren % 52 hartzen baitu eta fundazioak % 51 baino zertxobait gehiago baitira. Beraz, fundazioen sektorea bereziki esanguratsua da Gipuzkoan.

4. grafikoa. Fundazioak eta biztanleria, lurralde historikoaren arabera (%)

Bestalde, datuak 100.000 biztanleko aztertzen badira, EAEn 22 fundazio daude 100 mila biztanleko; kopuru hori Estatukoa baino altuagoa da, Estatuan 20 fundazio baitaude (*Iturria: Espainiako fundazioen informazio finantzarioa eta ez-finantzarioa - KE kontabilitateko ekonomialariak*).

Lurralde historikoen arabera, Gipuzkoan 26 fundazio daude 100 mila biztanleko, Bizkaian 22 eta Araban 15.

Txosten honetan 2025eko ekitaldiari buruz emango den datu bakarra fundazioen kopuruarena izango da, erregistro-datu hori eskuragarri baitago dokumentu hau argitaratu den datan.

Hain zuzen ere, 2025eko abenduaren 31n, 698 fundazio ageri dira Erregistroan inskribatuta, eta 2025. urtean zehar 15 fundazio berri inskribatu dira, eta 3 azkendu.

1.2 FUNDAZIOEN URTEKO KONTUAK

2024ko abenduaren 31n Erregistroan inskribatuta zeuden 686 fundazioetatik 490 ziren aktiboak.

389 fundaziok aurkeztu dituzte urteko kontuak 2024ko ekitaldian. Beraz, fundazio aktiboaren % 79k bete dute 2024ko ekitaldian kontuak emateko betebeharra.

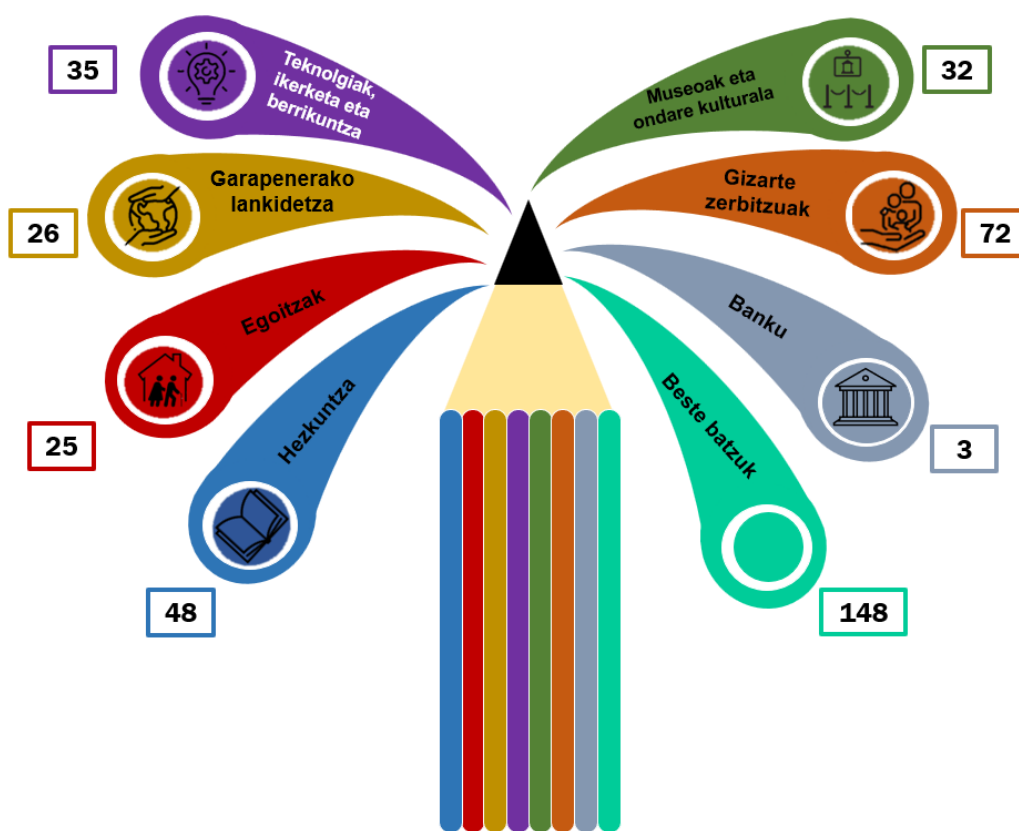
Nabarmenezkoa da urteko kontuak aurkezten ez dituzten fundazioei Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Erregistroan zabalduko erregistro-orria ixten zaiela eta ez-betetze horren berri ematen dela Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian. 2025eko abenduaren 11ko iragarkiaren bidez (2025eko abenduaren 19an argitaratua EHAAn), 2024ko ekitaldiko kontuak aurkeztu ez zituzten fundazioen zerrenda argitaratu zen, aktibo zeudenak eta ustez aktibo ez zeudenak bereizita. Halaber, urteko kontuak aurkeztu arren errekerimenduak bideratu ez dituzten fundazioen zerrenda ere jaso zen.

2024an, 228 fundaziok aurkeztu dute, urteko kontuekin batera, kanpoko auditoretzaren txostena. Horietatik 40k beren borondatez egin zuten.

1.3 FUNDAZIO-MOTAK: JARDUERA-ARLOA, TAMAINA, ANTZINATASUNA ETA ZIENTZIA, TEKNOLOGIA ETA BERRIKUNTZAREN EUSKAL SAREA

Metodologian aurkeztutako definizioetan ezarri den bezala, txostenean zehar azterketak egiten dira, fundazioak multzokatzeko erabili diren **jarduera-arloen** arabera. Hori guztia testuinguruan aztertu ahal izateko, 2024an urteko kontuak zenbat fundaziok aurkeztu dituzten eta zein jardueratan aritu diren argitu beharra dago. Hona hemen:

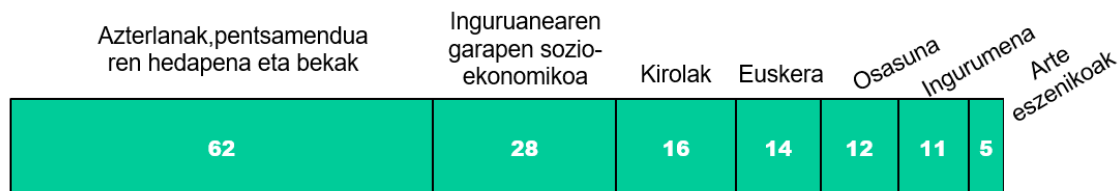
5. grafikoa. Fundazioen kopurua, jarduera-arloaren arabera

«Beste batzuk» atalean, aurreko motetan sartu ezin diren askotariko jarduerak edo xedeak egiten dituzten fundazioak jaso dira. Hona hemen:

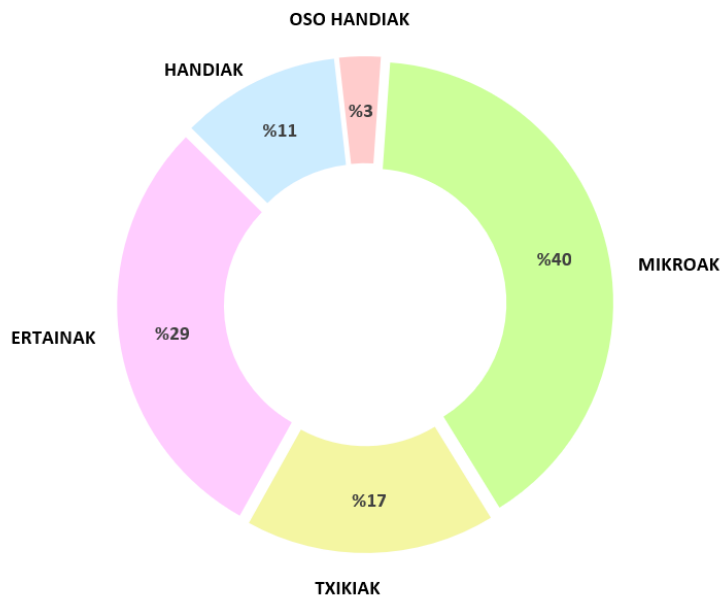
6. grafikoa. «Beste batzuk» azpiarloko fundazioen kopurua

Bestalde, fundazioak beren jardueren arabera bereizteaz gain, **tamainaren** arabera ere bereizi dira, aurkeztu duten urteko gastuaren aurrekontuaren parametroetan oinarrituta.

Hala, aztertutako fundazioetatik % 40 mikroentitateak dira (ekitaldiko gastua, guztira, 300.000 eurotik beherakoa), % 18 entitate txikiak dira (300.000 euro eta 1 milioi euro artean), % 26 ertainak (1 eta 5 milioi euro artean), % 13 handiak (5 eta 25 milioi euro artean) eta % 3 oso handiak (urteko gastuaren aurrekontua 25 milioi eurotik gorakoa).

7. grafikoa. Fundazioak, tamainaren arabera (%)

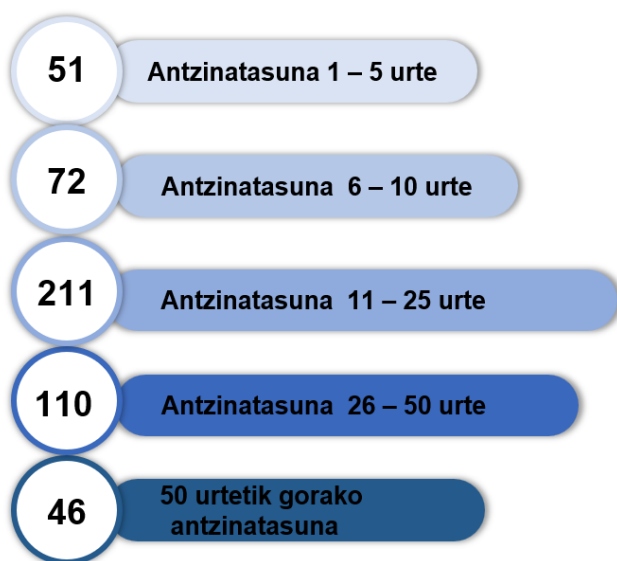

Jarduera eta tamainaren arabera egindako sailkapen honez gain, ondare-osaeraren arabera ezaugarri espezifikoak dituzten fundazio-taldeak daude, esaterako ondare-fundazioak edo finantza-fundazioak. 27 fundazio jotzen dira ondare-fundaziotzat, eta fundazio horiek dituzten helburuak zenbait jarduera-arlotan sailkatzen dira; batez ere, gizarte-zerbitzuetan eta ikerketan, pentsamenduaren hedapenean eta beketan. Fundazio horiek gutxi gorabehera 414 milioi euroko kontabilitate-balioko ondarea dute, eta 13,8 milioi euro bideratu dituzte fundazioaren helburuetara.

Fundazio aktiboen batez besteko **antzinatasuna** 27 urtekoa da. Egoitzen arloko fundazioak dira zaharrenak, eta nabarmentzekoa da hirutik bik 50 urte baino gehiago dituztela.

8. grafikoa. Fundazioen kopurua, antzinatasunaren arabera

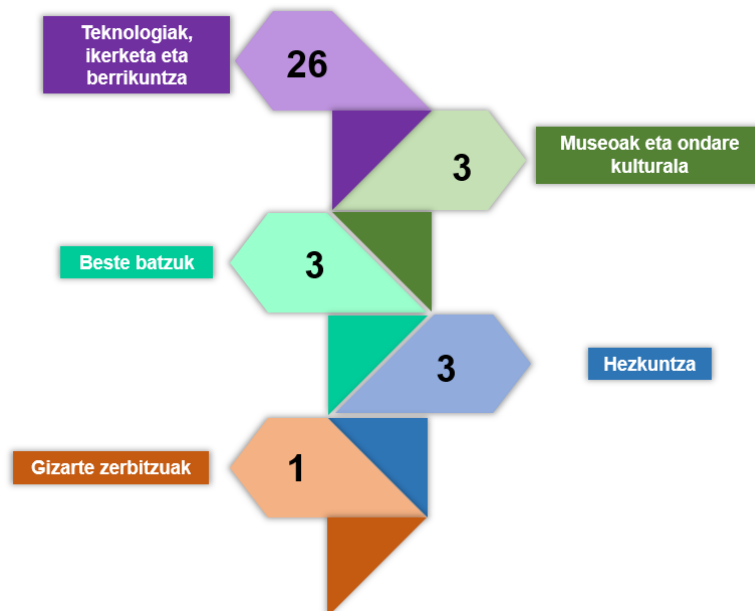
Fundazio berrienei dagokienez, azken 9 urteetan 101 fundazio eratu dira, hots, fundazio aktiboen % 21. Horietako gehienek arlo hauetako jarduerak egiten dituzte: azterketak eta pentsamenduaren hedapena, gizarte-zerbitzuak eta hezkuntza.

Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzaren Euskal Sarea (**ZTBES**) ikerketa, garapen eta berrikuntzako entitateen multzo bat da. Hala, sarean lan eginez, I+G+B arloko hainbat jarduera garatzen dituzte, modu orekatuan, ikerketa espezializatua eta bikaina eginez, EAEn aberastasuna eta ongizatea sortzen lagundu ahal izateko.

ZTBESko eragileen erregistro publikoak duen informazio publikoan (hirugarrenentzat eskuragarri dagoena) eragile bakoitzaren identifikazio-datuak ageri dira, haien ikerketa-arloekin, aplikazio-eremuekin, akreditazioari buruzko datuekin eta erregistroko inskripzio-datarekin batera.

Bada, informazio horren arabera, Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzaren Euskal Sareko 142 eragileetatik 36 dira fundazioak; horietatik 3 Araban daude, 18 Bizkaian eta 15 Gipuzkoan. Fundazio horietako gehienek (26) teknologiak, ikerketa eta berrikuntzaren arloan egiten dute lan, eta hamarrek beste arlo batzuetan:

9. grafikoa. Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzaren Euskal Sareko fundazioak

1.4 GARDENTASUNA

Gardentasunari, informazio publikoa eskuratzeko bideari eta gobernu onari buruzko abenduaren 9ko 19/2013 Legearen 3.b) artikulua araberako, 2.1.h) artikuluan ezarritako sektore publikoko fundazioez gain, lege horren II. kapituluaren aurreikusitako publizitate aktiboko xedapenak bete behar dituzte honako hauek: «urtebetez 100.000 euro baino gehiagoko laguntza edo dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten erakunde pribatuak, edo urteko sarreraren % 40 —5.000 euroko minimoarekin—, gutxienez, laguntza edo dirulaguntza publikoetatik eskuratzen duten erakunde pribatuak».

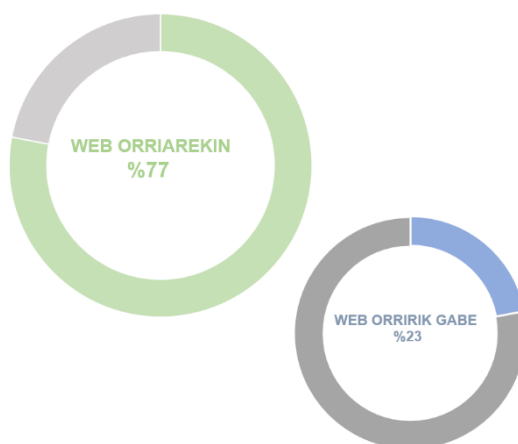
EAEko fundazioen % 67k dirulaguntza publikoak jasotzen dituztenez beren jarduerak garatzeko, beharrezkoa da halako entitateek neurriak hartzea, gardentasunaren gaineko betebeharrak bete behar dituen informazioa dagokion web-orrietan argitaratu dadin, modu argian, egituratuan eta ulergarrian. Gainera, 2024ko ekitaldian, aztertutako fundazioen % 52k 100.000 eurotik gorako jatorri publikoko diru-sarrerak izan dituzte, eta fundazioen % 5ek, nahiz eta zenbateko hori baino dirulaguntza txikiagoak jaso, urteko diru-sarreraren % 40 baino gehiago dirulaguntzen bidez eskuratu dituzte. Horrenbestez, aurreko paragrafoan adierazitakoaren arabera, EAEko fundazioen % 57 19/2013 Legearen betebeharreko subjektutzat hartzen da.

Atal honetan, Euskal Autonomia Erkidegoko fundazioek gardentasunaren arloan dituzten betebeharren betearazpen-maila aztertzen da, beren web-orrietan argitaratutako informazioa oinarri hartuta, hartara azterketaren emaitzak abiapuntu moduan har daitezkeen hobekuntza-arloak ezartzeko.

Gardentasun-maila zenbatesteko, oinarrizko lehen sailkapen bat egiten da: fundazioak web-orri propioa duen ala ez. Ondoren, web-orrian zein informazio mota argitaratzen den egiaztatzen da. Txosten honetan aztertutako fundazioetatik % 77k daukate web-orria. Gainerako % 23ak ez dauka presentziarik Interneten.

Web-orria duten fundazioen gardentasun-maila zehazteko, zazpi adierazle ezarri dira, informazio orokorrari nahiz ekonomikoari buruzkoak:

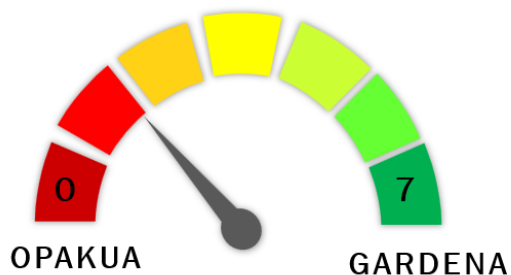
10. grafikoa. Web-orria

1. Gardentasunari buruzko atal espezifikoko bat dago.
2. Estatutuak argitaratuta daude.
3. Patronatua osatzen duten pertsonak identifikatuta daude.
4. 2024ko ekitaldiko urteko kontuak argitaratuta daude.
5. Aurreko ekitaldietako urteko kontuak argitaratuta daude (2021etik 2023ra).
6. 2024ko ekitaldiko auditoretza-txostena argitaratuta dago.
7. 2025eko ekitaldirako onartutako aurrekontuari buruzko informazioa dago.

Informazio-ondorioetarako, adierazi behar da inskribatutako fundazioek gordailututako azken kontuen balantzea eta emaitzen kontua, estatutuak eta patronatuko kideak Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Erregistroaren webgunean argitaratuta daudela. Informazio hori doan eta berehala eskuratu daiteke helbide honetan: www.euskadi.eus/erregistroak.

11. grafikoa. Batez besteko nota gardentasunean

BATEZ BESTEKO NOTA = 1,89

dituzte, batez beste. Nolanahi ere, 2023ko datuarekin alderatuta (1,74 puntu), gardentasun-maila apur bat hobetu da.

Fundazioen % 40k (2023an, % 41ek) beren helburuak eta jarduerak jakinarazteko tresna gisa soilik erabiltzen dute web-orria, hau da, zazpi adierazleetako bat ere sartu gabe. Beraz, puntuaziorik eskuratu ez dutenez, opakutzat jotzen dira.

Webgunea duten fundazioen % 23k 4 puntuko edo gehiagoko nota lortu dute, eta horrek esan nahi du hobekuntzak egon direla gardentasunaren arloan, 2023ko datuarekin alderatuta (% 21).

Aurreko adierazleetako bakoitzeko puntu bat ematen da. Hartara, puntuazioa zenbat eta handiagoa izan, fundazioa gardenagoa izango da. Aldiz, puntuazio txikiagoa duten fundazioak opakuagoak direla ulertuko da. Egindako azterketaren arabera, Euskal Autonomia Erkidegoko fundazioek badute zer hobetu gardentasunari dagokionez; izan ere, 7 puntutatik 1,89 puntu soilik lortu

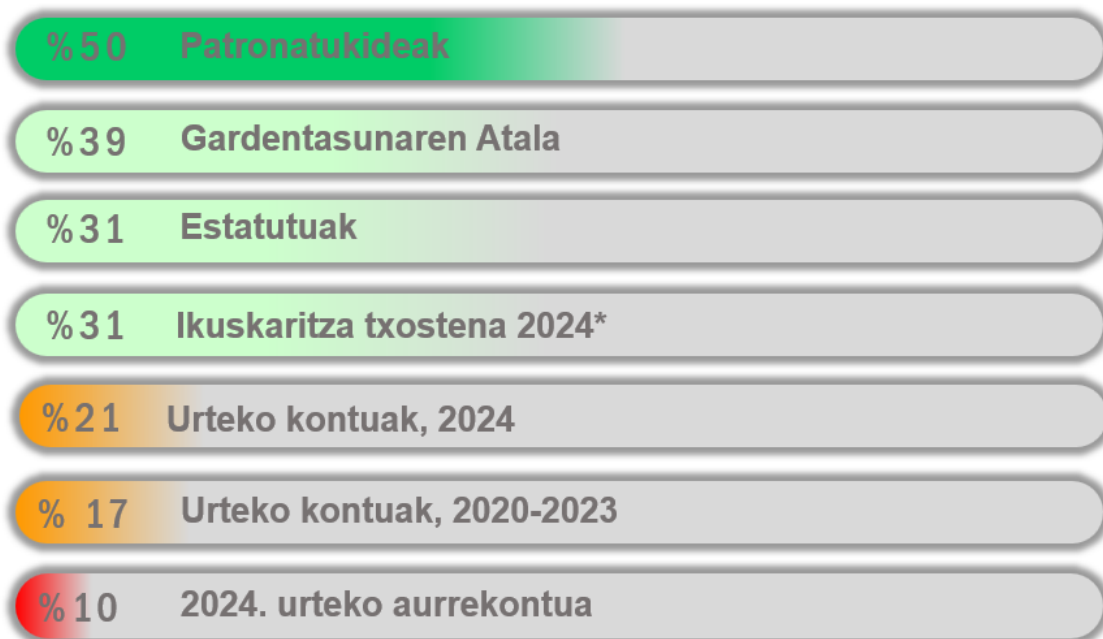
12. grafikoa. Lortutako puntuazioa (%)

Hurrengo grafikoa banan-banan aztertzen da ea web-orrietan adierazle horiek agertzen diren. Adierazle guztiak pixka bat hobetu dira 2023arekin alderatuta, eta fundazioen erdiek patronatuaren osaeraren berri ematen dute beren webgunean. Bestalde, aztertutako web-orrien % 36k gardentasunaren atal espezifiko bat duten arren, fundazioen % 20k baino gutxiagok ematen dute informazio ekonomikoa bertan.

13. grafikoa. Adierazle bakoitza betetzen duten fundazioen kopurua (%)

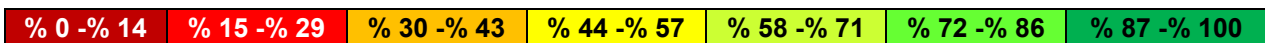

* Ikuskatutako fundazioetatik, auditoretza-txostena webgunean argitaratuta dutenen ehunekoa.

Azkenik, sektore publikoak patronatukideren bat izendatzeko gaitasuna duen fundazioetan, adierazleen betetze-maila altuagoa dela ikusi da. Hau da, sektore publikoak izendatutako pertsonen ehunekoa zenbat eta handiagoa izan fundazioen patronatuan, orduan eta gardenagoak dira fundazioak.

2. taula. Sektore publikoak izendatutako patronatukideak dituzten fundazioen betetze-maila (%)

Adierazlea	Orokorra	Betetze-maila		
		Sektore publikoak izendatutako patronatukideen %-a		
		% 0	% 1 - % 49	≥ % 50
Gardentasunaren atala	% 39	% 27	% 49	% 68
Estatutuak	% 31	% 22	% 31	% 60
Patronatukideak	% 50	% 40	% 57	% 79
Urteko kontuak, 2024	% 21	% 13	% 27	% 40
Urteko kontuak, 2021-2023	% 17	% 9	% 20	% 42
Auditoretza-txostena, 2024	% 31	% 24	% 33	% 45
2025eko aurrekontua	% 10	% 3	% 8	% 37

2

MAGNITUDE EKONOMIKOAK

Magnitude ekonomikoak

Fundazioen magnitude ekonomikoen azterketa egite aldera, kapitulu honetan fundazioen diru-sarrerak, gastuak eta ondare-egoera eta gizarteari ematen dioten balioa aztertuko dira. Informazio hori 2024ko ekitaldiari nahiz azken ekitaldietako adierazle nagusien bilakaerari buruzkoa da.

Gainera, magnitude ekonomiko nagusiak banakatzen dira, jarduera-arloaren, tamainaren eta lurralde historikoaren arabera, irakurleak informazio erabilgarria eta esanguratsua jaso dezan EAEko fundazioen sektoreari buruz.

Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioei buruzko 9/2016 Legean fundazio berezi moduan izendatzen diren fundazioen eragin ekonomikoa aztertu da, hau da, banku-fundazioena eta euskal sektore publikoko fundazioena.

Azkenik, emaitzen kontuen azterketa zehatza egin da, EAEko fundazioen ekarpen ekonomiko eta soziala ezagutzeko. Zehazki, EKS 2010eko irizpide orokor metodologikoa hartu da oinarri moduan. Bertan, balio erantsi gordinari eta barne-produktu gordinari zuzeneko ekarpena egiten dioten magnitude ekonomikoak aztertzen dira. Era berean, *stakeholder*-en teoriaren eta kontabilitate sozialaren ereduaren esparruan, unitate monetariotan kalkulatu da fundazioen sektoreko euskal antolakundeek beren interes-taldeei helarazten dieten balioa, kontuan hartuta merkatuko jardueraren eragina (ondasun eta zerbitzuen sorrera, sortutako enplegua, ordaindutako zergak eta abar), zeina balio erantsia kalkulatz eta hura interes-taldeetan nola banatzen den aztertuz ateratzen baita.

Horretarako, honela banakatu da kapitulua:

- 2.1 **Diru-sarrerak:** Diru-sarreren jatorri publiko edo pribatuari buruzko informazioa jasotzen da, dirulaguntzak eman dituzten administrazio publikoei buruzko informazioa barne.
- 2.2 **Fundazioaren helburuetara bideratutako gastua, *per capita* gastua eta gastu horren helmuga barne.**
- 2.3 Fundazioen **ondare- eta finantza-egoera** eta gastu erantsia.
- 2.4 **Banku-fundazioak.**
- 2.5 **Sektore publikoa fundazioetan:** sektore publikoak izendatutako patronatukideak.
- 2.6 **Fundazioen sektoreak balio erantsi gordinari eta barne-produktu gordinari egiten dien ekarpena.**
- 2.7 **Sortutako merkatuko balio sozialaren monetizazioa.**

2.1 DIRU-SARRERAK

Fundazioek 2024ko ekitaldian sortu duten diru-sarreraren bolumena 1.708 milioi eurokoa izan da. Diru-sarrera horietatik % 57 finantzaketa pribatua izan da, eta % 43 jatorri publikokoa. Atal honetan, fundazioen finantzaketa-bide nagusiak aztertuko dira, eta informazio hori banakatuta emango da jarduera-arloaren, entitate emailearen, tamainaren eta lurralde historikoaren arabera.

14. grafikoa. Diru-sarrera publiko eta pribatuen banaketa

Aipatzekoa da diru-sarrerek goranzko joera dutela eta fundazioen sektoreak 2024an, balio nominaletan, bere historiako diru-sarreraren zifra onenak lortu dituela.

Fundazioen finantzaketa pribatua iturri hauetatik dator: diru-sarrera finantzarioak, jaraunspenak, dohaintza pribatu erregular edo noizbehinkakoak, erabiltzaileen kuotak, zerbitzu-prestazioak eta produktuen salmentak.

Administrazio publikoek emandako dirulaguntzen bitartez, fundazioek egiten dituzten jardueren zati handi bat finantzatzen da. Fundazioek interes orokorreko helburuak bete behar dituzte; gizartearen beharren arabera zerbitzuak ematen dituzte, eta haien jarduerak pertsona fisiko edo juridikoen kolektibitate orokorrei mesede egin behar diete. Horregatik, administrazio publikoek, emandako laguntzen bidez, fundazioek arlo desberdinetan ematen dituzten zerbitzuak sustatzen dituzte, besteak beste adinekoen egoitzetan, ikerketan, museoetan edo ondare kulturallean.

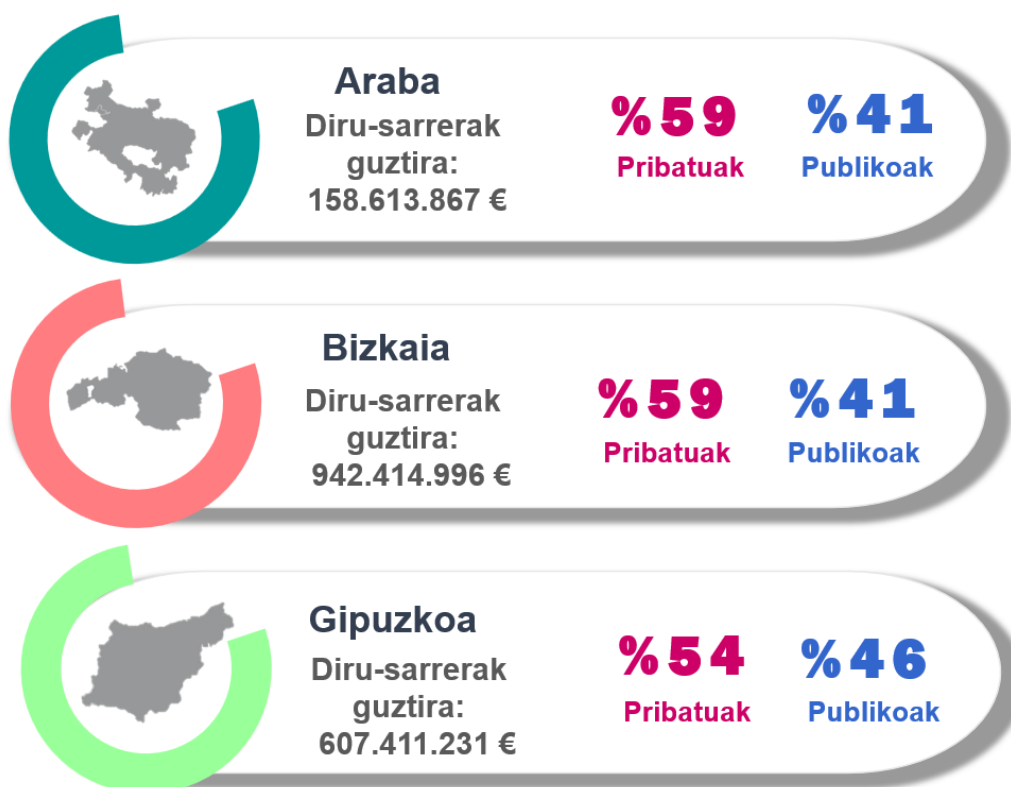
15. grafikoa. Diru-sarreraren ehunekoa, finantzaketa-motaren arabera (%)

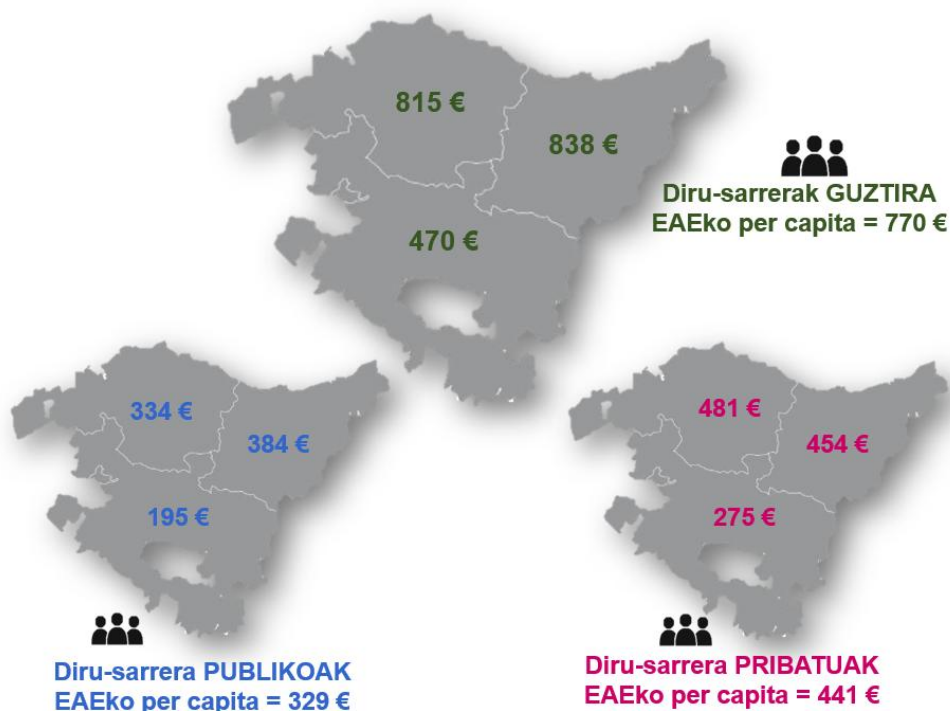
Era berean, fundazioak irabazi-asmorik gabeko entitateak dira, haien inguruarekin benetako konpromisoa dutenak; agerikoa da hori, diru-sarrerak lurralde historikoan duten pisuari erreparatuz gero. Jatorri pribatuetatik eta publikoetatik datozen diru-sarreraren ehunekoak aztertuz gero, Gipuzkoak jasotzen du finantzaketa pribatuaren ehuneko txikiena.

16. grafikoa. Diru-sarreraren banaketa, lurralde historikoaren arabera (eurotan eta %-tan)

Hala ere, lurraldeek *per capita* sortzen dituzten diru-sarreraren azterketak garrantzi handiagoa du diru-sarreraren bolumenaren arabera egindako azterketak baino. Izan ere, hala, banakakoak lurralde-mailan sortzen dituen diru-sarrerak beha daitezke. Hori horrela, biztanleen udal-estatistikako 2024ko abenduaren 31ko datuen arabera (EUSTATEk aurkeztutakoak), hauek dira *per capita* diru-sarrerak lurraldeen arabera eta guztira EAEn:

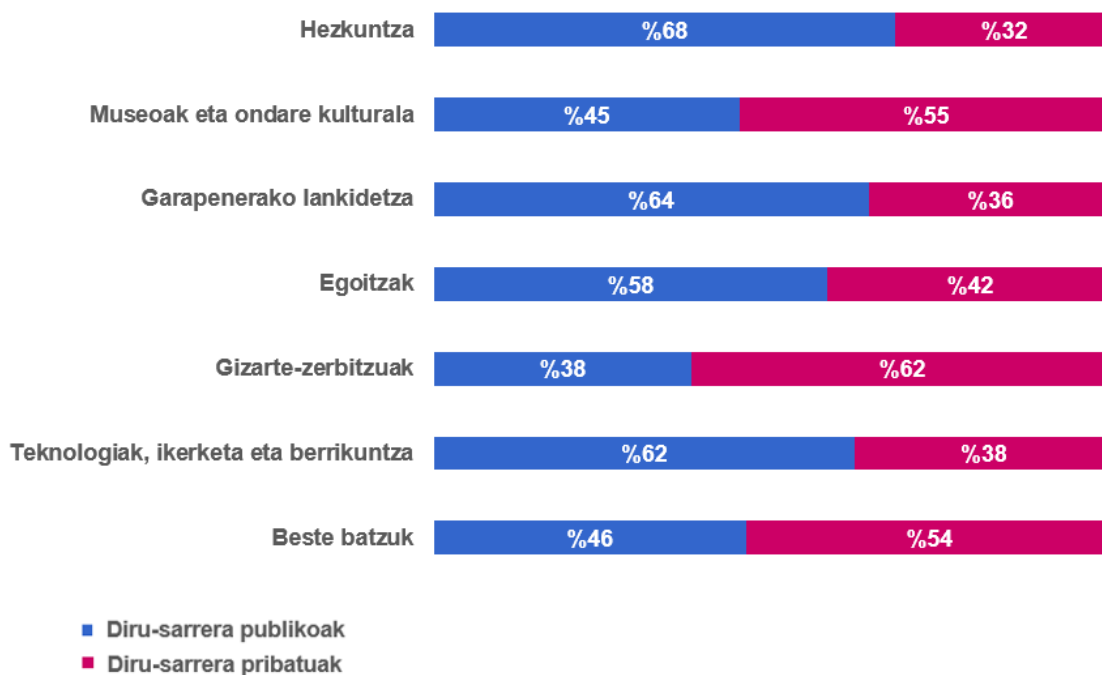
17. grafikoa. Per capita diru-sarrerak (eurotan)

Iturria: EUSTAT. Biztanleen udal-estatistika 2024/12/31n

Bestalde, finantzaketa-iturriak jarduera-arloen arabera aztertze aldera, hurrengo grafikoan ikus daiteke fundazioek jasotzen duten finantzaketatik zer ehuneko den publikoa eta zer ehuneko pribatua. Emaitzak desberdinak dira, fundazioak egiten duen jardueraren arabera. Hala, jarduera-arlo gehienetan, finantzaketa publikoa eta pribatua orekatuta daude. Aldiz, hezkuntza, teknologiak, ikerketa eta garapena eta garapenerako lankidetzaren arloetan diru-sarrera publikoak gailentzen dira. Kontrara, gizarte-zerbitzuen fundazioetan, diru-sarrera publikoen ehunekoa nabarmen txikiagoa da diru-sarrera pribatuena baino.

18. grafikoa. Finantzaketa publikoaren eta pribatuaren ehunekoa, jarduera-arloen arabera (%)

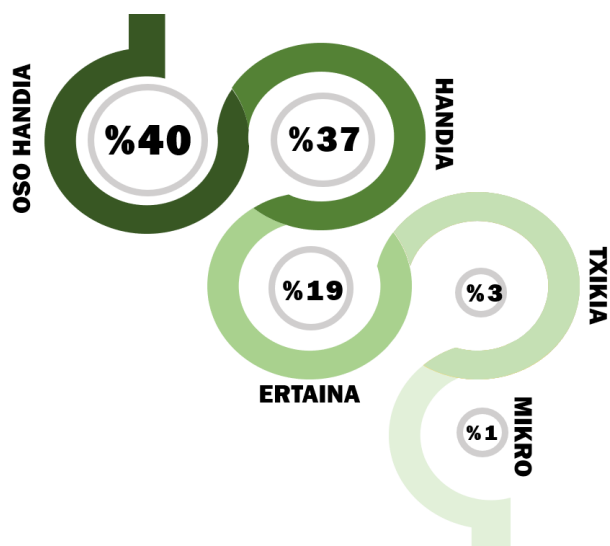
Beste ikuspegi batetik, fundazioen tamaina kontuan hartuta, publikoaren eta pribatuaren arteko haztapenak oro har ez du desoreka nabarmenik islatzen. Hala, txikitzat, ertaintzat eta handitzat hartutako fundazioek finantzaketa pribatuaren eta publikoaren haztapen orekatua dute (% 50 ingurukoa). Muturretan, aldiz, arrakala handiagoa da. Fundazio oso handiek diru-sarreraren % 63 iturri pribatuetatik lortzen dituzte, eta % 37, berriz, iturri publikoetatik. Gauza bertsua gertatzen da mikrofundazioen kasuan; izan ere, haien finantzaketa pribatua % 73koa da, eta jatorri publikoko finantzaketa, berriz, % 27koa.

Finantzaketa publikoa

Diru-sarreraren ehuneko publiko eta pribatuak fundazioen jarduera-arloaren eta tamainaren arabera aztertu ondoren, jarraian, fundazioek jasotzen dituzten dirulaguntza publikoak aztertuko ditugu. Hala, 2024an zehar, fundazioek 730 milioi euroko ekarpenak jaso dituzte entitate publikoetatik. Jarraian, emandako dirulaguntza publikoei buruzko informazioa islatzen da, jarduera-arloaren, fundazioaren tamainaren, administrazio publiko emailearen eta lurralde historikoaren arabera.

Banakapenekin hasi baino lehen, ekitaldian zehar dirulaguntza publikoak jaso dituzten fundazioen bolumena ezagutu behar da. Fundazioen % 67k organismo publikoen diru-sarrerak jaso dituzte, eta gainerako % 33ak ez du ekarpen publikorik jaso.

19. grafikoa. Diru-sarrera publikoen ehunekoa, tamainaren arabera (%)

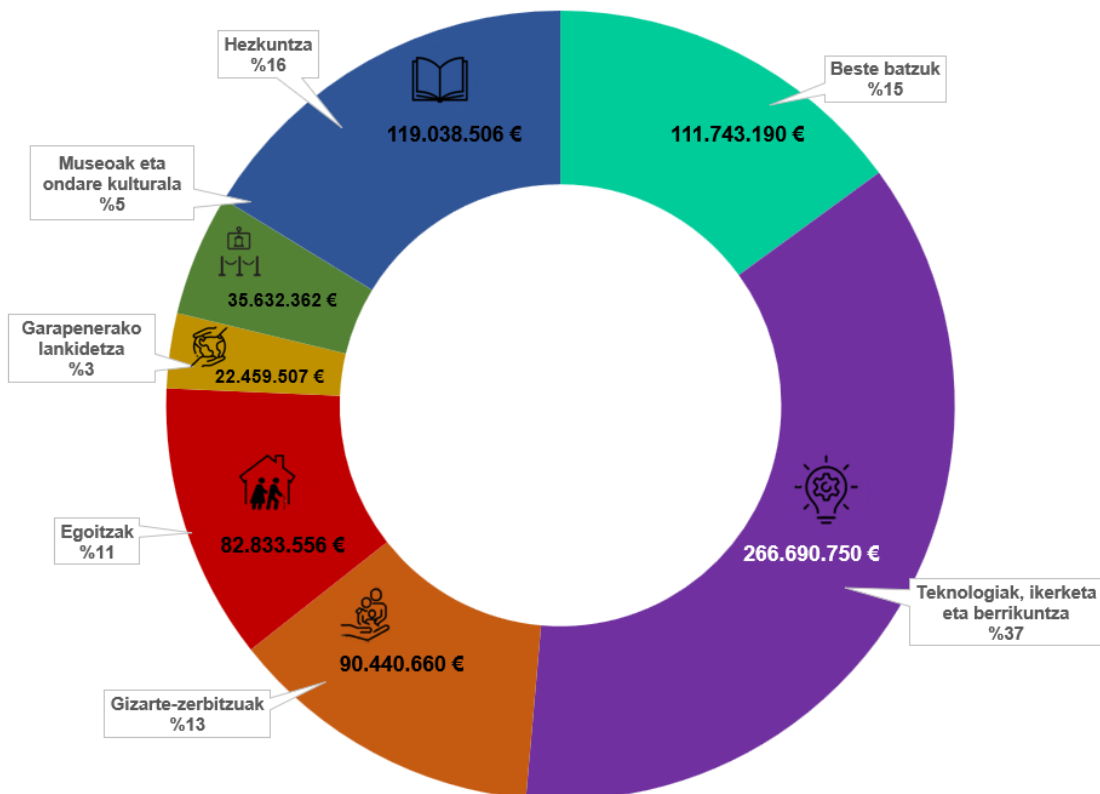
Fundazioen tamainari erreparatuz gero, diru-sarrera publikoen ehunekoa, tamainaren arabera banatuta, diru-sarrera publiko guztien aldean, alboko grafikoa ageri dena da.

Pentsatzekoa da fundazioaren tamaina zenbat eta handiagoa izan, orduan eta diru-sarrera publiko gehiago jasoko duela. Hori horrela, fundazioek jasotzen

dituzten diru-sarrera publikoko 730 milioi euroetatik, 290 milioi euro fundazio handietara bideratzen dira, eta fundazio txikiek eta mikrofundazioek 28 milioi euro soilik jasotzen dituzte, hau da, diru-sarrera publiko guztien % 4. Beraz, tamaina handiko fundazioek finantzaketa publiko handiagoa jasotzen dute.

Jarraian, diru-sarrera publikoak jarduera-arloaren arabera zehazten dira. 2024ko ekitaldian fundazioei eman zaizkien diru-sarrera publiko guztietatik honako hauek izan dira jarduera bakoitzaren ehunekoak:

20. grafikoa. Diru-sarrera publikoak, jarduera-arloaren arabera (eurotan eta %-tan)

Ikusten den bezala, teknologiak, ikerketa eta berrikuntzarekin lotutako jarduerak emandako diru-sarrera publikoen % 37 jaso dute.

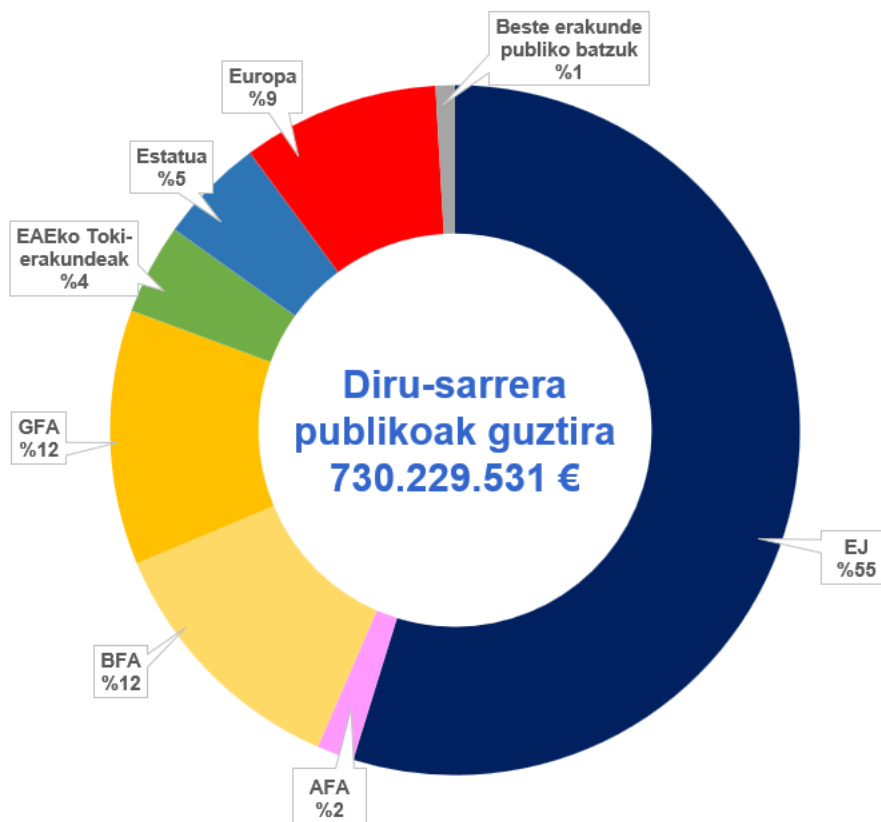
Entitate publikoek aurrekontuen kargura ematen dituzte dirulaguntza publikoak, autonomia-erkidego, lurralde, toki, estatu edo Europa mailan. Horregatik, interesgarria da lehen aipatutako 730 milioi euroak aletzea, ez soilik tamainaren edo helburu dituzten jarduera-arloen arabera, baita entitate publiko emaileen arabera ere.

Kontuan hartu behar da dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten 259 fundazioetatik 71k organismo bakarraren laguntza jasotzen duela. 71 fundazio horiek jasotako dirulaguntzen % 55 Eusko Jaurlaritzak eman ditu. Era berean, dirulaguntzak jasotzen dituzten fundazioen % 59k 2-4 organismoren eskutik jasotzen dituzte. Finantzatzaile nagusiak berriz ere hauek dira: Eusko Jaurlaritzak (fundazioen % 56tan du presentzia) eta Bizkaiko eta Gipuzkoako foru-aldundiak, % 18ko eta % 11ko presentziarekin, hurrenez hurren. Azkenik, lau organismo publikoren baino gehiagoren

dirulaguntza jasotzen duten fundazioak % 13 inguru dira. Horietatik, teknologiak, ikerketa eta berrikuntzaren arloko fundazioek dute organismo finantzatzaile gehien.

Laguntzak ematen dituzten entitate publikoei buruzko azterketa eginez gero, ikusten da Eusko Jaurlaritza dela finantzatzaile nagusia, hark ematen baitu fundazioei emandako laguntza publiko guztien % 55.

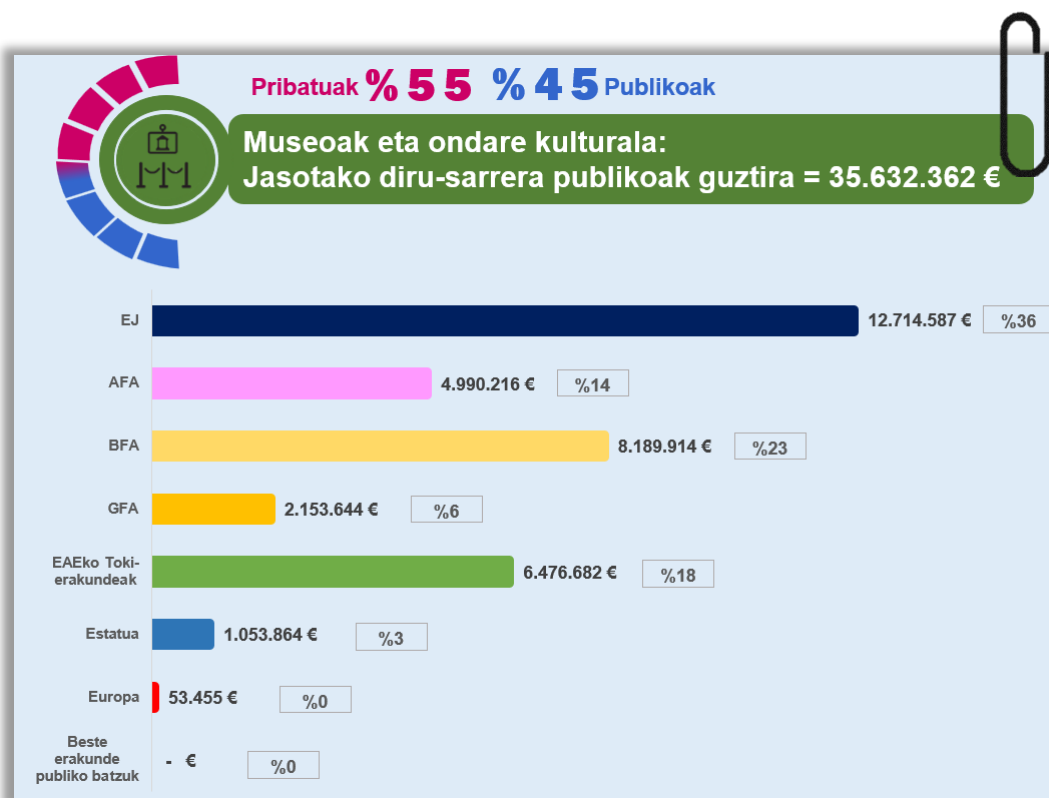
21. grafikoa. Dirulaguntza publikoen ehunekoa, entitate publiko emaileen arabera (%)

Dirulaguntza publikoak aztertzen jarraituta, behin dirulaguntza publikoak entitate emaileen eta jarduera-arloaren arabera sailkatuta daudela, interesgarria da batera aztertzea aurreko bi grafiko zirkularrak. Horretarako, jarraian, fundazioek jasotzen dituzten diru-sarrera publikoak batuko dira, jarduera-arlo bakoitzaren arabera banakaturik laguntza horiek eman dituzten entitate publikoak eta diru-sarrera publikoek pribatuen aldean daukaten pisua:

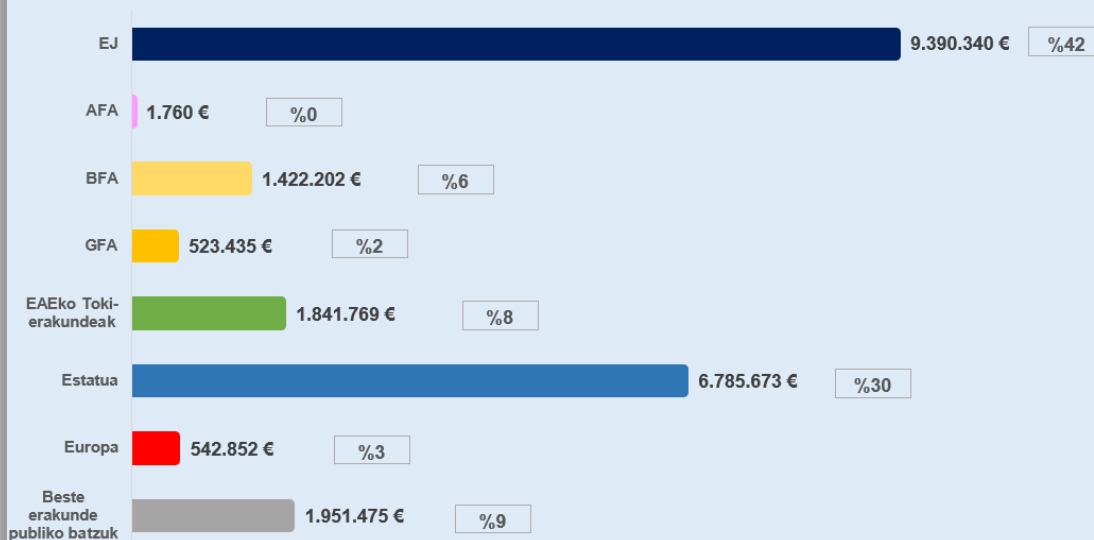
22. grafikoa. Jasotako dirulaguntza publikoak, jarduera-arloaren eta entitate publiko emailearen arabera (eurotan)

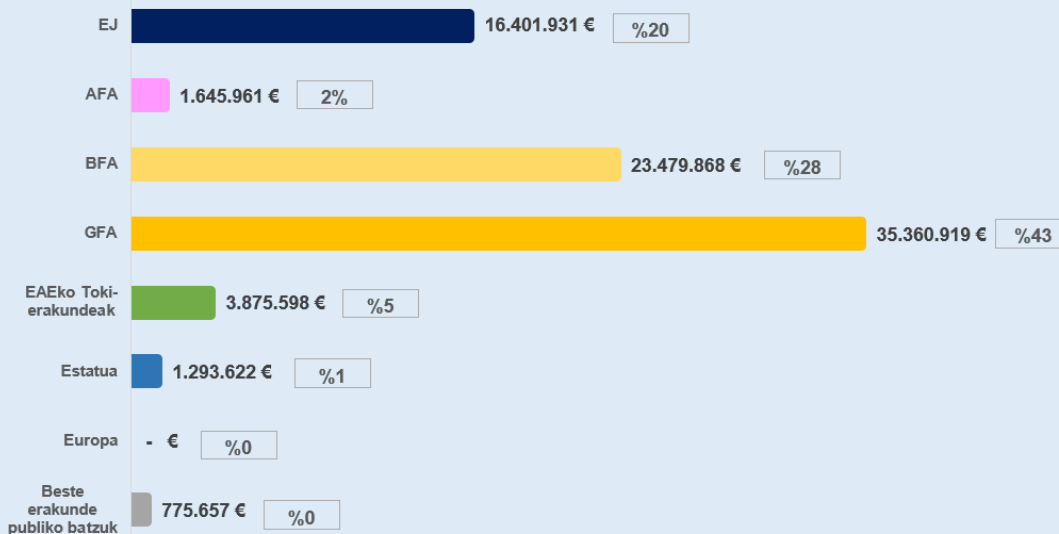
Pribatuak % 36 % 64 Publikoak

Garapenerako lankidetzak:
Jasotako diru-sarrerak publikoak guztira = 22.459.507 €

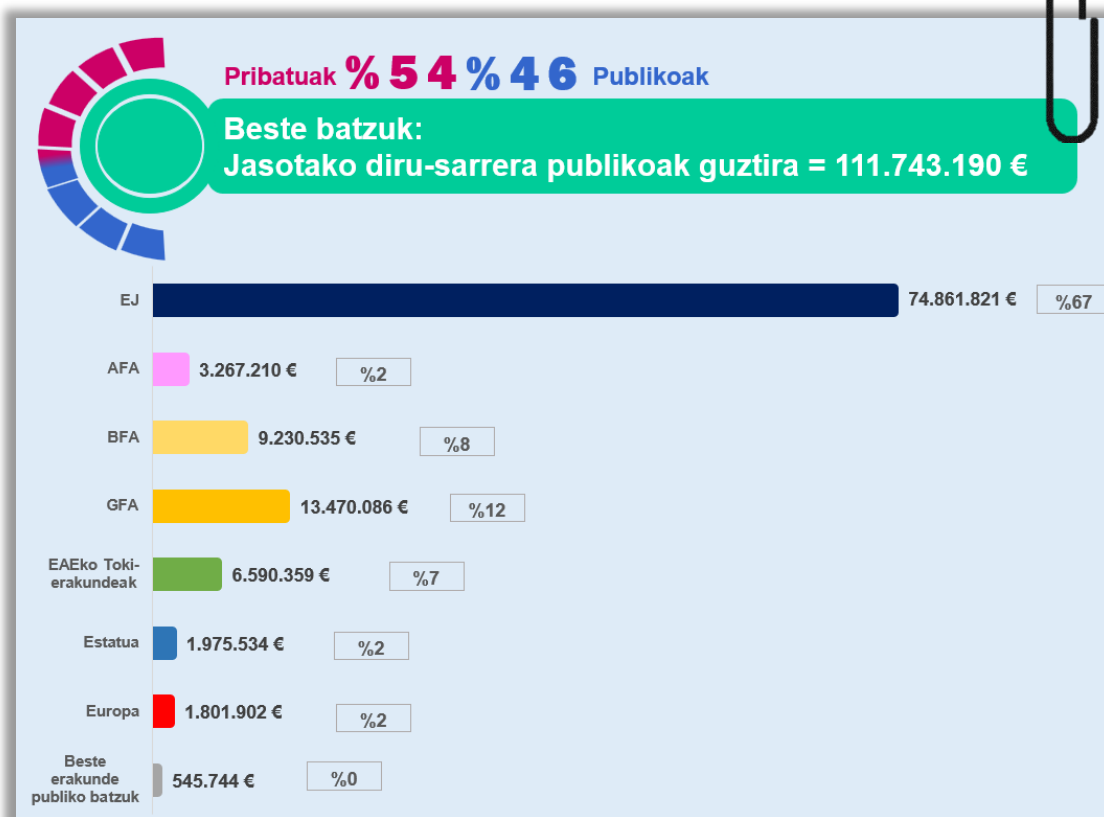

Pribatuak % 42 % 58 Publikoak

Egoitzak:
Jasotako diru-sarrerak publikoak guztira = 82.833.556 €

Jarduera-arloekin jarraituz, eta aurreko grafikoak osatze aldera, hurrengo tauletan zehazten da dirulaguntza publikoak eman dituen organismo bakoitzak zer jarduera-arlotarako eman duen finantzaketa publiko gehien.

Hala, ondorioztatzen da Eusko Jaurlaritzak eman dituen dirulaguntzen % 38k, Estatuak eman dituenen % 61ek eta Europar Batasunak eman dituenen % 96k teknologiak, ikerketa eta berrikuntzako jarduerak finantzatu dituztela.

Bestalde, foru-aldundiei dagokienez, Arabako Foru Aldundiak dirulaguntzen % 34 bideratu du museoekin eta ondare kulturalarekin lotutako jardueretara, Bizkaiko Foru Aldundiak % 33 bideratu du gizarte-zerbitzuetara eta beste % 27 egoitzetara, eta Gipuzkoako Aldundiak % 42 bideratu du egoitzetara.

Udalek, bestalde, batez ere museoak eta ondare kulturala finantzatzen dute (% 22), bai eta beste jarduera-arlo batzuk ere (% 23); azken azpitalde horretan, arte eszenikoak dira nagusi.

3. taula. Emandako dirulaguntzen banakapena, entitate publiko emailearen eta jarduera-arloaren arabera (eurotan)

Erakunde Finantzatzailea	EJ	
Guztira emandako dirulaguntzak	403.494.206	
Jarduera-eremua	Zenbatekoa	%
Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	152.465.118	%38
Hezkuntza	108.096.892	%27
Beste batzuk (*)	74.861.821	%19
Gizarte-zerbitzuak	29.563.518	%7
Egoitzak	16.401.931	%4
Museoak eta ondare kulturala	12.714.587	%3
Garapenerako lankidetzak	9.390.340	%2

(*)

- Osasuna: 33.049.181 € 44%
- Ingurunearen garapen sozio-ekonomikoa: 30.415.641 € 41%

Erakunde Finantzatzailea	AFA	
Guztira emandako dirulaguntzak	14.849.467	
Jarduera-eremua	Zenbatekoa	%
Museoak eta ondare kulturala	4.990.216	%34
Gizarte-zerbitzuak	3.408.368	%23
Beste batzuk (*)	3.267.210	%22
Egoitzak	1.645.961	%11
Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	1.008.943	%7
Hezkuntza	527.009	%3
Garapenerako lankidetzak	1.760	%0

(*)

- Osasuna: 1.763.682 € 54%
- Kirolak: 706.390 € 22%

Erakunde Finantzatzailea	BFA	
Guztira emandako dirulaguntzak	88.599.671	
Jarduera-eremua	Zenbatekoa	%
Gizarte-zerbitzuak	29.453.168	%33
Egoitzak	23.479.868	%27
Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	15.817.562	%18
Beste batzuk	9.230.535	%10
Museoak eta ondare kulturala	8.189.914	%9
Garapenerako lankidetzak	1.422.202	%2
Hezkuntza	1.006.422	%1

Erakunde Finantzatzailea	GFA	
Guztira emandako dirulaguntzak	84.301.007	
Jarduera-eremua	Zenbatekoa	%
Egoitzak	35.360.919	%42
Gizarte-zerbitzuak	23.246.839	%28
Beste batzuk (*)	13.470.086	%16
Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	8.014.790	%9
Museoak eta ondare kulturala	2.153.644	%2
Hezkuntza	1.531.293	%2
Garapenerako lankidetzak	523.435	%1

(*)

- Kirolak: 4.575.512 € 34%
- Ingurumena: 3.638.632 € 27%

Erakunde Finantzatzailea	EAEko Toki-erakundeak	
Guztira emandako dirulaguntzak	29.123.788	
Jarduera-eremua	Zenbatekoa	%
Beste batzuk (*)	6.590.359	%23
Museoak eta ondare kulturala	6.476.682	%22
Hezkuntza	5.428.210	%19
Egoitzak	3.875.598	%13
Gizarte-zerbitzuak	3.499.803	%12
Garapenerako lankidetzak	1.841.769	%6
Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	1.411.366	%5

(*)

- Arte eszenikoak: 2.842.865 € 44%
- Ingurumena: 1.740.925 € 26%

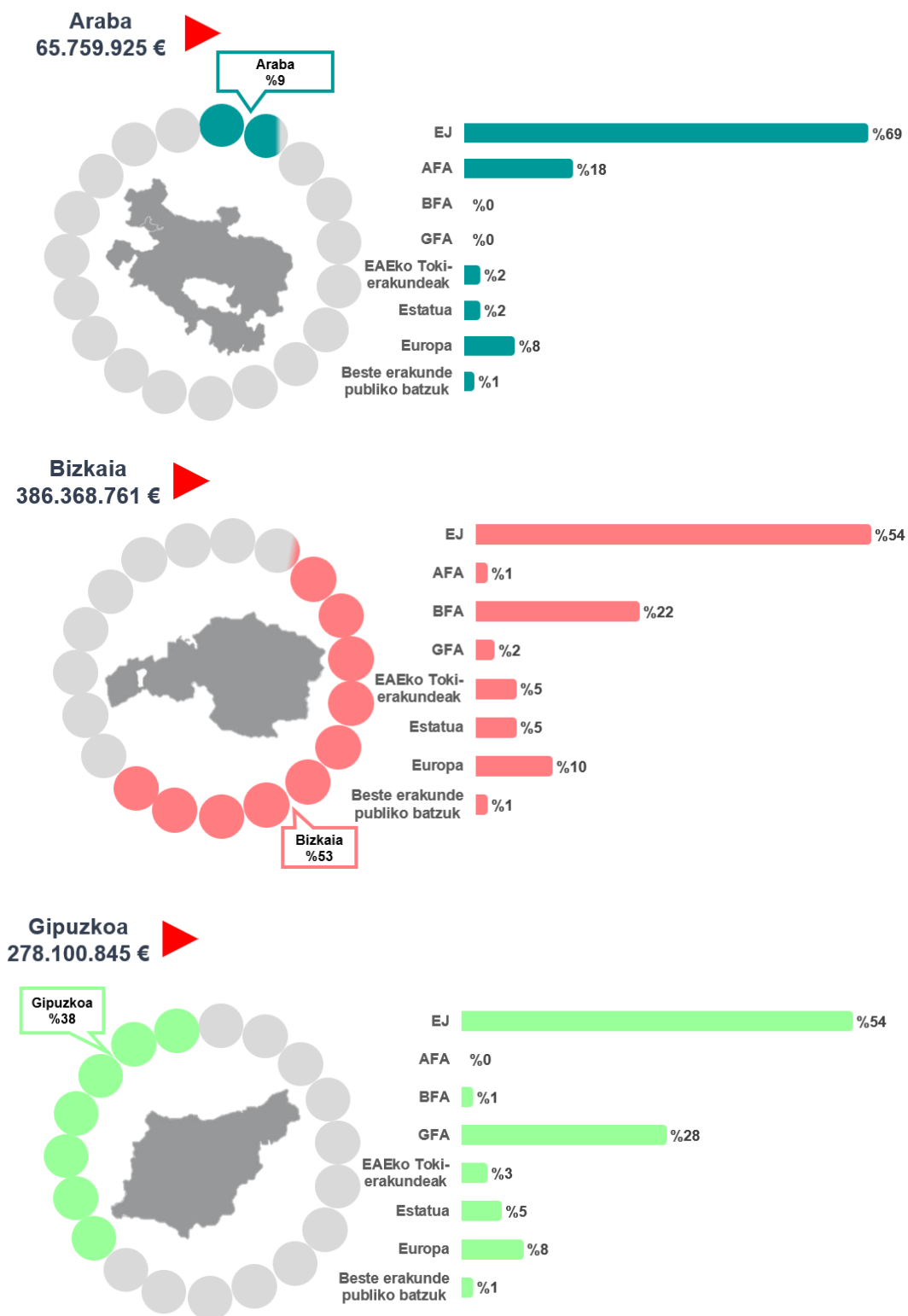
Erakunde Finantzatzailea	Estata	
Guztira emandako dirulaguntzak	33.991.459	
Jarduera-eremua	Zenbatekoa	%
Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	20.706.498	%61
Garapenerako lankidetzak	6.785.673	%20
Beste batzuk	1.975.534	%6
Hezkuntza	1.519.626	%4
Egoitzak	1.293.622	%4
Museoak eta ondare kulturala	1.053.864	%3
Gizarte-zerbitzuak	656.643	%2

Erakunde Finantzatzailea	Europa	
Guztira emandako dirulaguntzak	67.828.174	
Jarduera-eremua	Zenbatekoa	%
Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	64.830.460	%96
Beste batzuk	1.801.902	%3
Garapenerako lankidetzak	542.852	%1
Hezkuntza	352.590	%0
Gizarte-zerbitzuak	246.915	%0
Museoak eta ondare kulturala	53.455	%0
Egoitzak	0	%0

Erakunde Finantzatzailea	Beste erakunde publiko batzuk	
Guztira emandako dirulaguntzak	6.650.758	
Jarduera-eremua	Zenbatekoa	%
Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	2.436.013	%4
Garapenerako lankidetzak	1.951.475	%3
Egoitzak	775.657	%1
Hezkuntza	576.465	%0
Beste batzuk	545.744	%1
Gizarte-zerbitzuak	365.405	%1
Museoak eta ondare kulturala	0	%0

Azkenik, lurralde historiko bakoitzeko fundazioek jaso dituzten dirulaguntza publikoak aztertzen dira, organismo finantzatzaileak bereizita:

23. grafikoa. Dirulaguntzak, lurralde historikoaren eta ente finantzatzailearen arabera (eurotan eta %-tan)

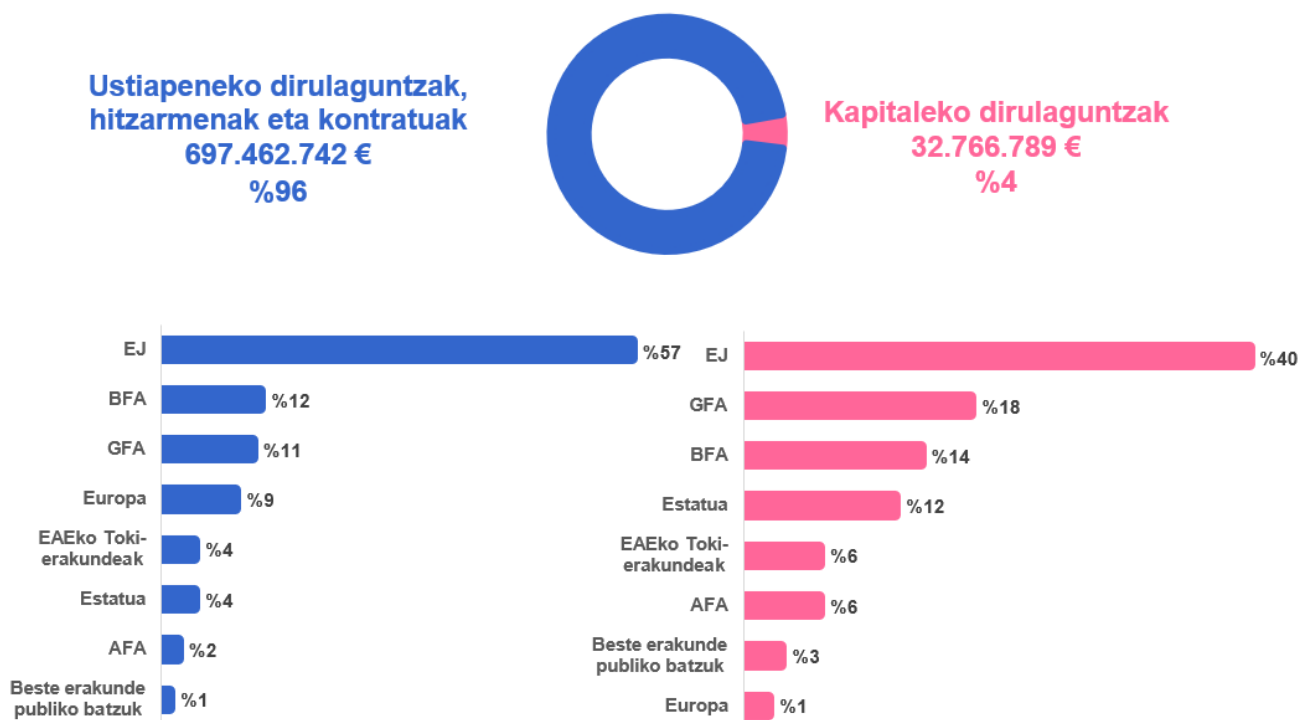

Bestalde, eta txosten honen metodologiaren atalean aipatzen den gisan, dirulaguntza publikoak sailkatzeko modu bat da, batetik, kapitaleko dirulaguntzak eta, bestetik, ustiapeneko dirulaguntzak, kontratuak eta hitzarmenak bereiztea. Kontuan hartuta ustiapeneko dirulaguntzak, kontratuak eta hitzarmenak ekitaldiko gastuak ordaintzen dituztenak direla, pentsatzekoa da horiek nabarmen handiagoak izango direla, salbuespenak salbuespen, kapitaleko dirulaguntzak baino, aktiboaren inbertsioak finantzatzearekin lotuta baitaude.

Euskadiko fundazioen kasuan, diru-sarrera publikoen % 96 ustiapeneko dirulaguntzak dira. Gainerako % 4a kapitaleko dirulaguntzak dira. Era berean, nabarmentzekoa da Eusko Jaurlaritza dela emandako ustiapeneko dirulaguntzen finantzatzaile nagusia; izan ere, halako dirulaguntzen erdiak baino gehiago organismo horrek eman ditu.

Kapitaleko dirulaguntzei dagokienez, orobat Eusko Jaurlaritza (% 40) da batez ere dirulaguntza horiei lotutako inbertsioak finantzatzen dituen.

24. grafikoa. Dirulaguntza-mota, eta dirulaguntza-mota ente finantzatzailearen arabera (eurotan eta %-tan)

Kontuen Auditoretzaren uztailaren 20ko 22/2015 Legea garatzeko Erregelamendua onartzen duen urtarrilaren 12ko 2/2021 Errege Dekretuak ezarritakoari dagokionez, bigarren xedapen gehigarriaren arabera, Europar Batasunaren funtsen edo administrazio publikoen aurrekontuen kargura 600.000 eurotik gorako zenbateko metatua duten laguntzak edo dirulaguntzak jasotzen dituzten entitateen betebeharra izango da ekitaldi horretako eta aipatu dirulaguntza edo laguntzen inbertsioak egiten dituzten edo eragiketak gauzatzen dituzten ekitaldietako urteko kontuak auditoretzapean jartzea.

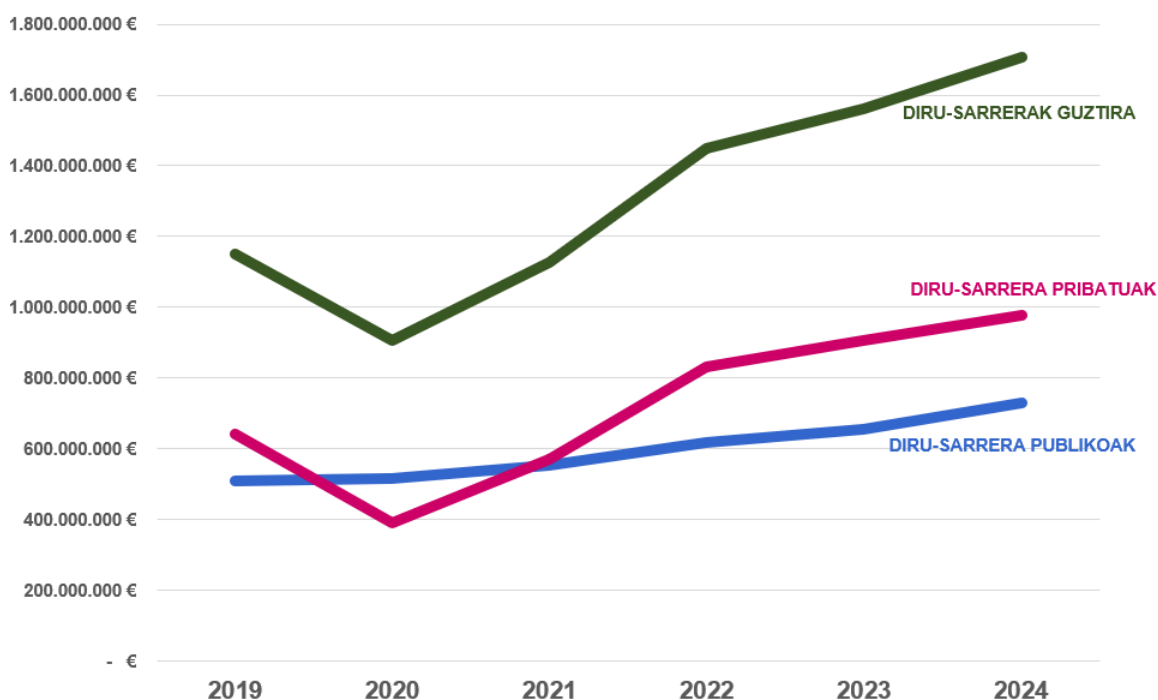
Horrenbestez, 2024ko ekitaldian dirulaguntza publikoak jaso dituzten fundazio guztietatik 137k jaso dituzte 600 mila eurotik gorako balioa duten ekarpenak, aipatutako xedapen gehigarrian ezarritakoaren arabera. Fundazio horien % 100 ikuskatu dira, araudian ezarritakoaren arabera.

%100

2019-2024ko bilakaera

Jarraian, fundazioek 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 eta 2024ko ekitaldietan sortu dituzten diru-sarrereren bilakaera ageri da, jasotako diru-sarrera pribatuak eta diru-sarrera publikoak bereizita:

25. grafikoa. Fundazioen diru-sarrereren bilakaera 2019-2024an (eurotan)

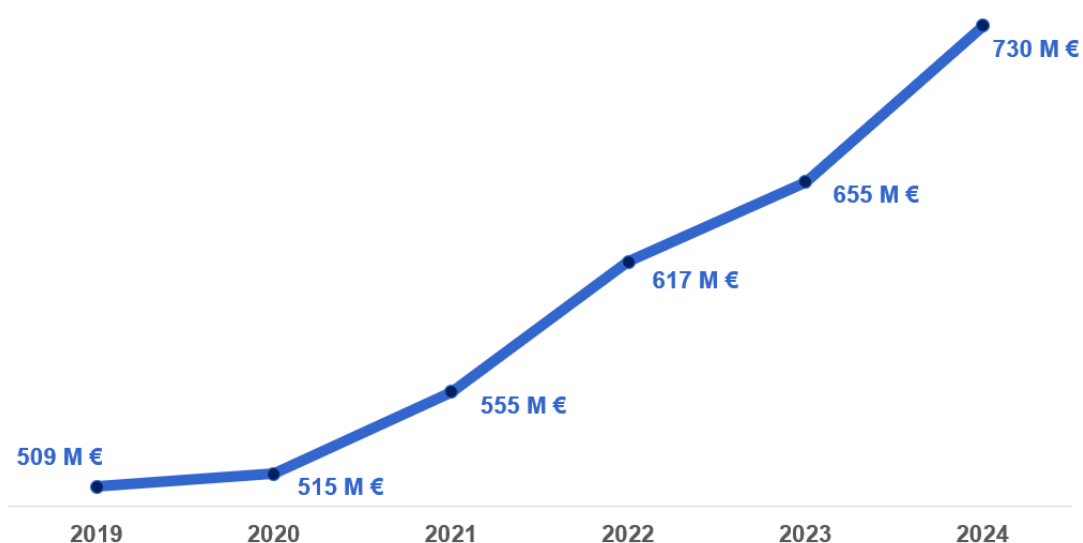

Ikusten den bezala, diru-sarrera pribatuek hazkunde altua izan dute azken ekitaldietan, eta bikoiztu egin da haien zenbateko gordina. Hala, 2020ko ekitaldian pandemiaren eta hari lotutako murrizketen ondorioz jasandako jaitsieraren ondoren, guztiz berreskuratu dira. 2020ko ekitaldian, fundazioek aurreko ekitaldian baino diru-sarrera pribatu gutxiago jaso zituzten (% 39 gutxiago), eta 2021eko eta 2022ko ekitaldietan, berriz, urteko % 46 inguruko igoera gertatu zen: 2020an 391 milioi sarrera pribatu izatetik, 2022an 830 milioi euro izatera igaro dira. 2023ko ekitaldian, % 9ko igoera izan zen, eta 2024ko ekitaldi honetan, diru-sarrera pribatuak % 8 igo dira, 2023arekin alderatuta. Joerak goranzkoa izaten jarraitzen du, baina kontuan izan behar da urteko gehikuntzen zenbatekoa diru-sarrera finantzarioetan gertatzen den aldakuntzaren arabera dela.

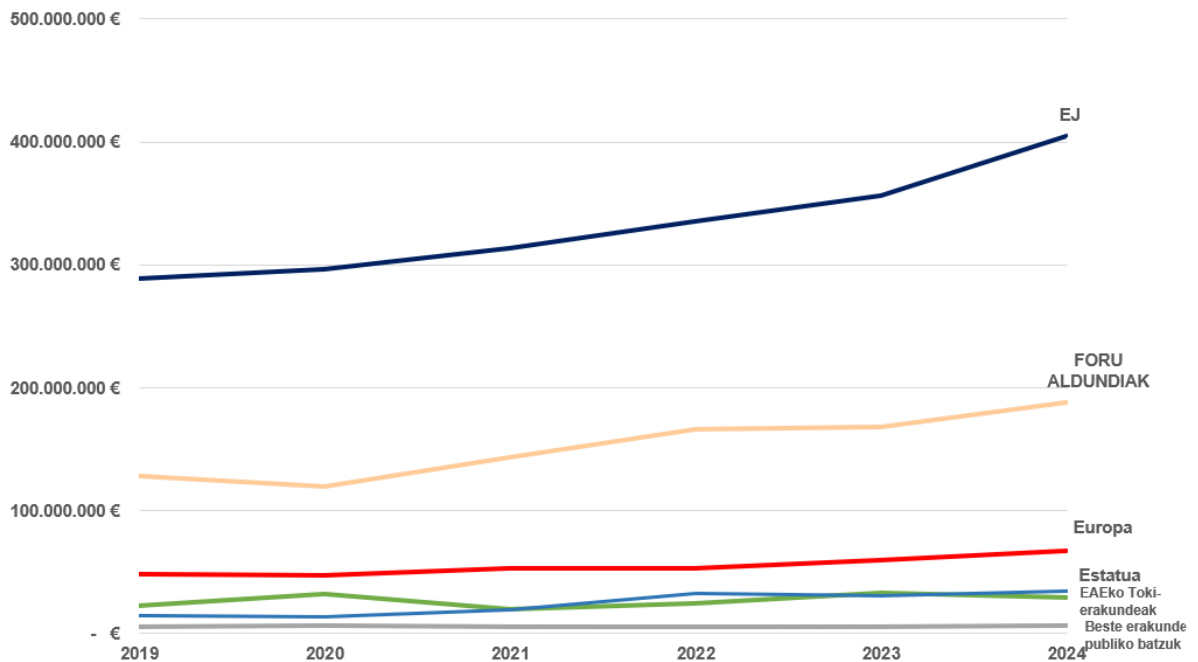
Diru-sarrera publikoek, bestalde, urteko goranzko joera neurrtsua izan dute, finantzaketa pribatuak izan dituen datuen aldean. Hala ere, 2024ko ekitaldian, igoera % 11koa izan da aurreko ekitaldiarekin alderatuta, eta, 2019an egin ziren ekarpen publikoak konparatuz gero, ikusten da administrazio publikoek % 43 gehiago finantzatu dutela 2024an, duela 6 urte egin zituzten ekarpen publikoekin alderatuta, hurrengo grafikoan ikus daitekeen bezala.

26. grafikoa. Emandako dirulaguntzen bilakaera 2019-2024an (milioi eurotan)

Entitate publiko emaileak emandako dirulaguntzen bilakaera aztertzen bada, datuek azken urteetan igoera nabarmena ageri dute, bai Eusko Jaurlaritzak egindako ekarpenen bai foru-aldundiek egindakoen ondorioz.

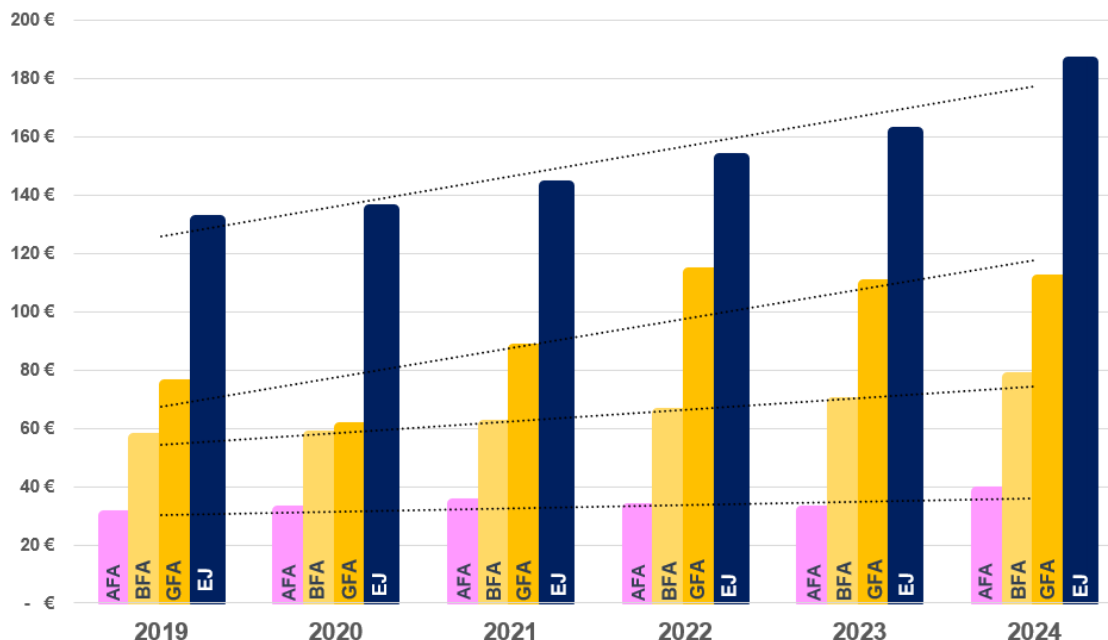
27. grafikoa. Emandako dirulaguntzen bilakaera 2019-2024an, entitate emailearen arabera (eurotan)

Aurreko grafikoa ikus daitekeenez, Euzko Jaurlaritza eta foru-aldundiak dira fundazioei emandako dirulaguntza publikoak finantzatzen dituzten ente nagusiak. Horregatik, aurreko grafikoa xehatzeko eta emandako dirulaguntzei dagokienez entitate publiko horien bilakaera aztertzeko, hurrengo grafikoa *per capita* informazioa jasotzen da, helburua baita jakitea zenbat dirulaguntza publiko eman diren urteetan zehar lurralde bakoitzeko biztanleen arabera.

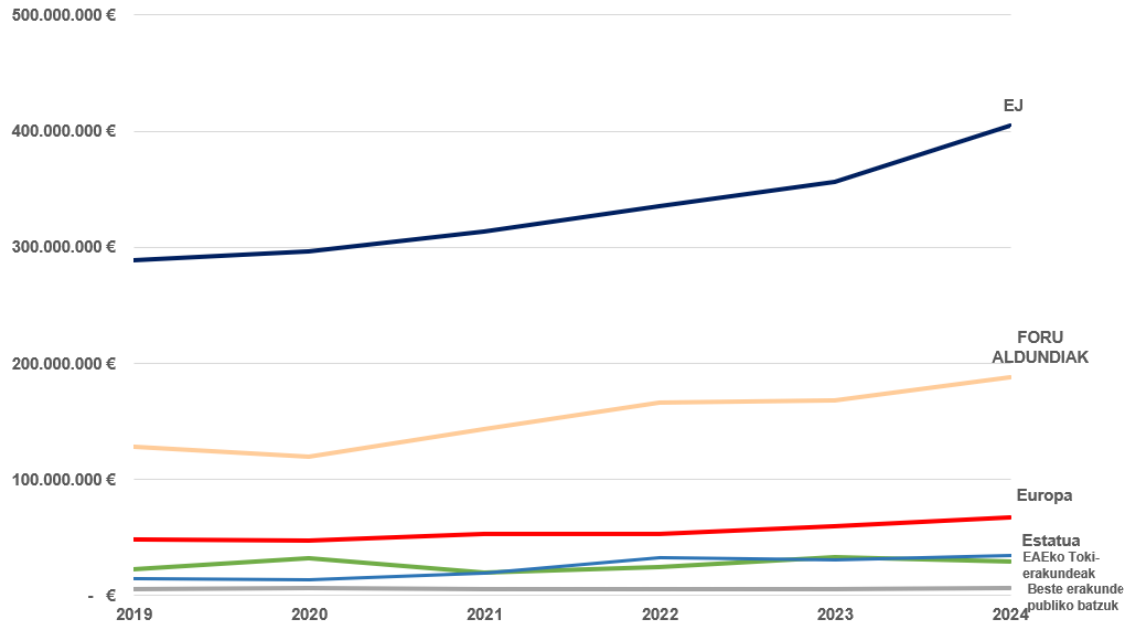
28. grafikoa. Per capita emandako diru-sarrera publikoen bilakaera 2019-2024ko aldian, ente emailearen arabera [Eusko Jaurlaritza eta foru-aldundiak] (eurotan)

Iturria: EUSTAT. Biztanleen udal-estatistika

Amaitzeko, jarraian ageri den grafikoak ekarpen publikoek azken urteetan izan duten bilakaera islatzen du, jarduera-arloaren arabera. Jarduera-arlo guztietako ekarpenak handitu dira azkeneko ekitaldian. Hezkuntzako eta gizarte-zerbitzuetako jarduerak egiten dituzten fundazioek jasotako dirulaguntza publikoak % 23 eta % 21 handitu dira, hurrenez hurren, aurreko ekitaldiarekin alderatuta. Garapenerako lankidetzari eta beste arlo batzuei dagozkien gehikuntzak % 19 eta % 18 izan dira; aldiz, egoitzetako, museoetako eta ondare kultureko eta teknologietako, ikerketako eta berrikuntzako jarduerak hazkunde neurrizkoagoak izan dituzte: % 10, % 7 eta % 2, hurrenez hurren.

29. grafikoa. Emandako dirulaguntzen bilakaera 2019-2024an, jarduera-arloaren arabera (eurotan)

2.2 FUNDAZIOAREN HELBURUETARA BIDERATUTAKO GASTUA

Fundazioen diru-sarrerak aztertu ondoren, fundazioaren helburuetara bideratutako gastuarekin lotutako magnitude nagusiak banakatuko ditugu jarraian.

Euskal Autonomia Erkidegoko Babesletzaren eta Erregistroaren Erregelamendua onartzen duen uztailaren 23ko 115/2019 Dekretuaren 30.1 artikulua arabera, fundazioek fundazioaren helburuetara bideratu beharko dute, gutxienez, garatzen dituzten jarduerengatik edo ematen dituzten zerbitzuengatik eskuratutako diru-sarreraren ehuneko hirurogeita hamar (% 70).

Horretarako, kontuan hartuko dira fundazioaren helburuetara bideratutako gastuak eta kalkulu-oinarria. Hau da, alde batetik, fundazioaren emaitzen kontuko diru-sarrerak osatzen dute kalkulu-oinarria, diru-sarrerak lortzeko beharrezko gastuak soilik kenduta. Bestalde, helburuetara bideratutako gastuak dira fundazioaren helburuak betetzen benetan lagundu duten gastuak eta inbertsioak, salbu amortizazioetarako zuzkidurak eta narriadurengatik galerak, administrazio-gastuak kontuan hartu gabe.

Jarraian, fundazioen magnitude nagusiak laburbiltzen dira, kalkulu-oinarria eta helburuetara bideratutako gastua irizpidetzat harturik. Aldagai horiek aztertzeko, ondare garbia sartu da, bai eta helburuetara bideratutako gastua kalkulu-oinarriarekin eta ondare garbiarekin lotzen duten ratioak ere:

4. taula. Helburuetara bideratutako gastua, ondare garbiaren gainean, jarduera-arloaren arabera (eurotan eta % -tan)

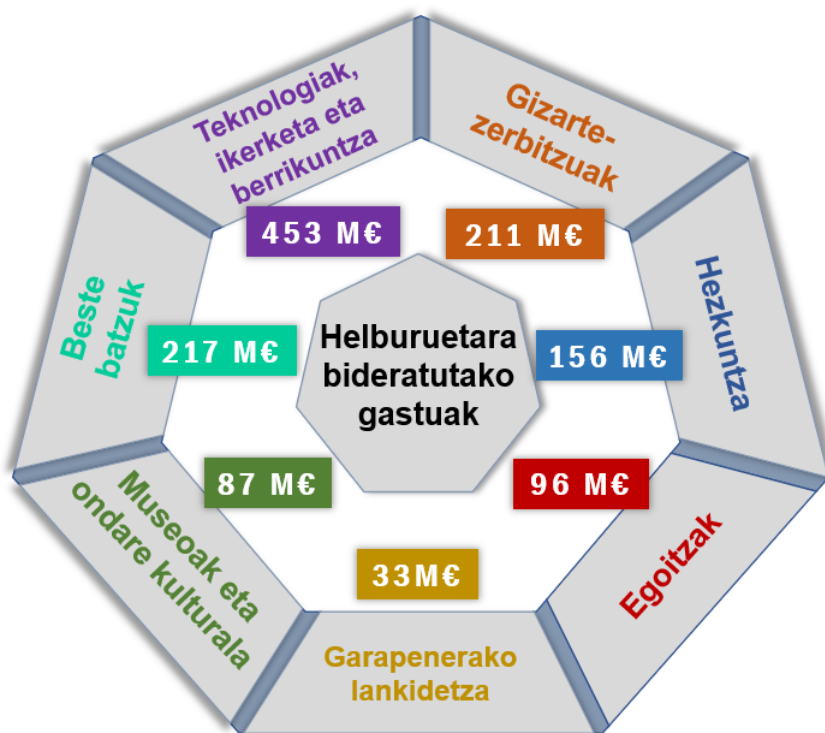
Jarduera-arloa	MAGNITUDE EKONOMIKOA				
	Helburuetara bideratutako gastuak	Kalkulu-oinarria	Bideratutako gastua / Kalkulu-oinarria	Ondare garbia	Bideratutako gastua / Ondare garbia
Hezkuntza	155.731.663	168.648.885	% 92	169.814.508	% 92
Museoak eta ondare kulturala	86.621.922	84.688.942	% 102	230.091.664	% 38
Garapenerako lankidetzak	32.814.008	34.155.183	% 96	68.386.081	% 48
Egoitzak	96.261.389	104.219.420	% 92	164.879.873	% 58
Gizarte-zerbitzuak	210.513.295	214.666.012	% 98	405.994.311	% 52
Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	452.803.984	433.496.130	% 104	505.870.567	% 90
Beste batzuk	217.152.903	226.249.533	% 96	439.695.151	% 49
GUZTIRA	1.251.899.164	1.266.124.105	% 99	1.984.732.155	% 63

Aurreko taulan ikusten denez, kalkulu-oinarriaren % 99 helburuetara bideratu da, nola gastu moduan, hala inbertsio moduan. Gainera, fundazioen sektoreak bere

ondarearen % 63 helburuetara bideratzen du urtero, 2023ko ekitaldian gertatutakoaren ildo beretik.

Hurrengo grafikoan, jarduera-arlo bakoitzean fundazioaren helburuetara bideratu den gastua ageri da. Helburuetara bideratutako gastua da fundazioen aldagairik garrantzitsuena. Izan ere, fundazioek gizarteari sortzen dioten balioaren neurgailu nagusia da. Bere helburuetara baliabide gehien bideratzen duen arloa teknologiak, ikerketa eta berrikuntzarena da (453 milioi euro); ondoren, beste arlo batzuk (217 milioi euro) eta gizarte-zerbitzuen arloa (211 milioi euro) daude. Nabarmentzekoa da museoen eta ondare kulturalaren arloa, garapenerako lankidetzarena eta hezkuntzarena % 15 eta % 20 bitartean handitu direla 2024an. Aldiz, gizarte-zerbitzuetara bideratutako gastua izan da gutxien handitu dena: % 3, 2023arekin alderatuta.

30. grafikoa. Helburuetara bideratutako gastua, jarduera-arloaren arabera (eurotan)

Jarraian aztertuko dugu zer ehuneko egiten duen helburuetara bideratutako gastuak kalkulu-oinarriaren eta ondare garbiaren gainean. Hurrengo grafikoan, jarduera-arlo bakoitzak helburuetara bideratzen dituen diru-sarreraren ehunekoa zehazten da. Adierazle horrek helburuetara bideratzen diren diru-sarreraren ehunekoa neurtzen du, zeinak % 70etik gorakoa izan behar baitu. Ildo horretan, arlo guztiek % 90etik gora bideratzen dute fundazioaren helburuetara. Nabarmentzekoa da hala museoetako eta

ondare kultureleko arloak, nola teknologiak, ikerketa eta berrikuntzaren arloak kalkulu-oinarriaren % 100etik gora bideratzen dutela.

31. grafikoa. Helburuetara bideratutako gastua, kalkulu-oinarriaren gainean, jarduera-arloaren arabera (%-tan)

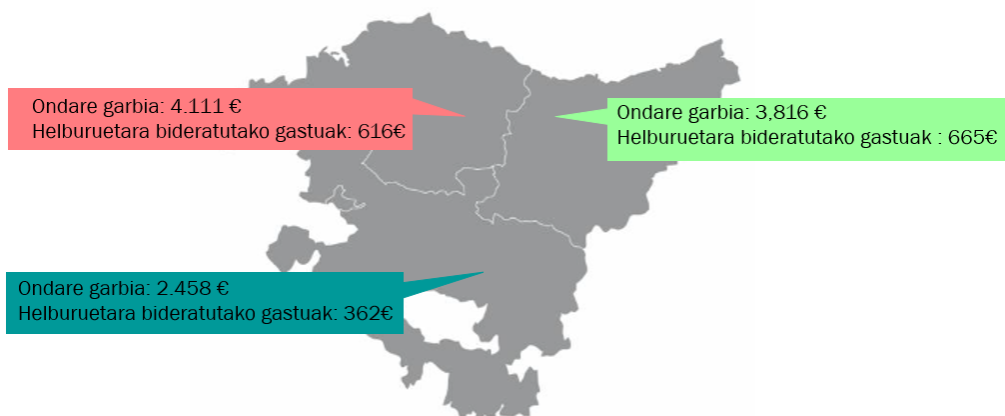
Hurrengo grafikoan, jarduera-arlo bakoitzak helburuetara bideratzen duen gastuaren ehunekoa zehazten da, ondare garbiaren gainean. Adierazle horrek fundazioaren ondarearen gizarte-errentagarritasuna neurtzen du. Azpimarratzekoa da, batetik, hezkuntzaren jarduera-arloak eta teknologiak, ikerketa eta berrikuntzaren jarduera-arloak ondare garbiaren % 90etik gora bideratzen dutela helburuetara. Bestalde, museoaren eta ondare kulturalaren arloak ondare garbiaren % 38 bideratzen du helburuetara, fundazio batzuen ibilgetuaren balio handiaren ondorioz.

32. grafikoa. Helburuetara bideratutako gastua, ondare garbiaren gainean, jarduera-arloaren arabera (%-tan)

Hurrengo atalak EAEko fundazioen sektoreko magnitude nagusiak aztertuko ditu, lurralde historikoen arabera. Daturik esanguratsueneko bat da Euskal Autonomia Erkidegoan fundazioaren helburuetara bideratutako *per capita* gastua 593 eurokoa izan zela 2024an; hori horrela, % 9 handitu zen, aurreko ekitaldiarekin alderatuta. 2023an, gastu hori % 8 handitu zen, eta, beraz, gastuaren igoera finkatu egin da. Gainera, fundazioen sektorearen ondarea, biztanleko, 3.763 eurokoa izan zen; hots, 2023koa baino % 6 handiagoa. Jarraian, lurralde historikoen arabera banakatu dira *per capita* datuak:

33. grafikoa. Fundazioaren helburura bideratutako per capita gastuak (eurotan)

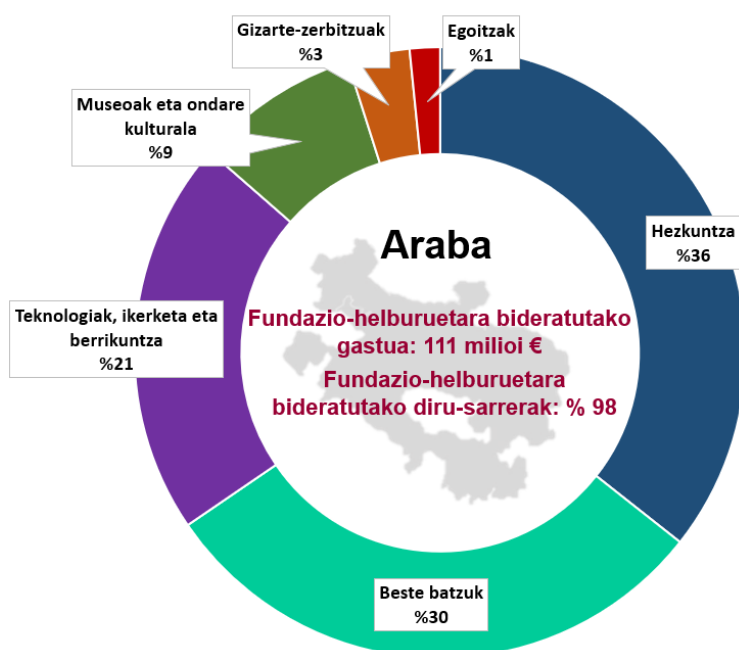

Per cápita (€) CAE = 593 €

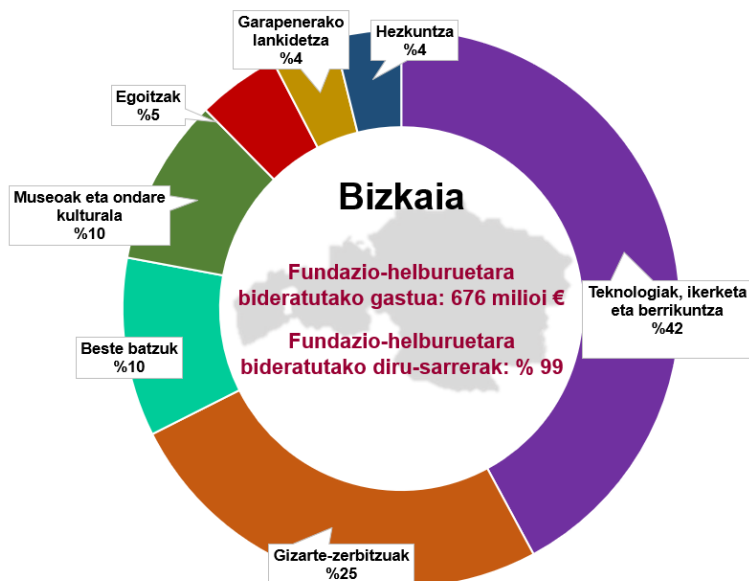
Iturria: EUSTAT. Biztanleen udal-estatistika 2024/12/31n

Lurralde historikoen arabera alderatzen baditugu datuak, fundazioen sektoreak Araban baino presentzia handiagoa dauka Bizkaian eta Gipuzkoan. Bizkaia eta Gipuzkoa alderatzen baditugu, datuak oso antzekoak dira. Hala ere, Gipuzkoan helburuetara bideratutako gastua apur bat handiagoa da, eta, aldiz, ondare garbia zertxobait txikiagoa. Gastu hori honela banakatu da lurraldeen arabera:

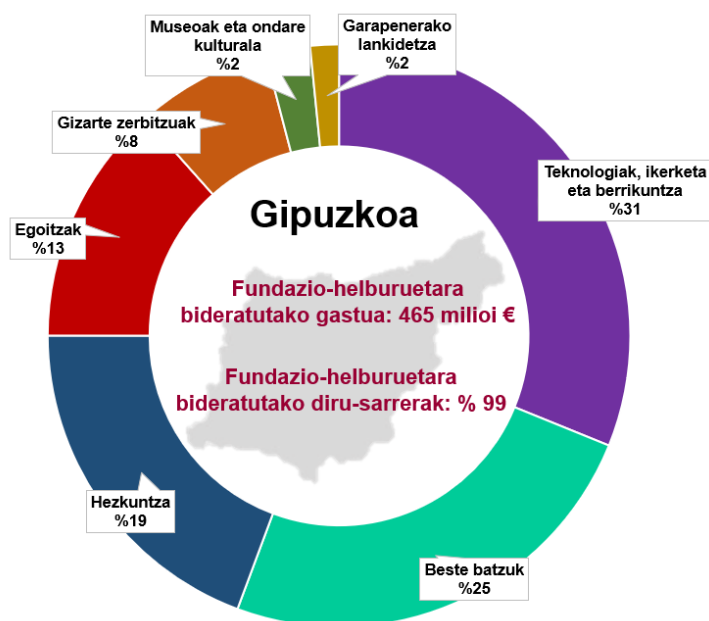
34. grafikoa. Fundazioaren helburuetara bideratutako gastua, lurralde historikoen arabera

Arabako kalkuluan, kalkulu-oinarriaren % 98 helburuetara bideratzen da (guztira, 111 milioi euro). Gastu horren % 36 hezkuntzako helburuetara bideratzen da, eta % 21 teknologiak, ikerketa eta berrikuntzara. Bestalde, gizarte-zerbitzuetako eta egoitzetako gastua txikiagoa da gainerako lurralde historikoetan baino.

Bizkaian, kalkulu-oinarriaren % 99 helburuetara bideratzen da (guztira, 676 milioi euro). Gastu horren % 42 teknologiak, ikerketa eta berrikuntzara bideratzen da (gainerako lurralde historikoetan baino nabarmen gehiago) eta % 25 gizarte-zerbitzuetara. Hezkuntzako gastua ezdeusa da gainerako lurralde historikoenaren aldean.

Gipuzkoan, kalkulu-oinarriaren % 99 helburuetara bideratzen da (guztira, 465 milioi euro). Gastu horren % 31 teknologiak, ikerketa eta berrikuntzara bideratzen da, eta % 19 hezkuntzara. Gipuzkoan, nabarmentzekoa da egoitzek helburuetara bideratutako gastuen % 13 osatzen dutela. Aldiz, museo eta ondare kulturalaren gaineko gastua proportzionalki txikiagoa da.

2.3 ONDARE-EGOERA, FINANTZA-EGOERA ETA GASTU ERANTSIA

Fundazioen gastuaren helmuga azaldu ondoren, jarraian 2024ko ekitaldirako balantzearen magnitudeak banakatzen dira, jarduera-arloaren arabera sailkatuta, fundazioen gastu erantsiarekin batera:

5. taula. Magnitude ekonomikoak, jarduera-arloaren arabera (eurotan)

Jarduera-arloa	MAGNITUDE EKONOMIKOA (eurotan)		
	Aktiboa	Ondare garbia	Gastu erantsia
Hezkuntza	237.815.227	169.814.508	170.405.657
Museoak eta ondare kulturala	286.047.989	230.091.664	77.714.026
Garapenerako lankidetzak	91.393.018	68.386.081	34.712.870
Egoitzak	190.342.653	164.879.873	138.638.763
Gizarte-zerbitzuak	469.728.410	405.994.311	221.925.471
Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	979.226.598	505.870.567	421.786.763
Beste batzuk	522.407.405	439.695.151	231.466.027
GUZTIRA	2.776.961.300	1.984.732.155	1.296.649.577

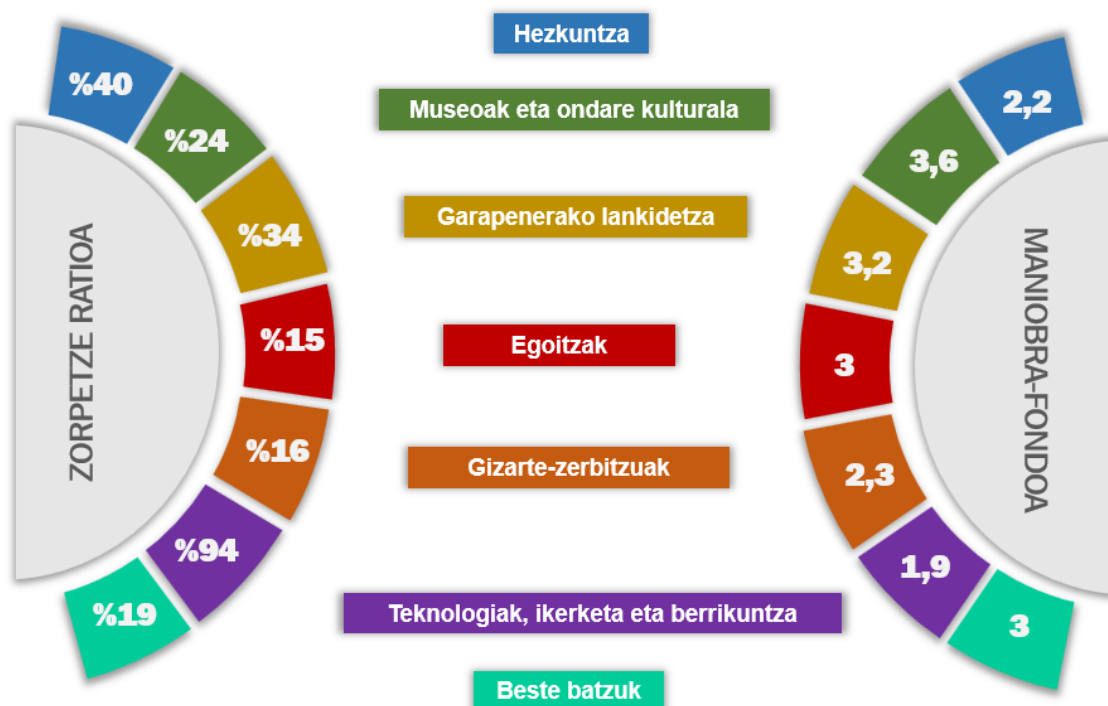
Metodologia-oharrearaz azaltzen den bezala, gastu erantsia da emaitzen kontuko gastu-partida nagusien batura, eta, aldiz, fundazioaren helburuetara bideratutako gastuak dira aipatu helburuak betetzen lagundu duten gastuak eta inbertsioak.

Fundazioen ondare- eta finantza-egoera ratioen bidez neur daiteke. Horrenbestez, zorpetzearen ratioak ondare-egoera islatzen du, hau da, pasiboa zati ondare garbia eginda ateratzen den emaitza. Ratio hori zenbat eta txikiagoa izan, orduan eta zorpetze gutxiago dauka fundazioak eta hobea da bere ondarearen egoera. Batez besteko zorpetze-ratioa % 40koa da, hots, 2023koa (% 44) baino lau puntu txikiagoa.

Bestalde, finantza-egoera maniobra-funtsaren bidez aztertzen da: aktibo korrontea pasibo korrontearekin zatituta. Maniobra-funtsa baliteke likidazio-tentsioen adierazgarri izatea, 1etik beherakoa bada. Fundazioen maniobra-funtsaren batez besteko multiploa 2,2koa da. Ondorioz, sektorearen likidezia-egoera saneatuta dago.

Jarraian, 2024ko ekitaldiko ratio horiek jarduera-arloaren arabera banakatuta ageri dira:

35. grafikoa. Ondarearen egoera: zorpetze-ratioa eta maniobra-funtsa

Zorpetze-ratioaren jardueraren araberrako banakapenak erakusten du egoitzen (% 15) eta gizarte-zerbitzuen (% 16) arloetako fundazioak direla gutxien zorpetutakoak, eta teknologia-, ikerketa- eta berrikuntza-fundazioak direla zorpetze-maila handiena dutenak. Teknologia-, ikerketa eta berrikuntzako fundazioen zorpetze handia, neurri batean, kapitaleko dirulaguntza itzulgarriak zor gisa kontabilizatzearen ondorioa da. 2024ko bilakaeran, nabarmentzekoa da teknologia-, ikerketa eta berrikuntzako fundazioen zorpetzea murriztu egin dela (2023ko % 110etik 2024ko % 94ra) eta hezkuntza-fundazioena, aldiz, handitu (2023ko % 28tik 2024ko % 40ra).

Maniobra-funtsaren ratioa 1etik gorakoa bada, ulertzen da epe laburrean ez dela egongo likidezia-arazorik. Banakapena jarduera-arloen arabera aztertuta, museoaren eta ondare kulturalaren fundazioak dira epe laburrean finantza-egoera kaudimendunagoa dutenak (3,6). Aldiz, maniobra-funts baxuena duen eremua teknologia-, ikerketa- eta berrikuntza-fundazioena da (1,9). Hitz batean, fundazioen sektorearen epe laburreko finantza-egoera kaudimenduna da.

2.4 BANKU-FUNDAZIOAK

Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioei buruzko 9/2016 Legearen 65. artikulua araberak, banku-fundazioak dira kreditu-erakunde batean zuzenean edo zeharka erakundeko boto-eskubideen edo kapitalaren gutxienez % 10eko partaidetza dutenak edo beren administrazio-organoko kideren bat izendatu edo ordezteko aukera dutenak. Banku-fundazioek helburu soziala izan behar dute, eta beren jarduera nagusia gizarte-ekintza garatu eta artatzea eta kreditu-erakunde batean beren partaidetza egokiro kudeatzea izan behar da.

Euskal Autonomia Erkidegoan, 2014an, hiru banku-fundazio sortu ziren, lurralde historiko bakoitzean bat. Hiru banku-fundazioek Kutxabank SA izeneko kreditu-erakundearen akzio guztiak dituzte. Aurrezki-kutxak banku-fundazio bihurtzean sortu zen aipatu erakundea. Hona hemen horietako bakoitzaren partaidetza-ehunekoa, bere izenarekin batera:

%57

- Bilbao Bizkaia Kutxa Fundación Bancaria - Bilbao Bizkaia Kutxa Banku Fundazioa (aurrerantzean, BBK Banku Fundazioa).

%32

- Fundación Bancaria Kutxa - Kutxa Banku Fundazioa (aurrerantzean, Kutxa Banku Fundazioa).

%11

- Fundación Bancaria Vital - Vital Banku Fundazioa (aurrerantzean, Vital Banku Fundazioa).

Euskadiko hiru banku-fundazioez gain, Estatuan hiru banku-fundazio daude, kreditu-erakunde batean % 10etik gorako partaidetza dutenak: La Caixa Banku Fundazioa, Ibercaja Banku Fundazioa eta Unicaja Banku Fundazioa.

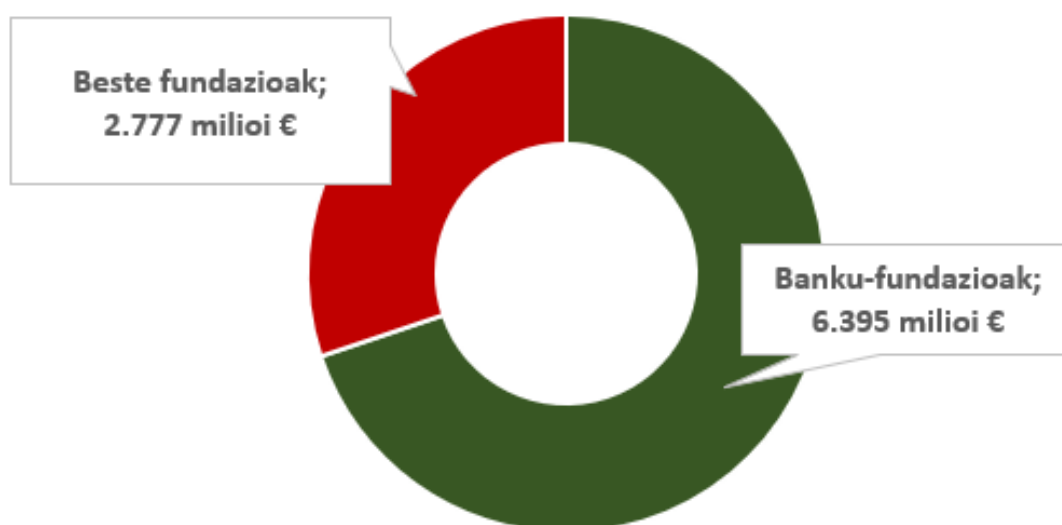
Banku-fundazioak EAEko fundazioen sektoreko zati garrantzitsua dira. Jarraian, banku-fundazioen magnitude nagusiak banakatzen dira, EAEko gainerako fundazioen datuekin batera, 2024ko eta 2023ko ekitaldietarako. Magnitude nagusiak lau izango dira: aktiboak, ondare garbia, diru-sarrerak eta fundazioaren helburuetara bideratutako gastuak.

6. taula. Banku-fundazioen eta fundazioen sektore osoaren magnitude ekonomikoak, 2024an eta 2023an (milioi eurotan)

2024	Banku-fundazioak	Gainerako fundazioak
Aktiboa, guztira	6.395	2.777
Ondare garbia	6.363	1.985
Diru-sarrerak	369	1.339
Helburuetara bideratutako gastua	64	1.252
2023	Banku-fundazioak	Gainerako fundazioak
Aktiboa, guztira	6.062	2.618
Ondare garbia	6.041	1.823
Diru-sarrerak	308	1.253
Helburuetara bideratutako gastua	56	1.142

Hiru banku-fundazioen aktiboen kontabilitate-balioa, 2024an, 6.395 milioi eurokoa da. Hau da, aztertutako fundazioen sektoreko kontabilitate-balioaren % 70. Banku-fundazioek ondare esanguratsua dute, neurri handi batean Kutxabank SA kreditu-erakundearen partaidetzaz osatua. 2024ko ekitaldian, handitu egin dira banku-fundazioen aktiboa eta ondare garbia. Bestalde, diru-sarrerak % 20 handitu dira, hein handi batean Kutxabanketik jasotako dibidenduaren igoeraren ondorioz. Gizarte-ekintzara bideratutako gastua ere handitu egin da: 56 milioitik 64 milioira.

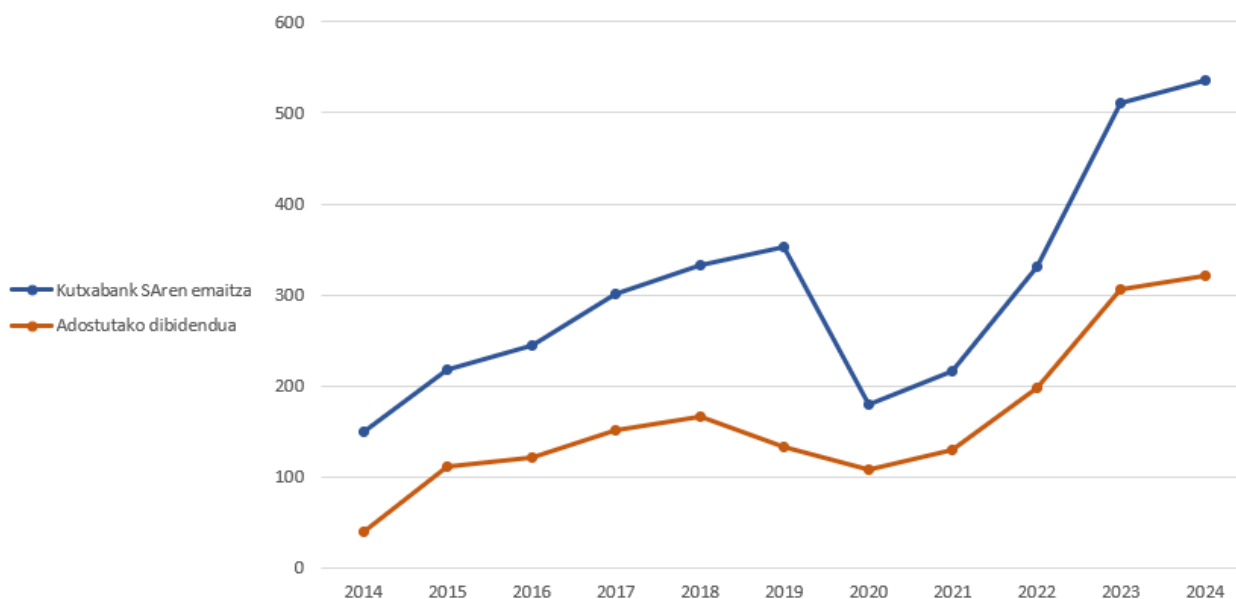
36. grafikoa. Aktiboaren kontabilitate-balioa (milioi eurotan)

2014an banku-fundazioak sortu zirenetik, Kutxabank SAK banku-fundazioei egotzi ahal zaizkien emaitza finkatuak lortu ditu (3.374 milioi euro), eta 1.747 milioi

euroko dibidenduak banatu dira. Hurrengo grafikoan ikusten den bezala, Kutxabank SAREN emaitza apaldu egin zen 2020ko eta 2021eko ekitaldietan, baina 2022an pandemia aurreko zenbatekoak berreskuratu zituen; 2023an eta 2024an, bankuaren historiako emaitzarik onenak lortu dira.

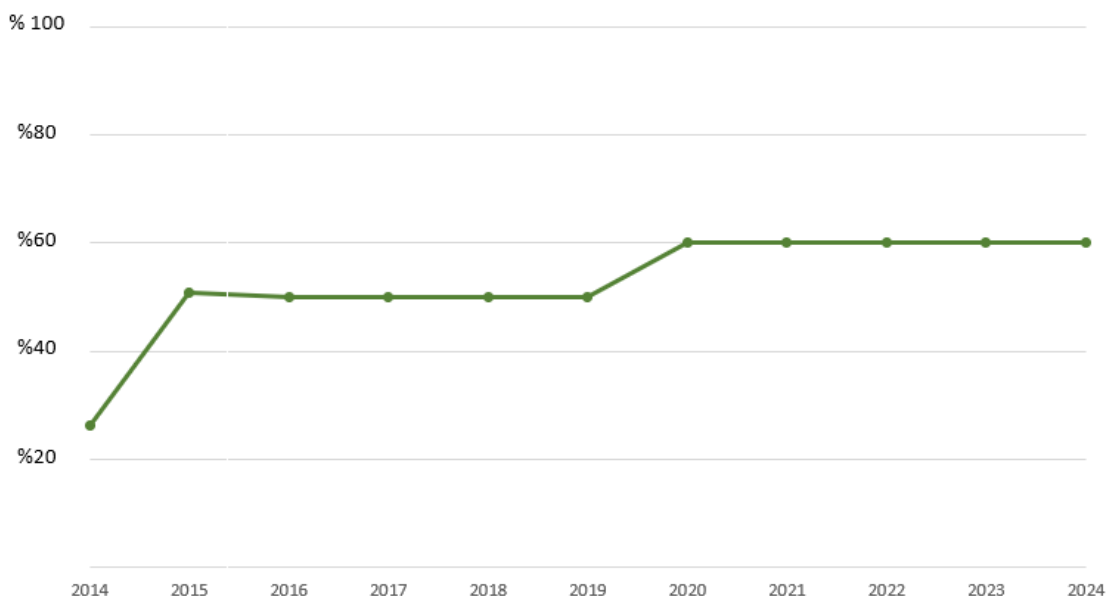
37. grafikoa. Emaitzaren bilakaera eta banatutako dibidendua 2014-2024 aldian (milioi eurotan)

(*) Kutxabank SAREN eta haren mendeko sozietateen emaitza finkatua, hiru banku-fundazioei egotzi ahal zaiena.

Kutxabank SAREN emaitzaren banaketari dagokionez, jarraian *pay-out* delakoa islatzen da; hau da, banku-fundazioek, akziodunak diren aldetik, dibidendu gisa banatzea erabaki duten emaitzaren ehunekoa da ratio hori. Banku-fundazioen ratio hori emaitzaren % 60an egonkortu da azken lau ekitaldietan, eta gainerako % 40a bankua kapitalizatzeko erabili da. *Pay-out* hori Estatuko banku-sektorearen batezbestekoaren gainetik dago.

38. grafikoa. Pay-out delakoaren bilakaera 2014-2024 aldian (%)

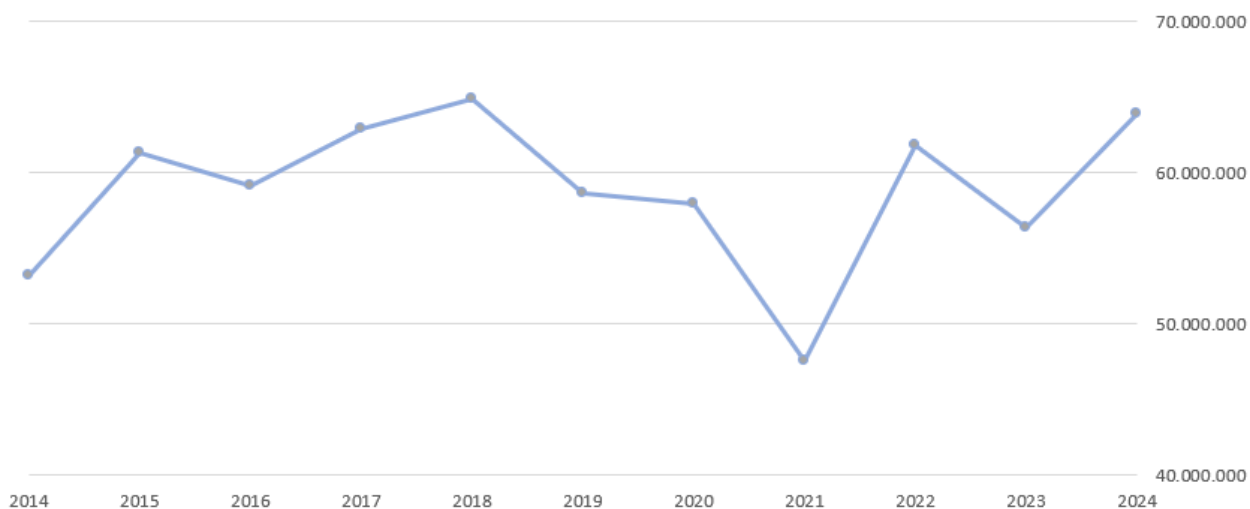
Gainera, esan beharra dago banku-fundazioek diru-sarrera pribatuen beste iturri batzuk dituztela, grafiko honetan jaso ez direnak. Hain zuzen ere, Kutxabank SATik kanpoko iturrietatik datozen hiru banku-fundazioen diru-sarrera finantzarioak, 2024an, 39 milioi eurokoak izan dira (29 milioi eurokoak 2023an), hau da, diru-sarreren % 11. Hortaz, banku-fundazioen inbertsioen dibertsifikazioa mugatua da.

Bestalde, banku-fundazioen finantzaketa publikoa ere mugatua da. Horiek horrela, 2024ko ekitaldian banku-fundazioek 1,4 milioi euroko ustiapeneko dirulaguntzak eskuratu dituzte.

Banku-fundazioek, sortu zirenetik, guztira 648 milioi euro bideratu dituzte gizarte-ekintzara. Hiru banku-fundazioek gizarte-ekintzara bideratu duten urteko gastua 47 eta 65 milioi euro artekoa izan da. Hurrengo grafikoa ikus daiteke zer bilakaera izan duen gizarte-ekintzak, fundazioak sortu zirenetik.

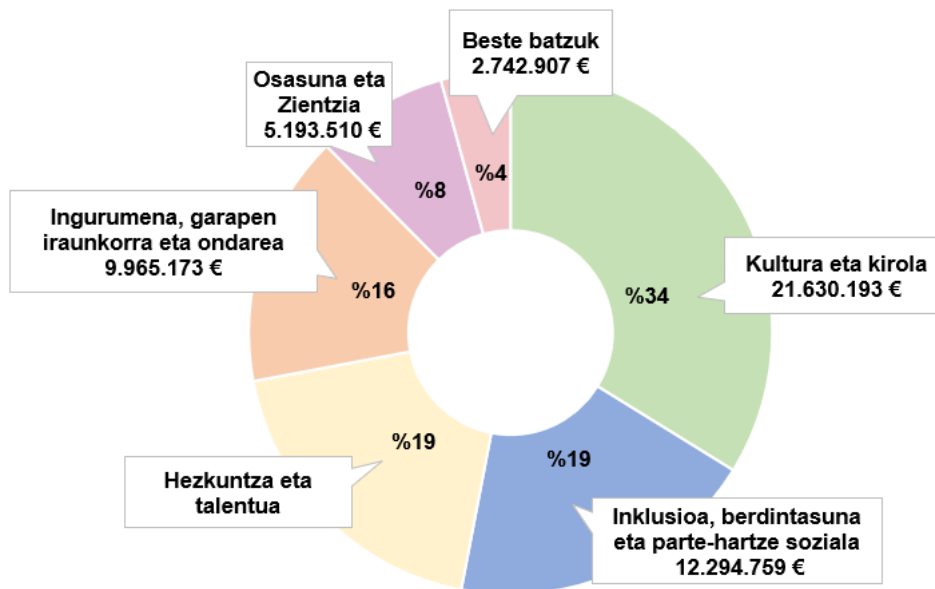

39. grafikoa. Helburuetara bideratutako gastua (eurotan)

Banku-fundazioen gizarte-ekintzari dagokion gastua askotariko jarduerarlotara bideratzen da. 2024an, banku-fundazioek 64 milioi euro bideratu zituzten fundazioen helburuetara (2023an, 56 milioi euro), besteak beste kulturara, inklusiora, hezkuntzara edo ingurumenera. Inoiz gizarte-ekintzara bideratu den zenbatekorik handiena 2018koa izan zen; bada, 2024ko zenbatekoa 2018koa baino zertxobait txikiagoa da. Bestalde, fundazioaren helburuetara bideratutako inbertsioa 3,5 milioi eurokoa izan zen 2024an. Banku-fundazio bakoitzak egindako jardueren sailkapen propioa dauka eta, jarraian, diru-sarrera erantsien helmugaren sailkapen harmonizatua banakatu da, 2024ko jardueren arabera.

40. grafikoa. Gizarte-ekintzaren gastuaren helmuga, arloaren arabera (eurotan)

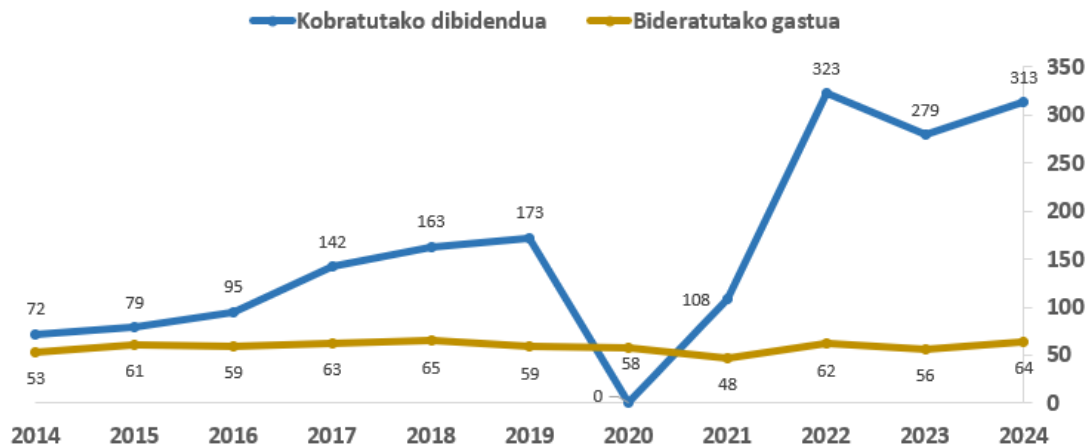
Gizarte-ekintzako gastuaren 64 milioi euroetatik, baliabide gehien kulturara eta kirolera bideratzen da; hain zuzen ere, 22 milioi euro. Bestalde, inklusioari, berdintasunari eta gizarte-partaidetzari, hezkuntzari eta talentuari, eta ingurumenari, garapen jasangarriari eta ondareari buruzko hiru kategoriek gizarte-ekintzaren erdia baino gehiago egiten dute.

Deskribatutako jarduerak zuzenean egin dituzte banku-fundazioek edo zeharka beren taldeko beste fundazio batzuek, hala nola Kutxa Fundazioak edo Vital Fundazioak.

2014-2024 aldian, banku-fundazioek Kutxabank SAREN dibidenduak jaso dituzte; zehazki, 1.747 milioi euro. Dibidenduek eragindako diru-sarrerak nabarmen handitu dira banku-fundazioak sortu zirenez geroztik. Bestalde, gizarte-ekintzara bideratutako gastua egonkorra izan da banku-fundazioen lehen hamar urteetan: 60 milioi euro inguru ekitaldi bakoitzean. Jarraian, banku-fundazioek jasotako dibidenduak eta gizarte-ekintzaren gastua alderatu dira, 2014an sortu zirenez geroztik:

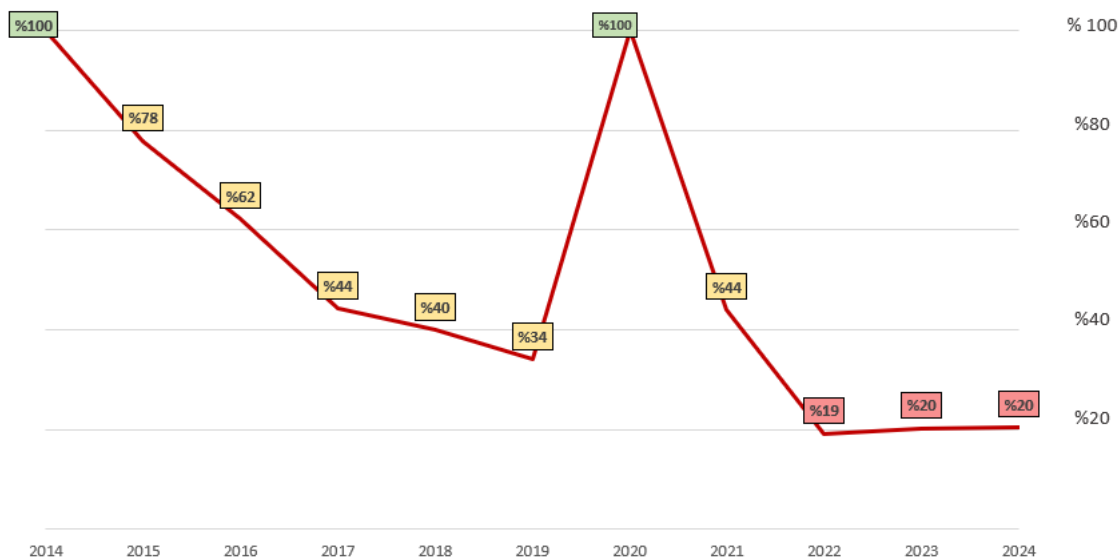

41. grafikoa. Jasotako dibidenduak eta gizarte-ekintza (milioi eurotan)

Banku-fundazioek gizarte-ekintzara bideratu duten dibidenduaren ehunekoak murriztu egin da azken ekitaldian, 2020koan salbu. Murrizketa hori gertatu da, hain zuzen ere, Kutxabank SAre emaitzak handitu egin direlako, gizarte-ekintzako gastuak bere horretan jarraitu duelako eta erreserba-funtsa zuzkitu behar izan delako. Jarraian, Kutxabank SATik jasotako dibidendutik banku-fundazioek gizarte-ekintzarako gastura zer ehuneko bideratu duten zehazten da:

42. grafikoa. Gizarte-ekintzarako gastura bideratutako dibidenduaren ehunekoa

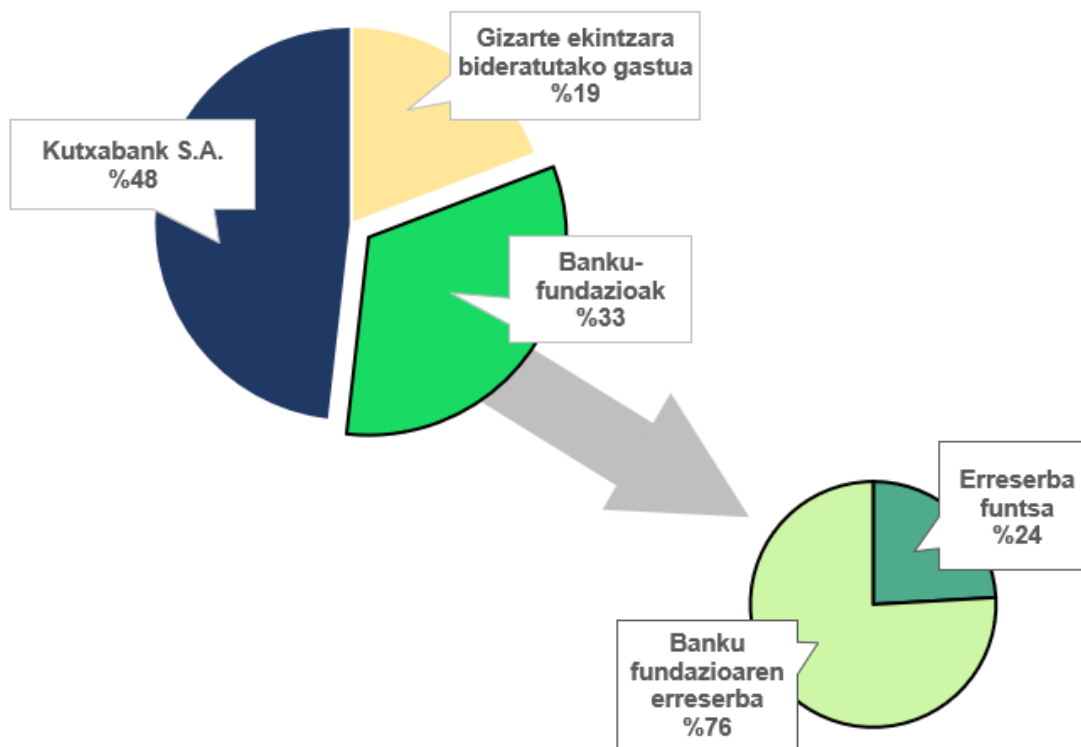
2024an, banku-fundazioek Kutxabanketik jasotako dibidenduen % 20 bideratu dute gizarte-ekintzara, aurreko bi ekitaldietako joerari jarraituz.

Kutxabank SAK eta haren mendeko sozietateek 2014-2024 aldian 3.374 milioi euroko emaitza metatua izan dute. Aldi horretan, banku-fundazioen patronatuek Kutxabank SAREN administrazio-kontseiluaren proposamena berrestea erabaki zuten, emaitza aplikatzeko: 1.747 milioi euro banatu zitzaizkien banku-fundazioei (emaitzaren % 51), eta Kutxabank SAK 1.627 milioi euro gorde zituen bere kapitalizazioa indartzeko (emaitzaren % 49).

Banku-fundazioei banatutako 1.747 milioi euroetatik, 648 milioi euro gizarte-ekintzara bideratu ziren, eta 1.099 milioi euro, berriz, banku-fundazioen kapitalizazioa indartzera.

Banaketa hori ondorengo grafikoan ikus daiteke, non, halaber, banku-fundazioek sortu zirenetik metatu dituzten erreserbak (1.099 milioi euro) xehe-xehe banakatzen baitira: 265 milioi euro erreserba-funts gisa mantendu dira, eta 834 milioi euro, berriz, borondatezko erreserba gisa.

43. grafikoa. Kutxabank SA taldearen eta haren mendeko sozietateen emaitzaren helmuga 2014-2024 aldian (%)

Kreditu-erakunde batean % 50etik gorako partaidetza duten banku-fundazioek Espainiako Bankuak eskatzen duen erreserba-funtsa zuzkitu behar dute. Funts hori zuzkituta, partaidetzapeko entitatearen kudeaketa sana eta zuhurra bermatu nahi da. BBK Banku Fundazioak 2015eko ekitaldian ekin zion nahitaezko erreserba-funtsa eratzeari. Funts hori guztiz zuzkituta dago 2022tik, eta 2024ko abenduaren 31n erregistratutako zenbatekoa 265 milioi eurokoa da (256 milioi euro 2023an). Kutxa Banku Fundazioak eta Vital Banku Fundazioak, berriz, ez dute erreserba-funts hori zuzkitzeko legezko betebeharririk, eta beren urteko kontuetan ez da ageri zuzkidurarik egiten ari direnik.

2.5 EUSKAL SEKTORE PUBLIKOKO FUNDAZIOAK

Fundazioak euskal sektore publikoko fundazio izateko, euskal sektore publikoak izendatu behar ditu fundazioko gobernu-organoko kide gehienak, eta, horrez gain, egoera hauetakoren bat bete behar da:

- Fundazioaren balioaren % 50 baino gehiago euskal sektore publikoak jartzen duen zuzkidura izatea.
- Euskal sektore publikoak jartzen dituen ondasun eta eskubideak fundazio-ondarearen balioaren % 50 baino gehiago izatea, modu iraunkorren.

Atal honen xedea da sektore publikoak izendatutako patronatuen osaera aztertzea, zuzkiduraren edo fundazioaren ondarearen jatorriaren eremuan sartu gabe. Ondorioz, txosten honetan ez da euskal sektore publikoko fundazioen inbentario zehatz bat egin nahi.

Patronatuen osaera sektore publikoaren izendatze-gaitasunaren arabera aztertzeko, 389 fundazio hartu dira kontuan. 2024an urteko kontuak aurkeztu dituzten fundazioen kopurua da hori. Jarraian, 389 fundazioak banakatu dira, sektore publikoak izendatutako patronatukideen ehunekoaren arabera.

7. taula. Fundazioen kopurua, sektore publikoak izendatutako patronatukideen ehunekoaren arabera

Sektore publikoak izendatutako patronatukideen %-a	Fundazioen kopurua
% 0	263
% 1 - % 49	59
≥ % 50	67
Guztizko orokorra	389

Hiru fundaziotik batek inguru dauka gutxienez patronatukide bat sektore publikoak izendatua, hau da, 2024an urteko kontuak aurkeztu dituzten 389 fundazioetatik 126k.

Gainera, kontuan hartuta fundazio batzuetan ente publiko desberdinek izendatutako patronatukideak daudela, datuak aztertuta ondorioztatzen da administrazio publikoek 226 izendapen egin dituztela fundazio horietan. Jarraian, fundazio horietan patronatukideren bat izendatu duten administrazio publikoak banakatzen dira.

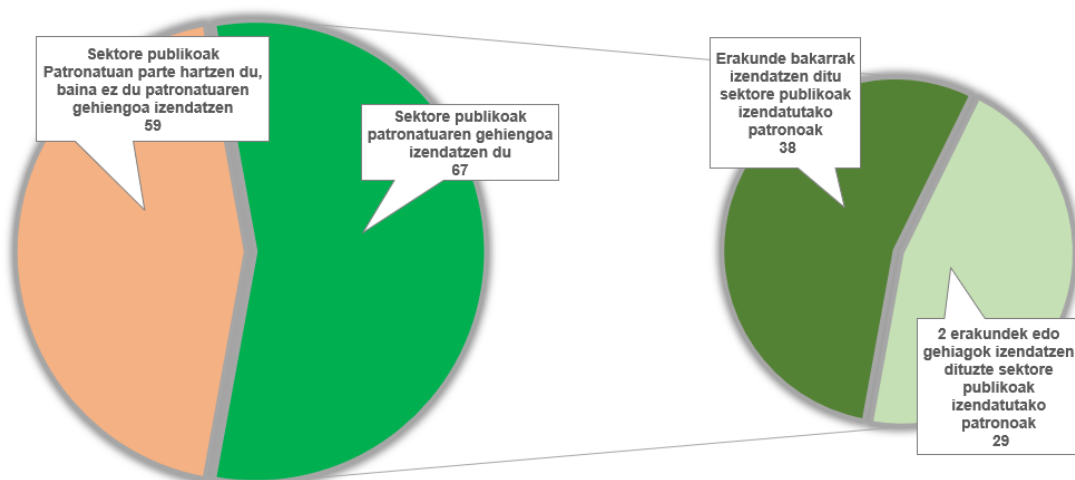
44. grafikoa. Administrazio publiko bakoitzak zenbat fundaziotan duen patronatukideak izendatzeko gaitasuna

Aurreko grafikoan ikusten den bezala, tokiko sektore publikoak (udalek eta eskualdeko entteek osatua) 84 fundaziotan izendatu ditzake patronatukideak. EAEko sektore publikoak 51 fundaziotan dauka patronatukideak izendatzeko gaitasuna, eta foru-sektore publikoak, bestalde, 82 fundaziotan. Lurralde historiko bakoitzeko foru-aldundiek duten pisu erlatiboari dagokionez, Gipuzkoako Foru Aldundiak 37 fundaziotan dauzka patronatukideak izendatuta, Bizkaiko Foru Aldundiak 24 fundaziotan eta Arabako Foru Aldundiak 21 fundaziotan.

Sektore publikoak izendatutako patronatukideren bat duten 126 fundazioak bi taldetan sailkatzen dira: sektore publikoak patronatukideen erdiak edo gehiago izendatzeko gaitasuna badu, talde batean sartzen dira; sektore publikoak halako gaitasunik ez badu, beste taldean.

45. grafikoa. Administrazio publikoek patronatukideren bat izendatzeko gaitasuna duten fundazioen kopurua banakatuta

Administrazio publikoek 67 fundaziotan izendatzen dituzte patronatukideen erdiak edo gehiago. 67 fundazio horietatik 38tan, administrazio bakarrak izendatzen dituzte patronatukide publikoak. Bestalde, fundazio horietatik 29tan, bi administrazio publikok edo gehiagok izendatzen dituzte patronatukideak. Hau da, sektore publikoko entitateak lankidetzan aritzen dira euskal sektore publikoko 29 fundazio horiek kudeatzeko.

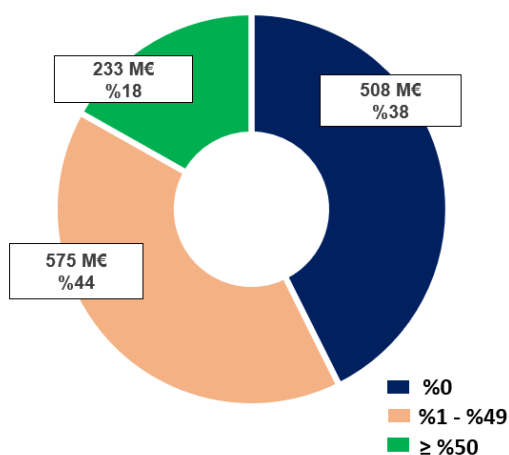
46. grafikoa. Administrazio publiko bakarrak osorik izendatutako patronatua duten fundazioak

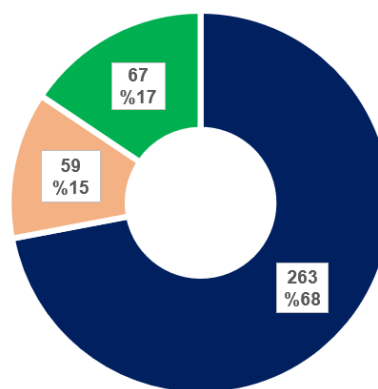
Bestalde, administrazio publikoek gaitasuna dute patronatukideren bat izendatzeko, patronatuko kontrola izan gabe, 59 fundaziotan.

Urteko kontuak aurkeztu dituzten EAEko fundazioek beren helburuetara bideratutako gastua 1.315 milioi eurokoa izan zen 2024an. Sektore publikoak izendatutako patronatuaren osaerari dagokionez, hona hemen fundazioen kopurua eta helburuetara bideratutako gastua:

47. grafikoa. Fundazioen gastua, sektore publikoak izendatutako kargudunen ehunekoaren arabera (eurotan eta %-tan).

48. grafikoa. Fundazioen kopurua, sektore publikoak izendatutako kargudunen ehunekoaren arabera (eurotan eta %-tan).

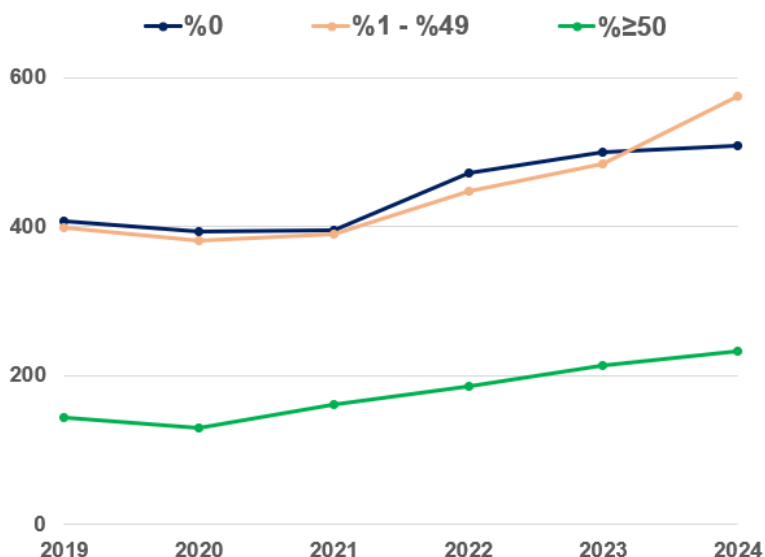

Nabarmentzekoa da sektore publikoak fundazioetan izendatutako patronatukideak kideen erdiak baino gutxiago direnean, fundazio horietan fundazio-helburuetara bideratutako batez besteko gastua gainerakoena baino handiagoa dela. Zehazki, fundazioen % 15 dira (59 fundazio) eta gastu erantsiaren % 44 (575 milioi euro). Aldiz, fundazioen % 68ren patronatuan ez dago sektore publikoak izendatutako patronatukiderik, baina fundazio horiek helburuetara bideratu duten gastua guztizkoaren % 38koa da.

Aurreko grafikoetan ikusten den bezala, patronatukide gehienak pribatuak dituzten fundazioek gastuaren % 82 hartzen dute. Bestalde, kide gehienak administrazio publikoek izendatuta dituzten fundazioek helburuetara bideratutako gastuaren % 18 egiten dute.

Jarraian, gastu horren bilakaera ageri da, sektore publikoak izendatutako patronatukideen ehunekoaren arabera banakatuta.

49. grafikoa. Helburuetara bideratutako gastua, administrazio publikoek izendatutako kargudunen ehunekoaren arabera (milioi eurotan).

2024ko ekitaldian, nabarmen handitu da sektore publikoak patronatukideen erdiak baino gutxiago izendatzen dituen fundazioen gastua. Hau da, patronatuan partaidetza minoritarioa duten fundazioen helburuetara bideratutako gastua da gehien handitu dena; hain zuzen ere, patronatu erabat pribatuak dituzten fundazioena baino gehiago handitu da. Nolanahi ere, hiru taldeek handitu dute helburuetara bideratutako gastua.

Azkenik, esan beharra dago fundazioek datu eguneratuen ziurtagiria aurkeztu behar dutela urteko kontuekin batera, hala xedatzen baitu Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Babesletzaren eta Erregistroaren Erregelamendua onartzen duen uztailaren 23ko 115/2019 Dekretuak 33. artikuluan. Ziurtagiri horretan, 53 fundaziok adierazi dute euskal sektore publikoko fundazio direla 2024ko ekitaldia ixtean, Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioei buruzko ekainaren 2ko 9/2016 Legearen 63. artikulua araber. 53 fundazio horiek 249 milioi euroko gastu erantsia bideratzen dute; hau da, guztizko gastu erantsiaren (1.367 milioi euro) % 18.

2.6 FUNDAZIOEN SEKTOREAK EAE-KO BALIO ERANTSI GORDINARI ETA BARNE-PRODUKTU GORDINARI EGITEN DIEN EKARPENA

EAEko fundazioen jarduera-arloen araberako kategorizazioa erabakitakoan, definitutako metodologiaren arabera, EAEko Fundazioen Babesletzak berariaz aztertu du fundazioek interes-taldeen gainean sortzen duten eragina, adibidez langileen eta boluntarioen gainean, administrazio publikoetan, eta onuradunen, nahiz, oro har, gizartearen gainean. Eragin horren adibideak dira, besteak beste, EAEko fundazioek fundazio-museoak bisitatzeko dituzten pertsonen sortzen dieten balioa, desgaitasunen bat duten pertsonen lan-aukera emanez sortutako balioa, familiei liberatutako zaintza-lan orduen aurrezkiak, administrazio publikoari gizarte-zerbitzuak ematean sortutako aurrezkiak eta abar.

Helburu horrekin, eta erregistro ofizialetan eskuragarri dauden datuen eta informazioaren arabera, sarrera-zatian azaldu den bezala, jarraian zehazten diren zenbatekoak eta EAEko fundazioetan inplikaturiko pertsonen buruzkoak (ordainpeko langileak, boluntarioak eta gobernu-organoak osatzen dituzten langileak), hots, hirugarren kapituluaz aztertzen direnak, berez dira fundazioen sektoreak egiten duen ekarpen ekonomikoaren erakusle. Hartara, ekitaldian ikusten den bezala, txosten honetan aztertutako EAEko fundazioek 2024an 767 milioi euro inguruko balio erantsia sortzen lagundu zuten (2023an, 707 milioi euro inguru), kontuan hartuta zuzeneko efektuak, hots, emaitzen kontutik ekoizpenean sortutako eraginak, honako hauek batuta kalkulaturikoak:

- lan-kostuak
- amortizazioak
- eta ekoizpenaren gaineko beste zerga garbi batzuk.

Zenbateko hori, 2024an, EAEko barne-produktu gordinaren **% 0,86** da (% 0,84 izan zen 2023an), eta handiagoa izango litzateke, zeharkako efektuak, trakzio-efektua eta inpaktu induzituak kontuan hartuz gero. Ez da kontuan hartu fundazioek mobilizatutako balioaren efektua, batez ere, hornitzaileen bidezkoa, ez eta ekonomiaren beste sektore batzuetan egindako ekarpena ere, bezeroen gaineko efektuen edo kontsumo-igoeraren edo errenta-efektuen ondorioz.

8. taula. EAEko fundazioen sektorearen balio erantsi gordina, osagaien arabera. 2021-2024ko errentak (eurotan)

	2021	2022	2023	2024
Soldatapekoen ordainsariak	546.937.884	572.536.470	639.864.853	694.883.262
Kapital finkoaren kontsumoa (amortizazioak)	60.220.351	61.298.085	66.334.571	71.078.719
Ekoizpenaren gaineko beste zerga garbi batzuk	803.886	854.522	791.285	960.972
BALIO ERANTSI GORDINA EAEko fundazioen sektorea	607.962.121	634.689.077	706.990.709	766.922.953
EAEko BEGd*	70.807.648.000	78.341.856.000	84.469.554.000	89.302.230.000
%	% 0,86	% 0,81	% 0,84	% 0,86

* Iturria: EUSTAT. Kontu ekonomikoak. 2022ko oinarria.

Hori horrela, egindako hurbilketaren arabera, EAEko fundazioak, EAEko barne-produktu gordinari egiten dioten ekarpenari dagokionez, beste sektore batzuen mailan daude, hala nola nekazaritza, abeltzaintza eta arrantzaren mailan (% 0,9), eta, aldiz, beste pertsona juridiko batzuen azpitik daude, hala nola kooperatiben (% 3,9) azpitik.

Iturria: Kooperatiben balio erantsi gordina: Ekonomia, Lan eta Enplegu Saila. Ekonomia sozialaren estatistika.

Jarraian, fundazioen sektoreak 2024an balio erantsi gordina sortzeko izan duen gaitasuna ageri da, lurralde historikoen arabera:

9. taula. Fundazioen sektorearen balio erantsi gordina, osagaien eta lurralde historikoen arabera. 2024ko errentak (eurotan)

	2024		
	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa
Soldatapekoen ordainsariak	66.132.336	367.299.513	261.451.412
Kapital finkoaren kontsumoa (amortizazioak)	8.159.080	32.615.663	30.303.976
Ekoizpenaren gaineko beste zerga garbi batzuk	140.090	447.677	373.206
BALIO ERANTSI GORDINA EAEko fundazioen sektorea	74.431.506	400.362.853	292.128.594
EAEko BEGd*	14.258.773.000	45.298.933.000	29.744.524.000
%	% 0,52	% 0,88	% 0,98

* Iturria: EUSTAT. Kontu ekonomikoak. 2022ko oinarria.

EAEko fundazioen sektoreak sortutako diru-sarrerren guztizko bolumenetik (2024an 1.708 milioi euro izan ziren), balio erantsi gordina haren % 45 izan zen, hau da, 767 milioi euro.

Leontief ereduak aplikatuta, fundazioen ekarpena balioetsita ondorioztatzen da EAEko fundazioek 2024an 957 milioi eurotik gorako balio erantsia sortzen lagundu zutela, zuzeneko eta zeharkako efektuak kontuan hartuta. Zifra hori EAEko BPGaren % **1,08** da urte horretarako; zifra bera izan zen 2023ko ekitaldian.

2.7 EAE-KO FUNDAZIOEN SEKTOREAK SORTUTAKO BALIO SOZIALAREN MONETIZAZIOA

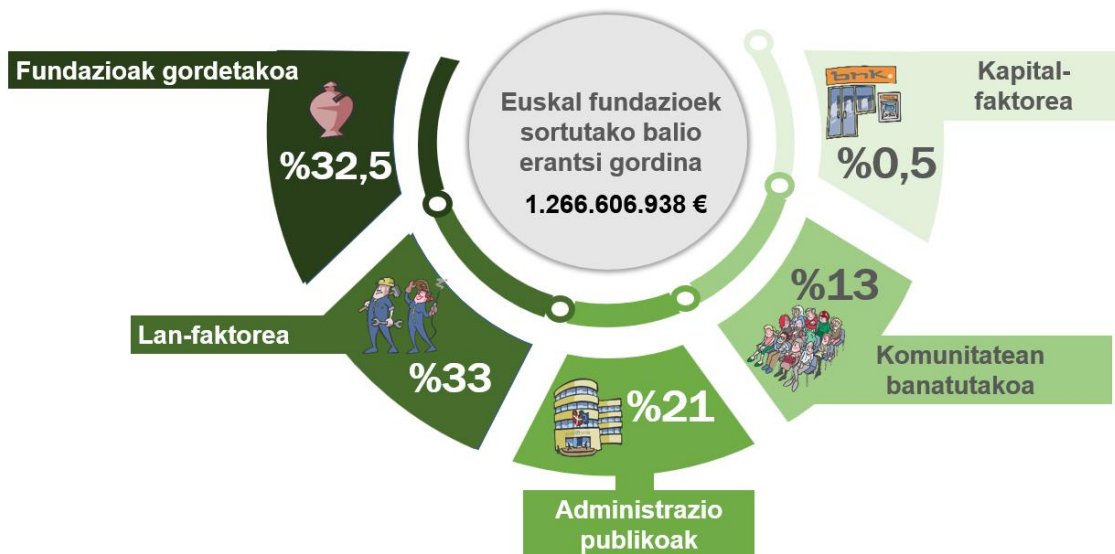
Gizarteak eskatzen du fundazioek adierazle ekonomiko klasikoetatik harago neurtzea beren eragina, finantza-kontabilitateak ez baitu islatzen benetan sortzen duten balio soziala. Balio horren zati handi bat —hala nola merkatu-preziorik gabeko ekarpenak edo interes-taldeentzako balio emozionala— erregistro tradizionaletatik kanpo geratzen da, eta, beraz, ikusezin bihurtzen. Badira zenbait metodologia, halako osagaiak identifikatuz eta monetizatuz, fundazioek komunitateari ematen dioten balio osoa bistan jartzen dutenak; adibidez, balio sozial integratuaren metodologia, zeina Freeman, Retolaza eta San-Josek (2020) garatutako eredu poliedrikoan oinarritzen baita.

Kapitulu honetan, EAEko fundazioen sektoreak sortutako balio soziala monetizatzen saiatu gara, merkatu-balioaren kalkulua bakarrik ardatz hartuta.

Merkatu-balioari dagokionez, funtsezkoa da antolakundeak sortzen duen eta ondoren interes-taldeen artean banatzen den balio erantsia kontuan hartzea. Proposatutako metodologiari jarraituz, emaitzen kontuko datuak balio erantsiaren egoeran (BEE) oinarritutako AECAREN eredura eramaten dira, zeina fundazioaren errendimenduaren funtsezko adierazlea baita. Esparru horretan, gastuak langileentzat, finantza-entitateentzat, administrazio publikoentzat edo antolakundearentzat berarentzat sortutako balio gisa interpretatzen dira, eta, hortaz, azken soberakina fundazioen sektoreari lotutako interes-taldeen ahalegin kolektiboaren emaitza gisa ulertzen da.

Jarraian, bost interes-talde handietan banatutako —aplikatutako— balio erantsia ageri da: langileak, administrazio publikoa, komunitate eta gizarteari banatutakoa (entregatutako laguntza monetarioak), besteren kapitala (banku-finantzatzaileak eta antzekoak), eta antolakundeak berak atxikitako balioa:

50. grafikoa. EAEko fundazioek sortutako balio erantsi gordinaren banaketa edo aplikazioa (eurotan eta %-tan)

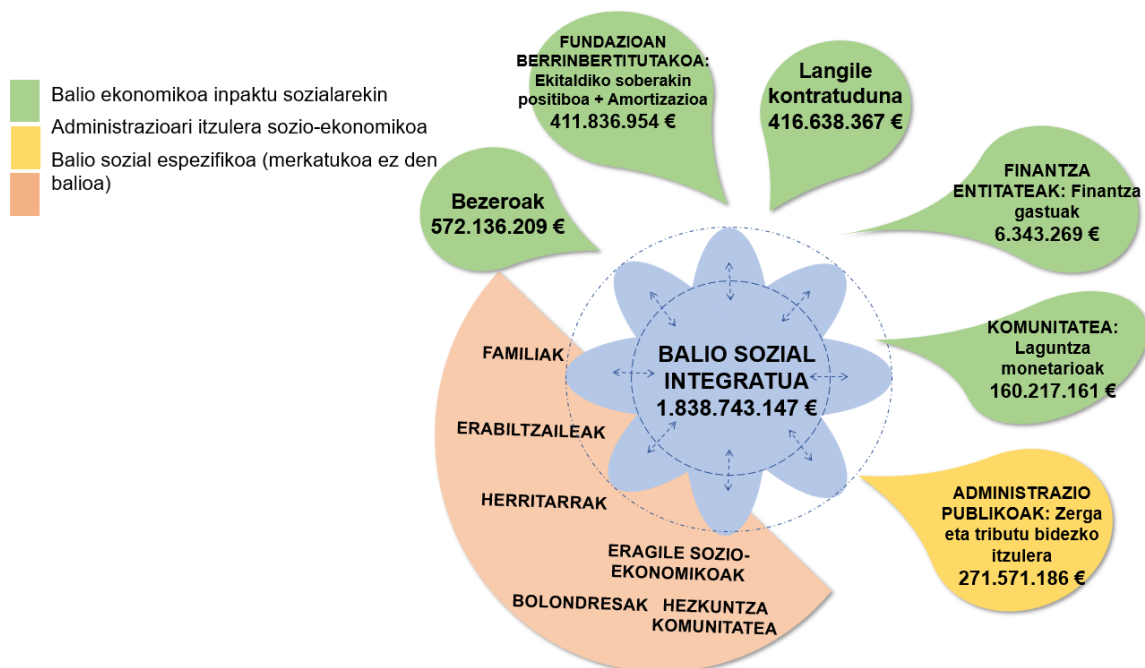

Fundazioen sektoreak sortutako balio erantsiaren banaketan, aurreko ekitaldiarekin alderatuta, pisu txikiagoa izan dute langileek 2024an (-1,6 ehuneko puntu), eta handitu egin da fundazioan erreserba gisa atxiki diren eta banatu gabe geratu diren soberakinen proportzioa (+1,8 ehuneko puntu).

Bestalde, kontuan hartu behar dugu, emaitzen kontutik lortutako datuetan oinarrituta, negozio-zifraren zenbateko garbitik ere eskuratzen ditugula bezeroei sortutako balio sozialaren adierazleak; hain zuzen ere, 572 milioi eurokoa izan da balio sozial hori (552 milioi eurokoa izan zen 2023ko ekitaldian), eta, hala, EAEko fundazioek sortutako merkatuko balio soziala 1.839 milioi eurokoa izan da guztira (1.682 milioi eurokoa izan zen 2023ko ekitaldian), hurrengo grafikoan ikus daitezkeenez.

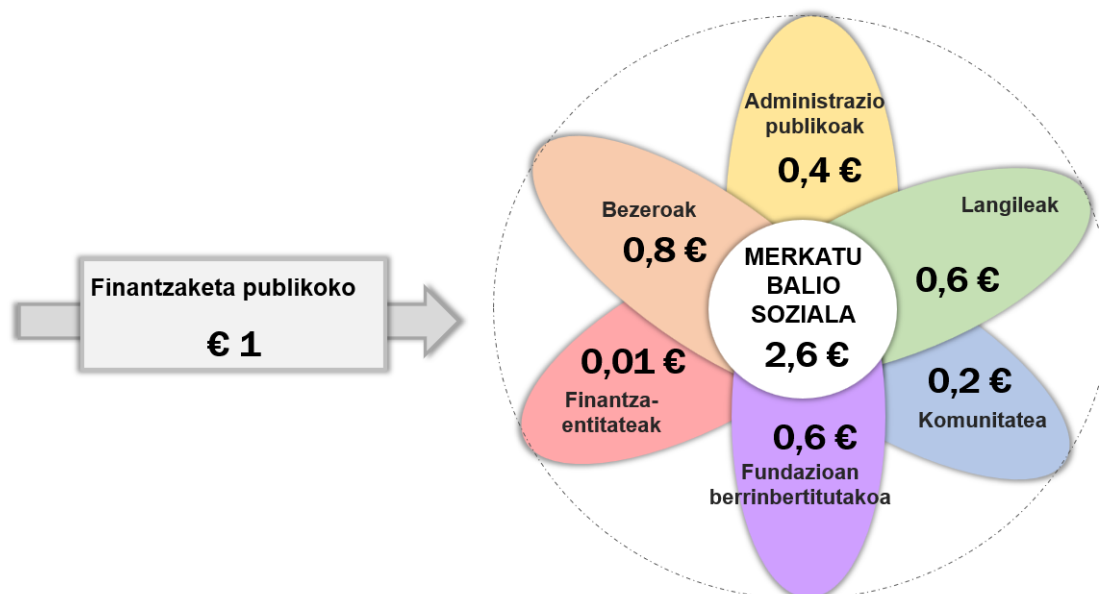
Xehetasunez aztertu ez bada ere, komeni da nabarmentzea hornitzaileei egindako erosketek eta azpikontratazioek eragindako trakzio-inpaktua; izan ere, guztira 433 milioi euro mobilizatu dituzte (2023an, 417 milioi euro izan ziren). Fluxu ekonomiko horrek balio erantsia sortzea eta zeharka banatzea eragiten du —soldaten, zergen, dibidenduen edo hornitzaileek egindako beste transferentzia batzuen bidez—, eta, beraz, EAEko fundazioen sektoreak sortutako merkatuko balio soziala handitu lezake, 2.272 milioi euro egin arte (2023an, 2.099 milioi euro izan zen).

51. grafikoa. EAEko fundazioek sortutako merkatuko balio soziala (eurotan)

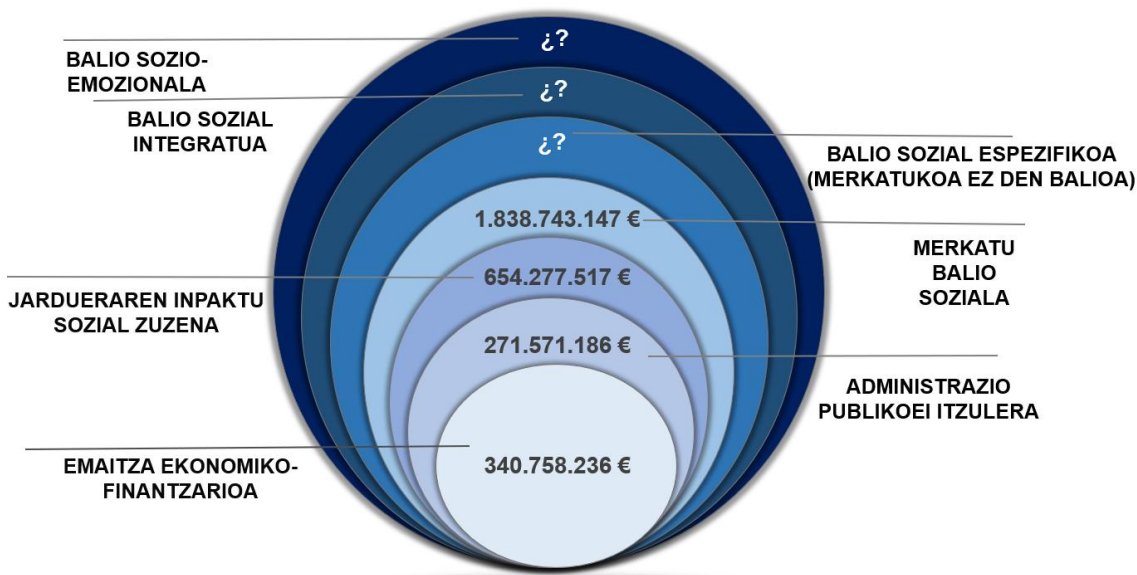
Sortutako balio sozial absolutuaz gain, garrantzitsua da EAEko fundazioen sektorearen merkatu-jardueraren itzulkin eta errentagarritasun soziala aztertzea, ratio desberdinen bidez. 2024an, dirulaguntzak eta beste diru-sarrera publiko batzuk 697 milioi eurokoak izan ziren (2023an, 625 milioi eurokoak), eta jasotako finantzaketa publikoko euro bakoitzeko, sektoreak 2,64 euro itzuli zituen merkatu-jardueraren bidez —kontuan hartu gabe hornitzaileei egindako erosketen bidez sortutako trakzio-inpaktua—, eta, hortaz, sortutako balioa erabilitako gastu publikoa baino ia hiru aldiz handiagoa izan zen.

52. grafikoa. EAEko fundazioen sektorearen merkatuko itzulkin ekonomikoa, jasotako finantzaketa publikoarekiko (eurotan)

Jarraian, EAEko fundazioen sektoreak sortutako balio soziala irudikatzen da bisualki, kontabilitatean erregistratutako merkatu-transakzioetan oinarritutako lau balio-ekosistema hauetan banakatuta: 2024ko soberakin ekonomikoa; Administrazioa zergen eta kotizazioen bidez egindako itzulkinak; zuzeneko jardura ekonomikoaren bidez gizartearentzat sortutako balioa —soldatak, laguntza monetarioak, amortizazioak eta finantza-gastuak—; eta, azkenik, merkatuko balio soziala, aurrez adierazitakoak integratzen dituen eta erabiltzaileei eta bezeroei ondasunak eta zerbitzuak salduz transferitutako balioa gehitzen duena; merkatuko balio soziala fakturazioan islatzen da, eta garrantzi berezia du prezioari, estaldurari edo eremu geografikoari dagokienez alternatiba urriak dituzten testuinguruetan.

53. grafikoa. Balioa sortzen duten ekosistemak (eurotan)

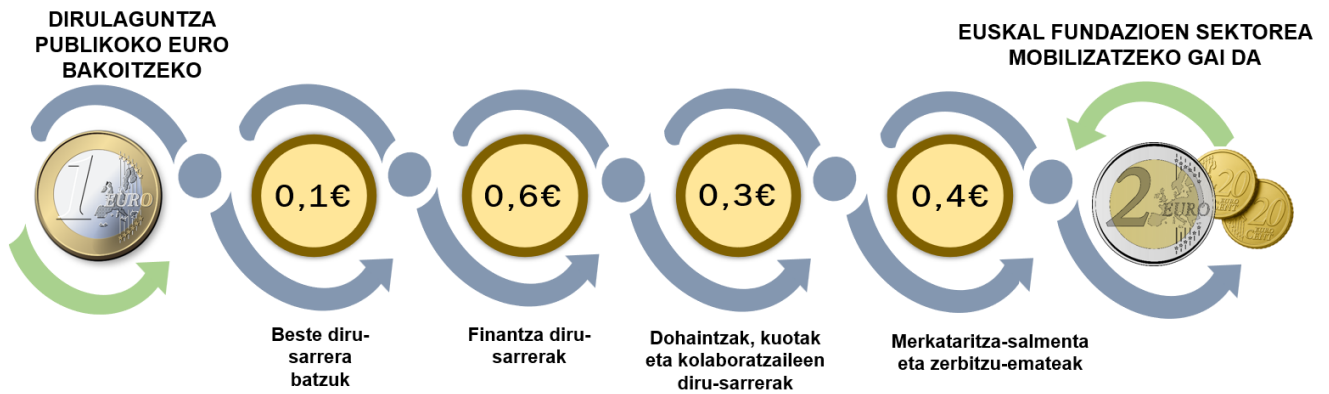

Horrenbestez, ez da aztertu balio-ekosistema handi bat, kontabilitate sozialean jasotzen dena eta ikusgai jartzen duena merkatukoak ez diren transferentzien bidez interes-taldeetan sortutako balio sozial espezifikoak (prestakuntza, informazioa eta aholkularitza, lanpostuko hobekuntzak, kostuen murrizketak, zainketak, denboraren liberazioa eta abar); izan ere, transferentzia horiek ez dute prezio-kontraprestaziorik, edo argi eta garbi diruz lagundutako prezioa duten eragiketak dira. Azterketatik kanpo gelditu dira, halaber, «balio emozionala» duten transferentziak (langileen ahalduntzea, estimua, taldekide izatearen sentimendua, profesionaltasuna, partaidetza eta abar).

Kapitulu hau amaitu baino lehen, interesgarria da diru-sarrera publikoen efektu biderkatzailea azpimarratzea. Lehenago ikusi dugunez, diru-sarrera publikoak 2024ko ekitaldiko diru-sarrera guztien % 41 dira, aztertutako fundazio guztiei dagokienez. Antolakundeak gai dira hainbat bidetatik datozen baliabide gehigarriak sortzeko, hala nola ondarearen errendimenduak (diru-sarrera finantzarioak), kuota, dohaintza, kolaborazio eta antzekoen diru-sarrerak, zerbitzuak emateagatik diru-sarrerak, salmentak eta merkataritzako beste diru-sarrera batzuk, eta horrek erakusten du gaitasun handia dutela finantzaketa-iturriak dibertsifikatzeko, ekarpen publikotik harago.

Ondoren ageri den irudian ikusten den bezala, EAEko fundazioen sektorea gaita jasotzen duen dirulaguntza publikoko euro bakoitzeko 1,4 euro gehigarri mobilizatzeko.

54. grafikoa. Fundazioen sektoreko diru-sarreren biderkatzailea

3

PERTSONAK

Pertsonak

Kapitulu honetan, fundazioak osatzen dituzten pertsonen buruzko datuak aztertzen dira. Pertsonen balio handia dute fundazioen barruan, eta funtsezkoak dira fundazioek behar bezala lan egin dezaten eta interes orokorraren mesederako ekintzak abian jar daitezzen.

Fundazio-jardueran esku hartzen duten hiru pertsona-taldeen ezaugarri nagusiak deskribatzen dira kapitulu honetan; alegia, langileen, patronatuaren eta boluntarioen ezaugarriak. Sektoreak enpleguan zer eragin duen aztertuko dugu, eta datuak bereizi egingo ditugu sexuaren, garatutako jardueraren eta kudeatutako gastu-bolumenaren arabera. Fundazio-jardueran esku hartzen duten pertsona-tipologietan emakumeen eta gizonen zer ehuneko dagoen aztertuko dugu. Halaber, gobernu-organoetan ordezkariak den edo, kontrara, maskulinizatua edo feminizatua den aztertuko dugu.

Laburbilduz, emakumeen eta gizonen berdintasunaren gaia honela dago jasota Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen buruzko ekainaren 2ko 9/2016 Legean:

- 28.g) artikulua: genero-berdintasuna, jarduera- eta funtzionamendu-printzipio gisa.
- Laugarren xedapen gehigarria: *Fundazioen organoak eratzerakoan, kontuan hartu beharko dira, hala badagokio, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legean dauden aurreikuspenak, organo horietako ordezkariak den edo, kontrara, maskulinizatua edo feminizatua den aztertuko dugu.*
- 64.2 artikulua. Sektore publikoko fundazioen betebeharrak:
Kontratazio publikoaren araudiaren ondorioetarako sektore publikoko erakundetzat jotzen diren fundazioek bermatu egin beharko dute egiten dituzten kontratazioak printzipio hauen arabera: lizitazioetan parte hartzeko askatasunaren printzipioa, prozeduren gardentasunaren eta publikotasunaren printzipioa eta lehiakideen arteko diskriminaziorik ezaren eta tratu-berdintasunaren printzipioa. Bermatu egin beharko dute, halaber, berdintasun-, merezimendu-, gaitasun- eta publikotasun-printzipioei jarraituko zaiela langileak aukeratzeko deialdietan.

Halaber, 1/2023 Legegintzako Dekretuaren 2.4 artikuluan adierazitakoaren arabera, botere publiko guztiei eta botere publikoekin kontratuak edo hitzarmenak sinatzen dituzten edo horiek emandako laguntzen edo dirulaguntzen onuradun diren fundazio pribatuei aplikatzekoak izango zaizkie bai arestian aipatutako ordezkari-tza orekatuaren gaineko aurreikuspenak, baita gainerako printzipio orokorrak (3. artikulua) ere; orobat, genero-ikuspegia eraginkortasunez sartu beharko dute beren ohiko jarduera, azterlan, ikerketa edo estatistiketan eta datu-bilketan (17. artikulua), eta modu inklusibo eta ez-sexistan erabili beharko dituzte hizkuntza eta irudiak, zuzenean edo hirugarren pertsonen edo entitateen bidez ekoizten dituzten agiri eta euskarrietan (19.4 artikulua).

Azkenik, aipatu beharra dago Emakumeek eta gizonek ordezkari-tza parekidea eta presentzia orekatua izateko abuztuaren 1eko 2/2024 Lege Organikoa argitaratu zela 2024ko abuztuaren 22an. Lege horren XI. KAPITULUAREN bidez, Fundazioen abenduaren 26ko 50/2002 Legea aldatzen da, eta xedapen gehigarri berri bat gehitzen zaio, eduki honekin:

«Lege honetan araututako fundazioen gobernu- eta ordezkari-tza-organoak izendatzeko, emakumeen eta gizonen ordezkari-tza orekatuaren printzipioa hartuko da kontuan; hori horrela, sexu bakoitzeko pertsonen ordezkari-tza ez da ehuneko hirurogei baino handiagoa izango, ezta ehuneko berrogei baino txikiagoa ere, inguruabar hauek gertatzen direnean:

a) Ekitaldian jardun duten langileen batez besteko kopurua 125etik gorakoa izatea.

b) Urteko aurrekontu-bolumenaren zenbatekoa 20 milioi eurotik gorakoa izatea.

Fundazioak betebeharrak hori konpliztetik salbuetsiko dira, baldin eta haien helburuak eta xedeak hala justifikatzen badu. Lege honen 25.8 artikuluan aipatzen den jarduketa-planeari, salbuespen hori justifikatzen duten arrazoi oinarridunak eta helburuak zehaztuko dira».

2/2024 Lege Organikoaren lehenengo xedapen iragankorrak ezartzen duenez, sindikatuei, enpresa-elkarteei, fundazioei, gizarte-ekintzako hirugarren sektoreko antolakundeei eta gizarte-ekonomiako entitateei buruzko aurreikuspenak 2028ko ekainaren 30etik aurrera aplikatuko dira.

3.1 ORDAINPEKO LANGILEAK

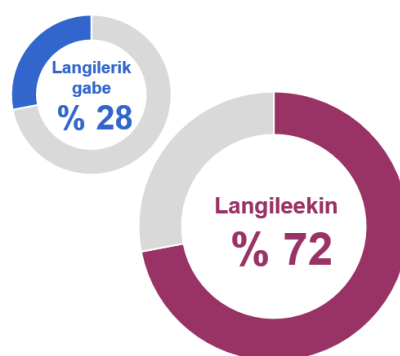
Jarraian azaltzen den azterketan, fundazioan zereginen bat egiten duten eta horregatik soldata jasotzen duten pertsonak hartu dira ordainpeko langiletzat, zenbateko lanaldia duten gorabehera. Hau da, ez da kontuan hartu sinatutako lan-kontratua lanaldi osokoa edo partzialekoa den.

Enpleguko datu orokorrak eta jarduera-arloaren eta tamainaren arabera sailkapenak

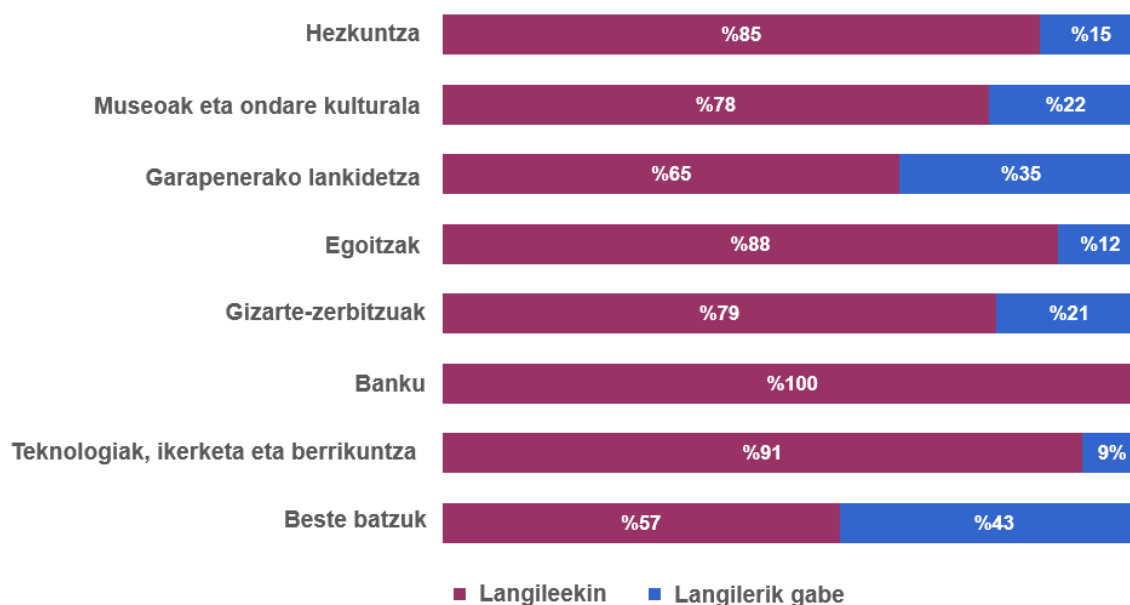
Fundazioen % 72k ordainpeko langileak dituzte. Ehuneko hori altuagoa da fundazioen tamaina handitu ahala. Hala, tamaina oso handiko, handiko eta ertaineko fundazio ia guztiek langile kontratudunak dituzte. Proporzioa txikituz doa, ordea, eta mikroentitateen % 55ek ez dute langilerik, eta, beraz, boluntarioen presentzia handiagoa da halako entitateetan. Jarduera-arloen arabera

dauden ordainpeko langileak aztertuz gero, helburu teknologikoekin lotutako fundazioak dira kontratatuta langile gehien dituztenak (hiru banku-fundazioez gain). Bestalde, garapenerako lankidetzako fundazioak dira kontratatuta langile gutxien dutenak.

55. grafikoa. Ordainpeko langileak

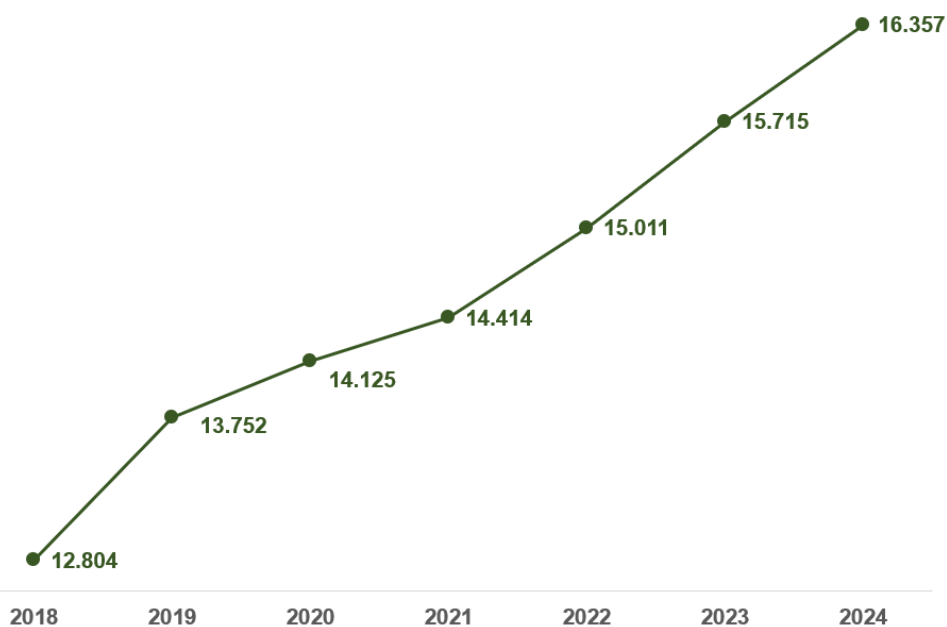

56. grafikoa. Ordainpeko langileak, jarduera-arloen arabera (%)

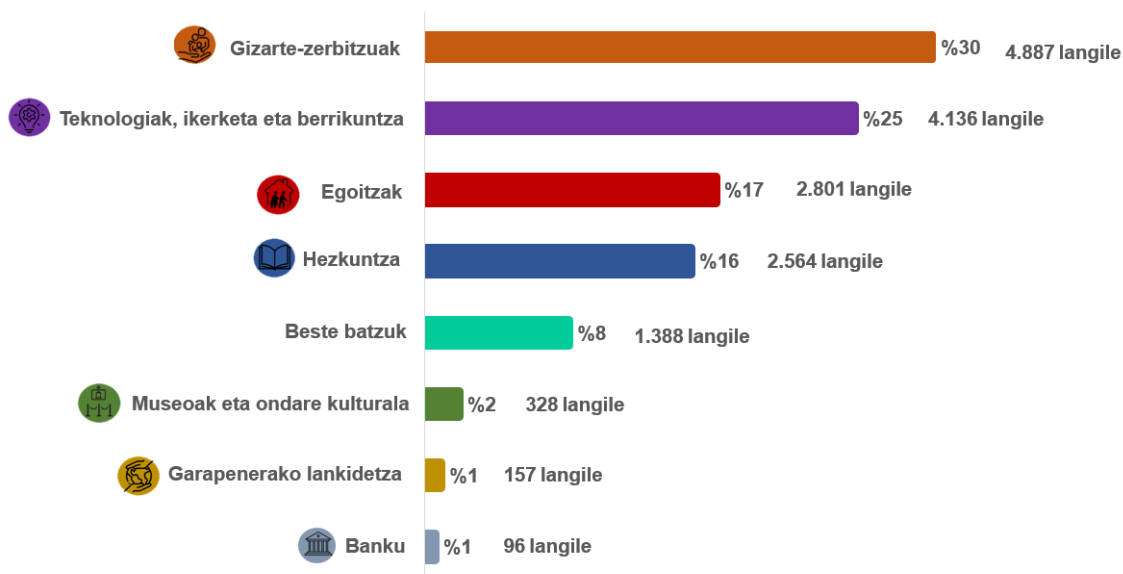
Fundazioen sektorean 16.357 pertsona daude kontratatuta guztira. Hau da, Euskal Autonomia Erkidegoko enplegatuen % 1,64 (*Iturria: Biztanleria jardueraren arabera sailkatzeko inkesta. EUSTAT*). 2024ko ekitaldian, 2023. urtean baino 642 langile kontratudun gehiago daude fundazioetan (+% 4), eta datu hori 2018an kontratatutako langileekin alderatzen badugu, hazkunde metatua % 28 ingurukoa izan da. Gainera, nabarmentzekoa da aztertutako fundazioen % 76k beren plantillari eutsi diotela edo plantilla handitu dutela azken urtean.

57. grafikoa. Enplegatu kopuruaren bilakaera

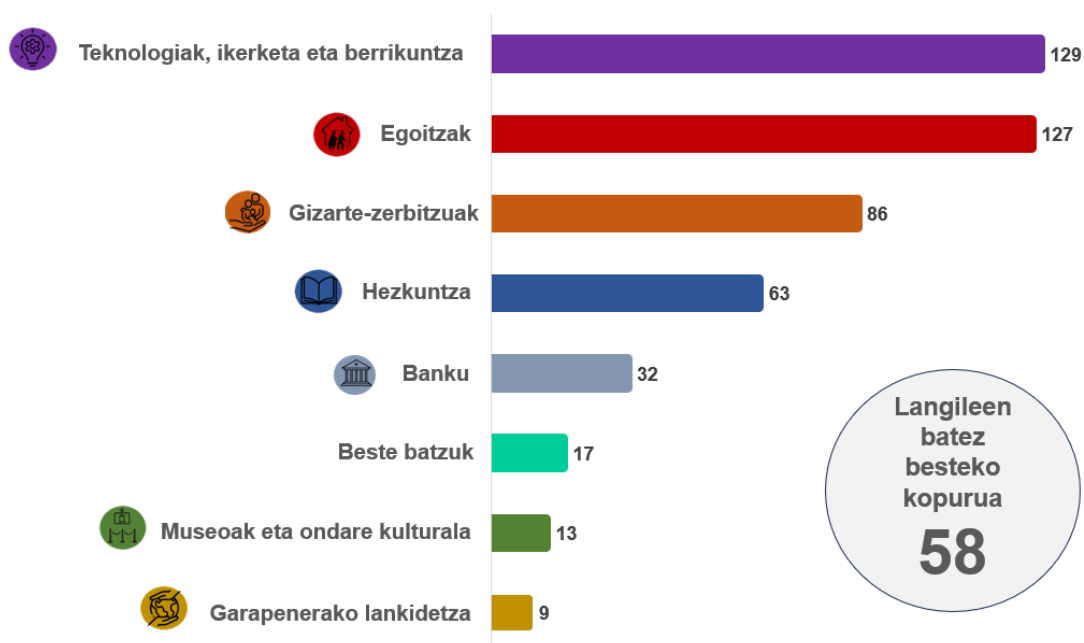
Bestalde, ordainpeko langileen erdiak baino gehiago gizarte-zerbitzuen eta teknologiak, ikerketa eta berrikuntzaren jardura-arloetakoak dira.

58. grafikoa. Ordainpeko langileen banaketa, jarduera-arloen arabera (%)

Beren helburuak garatzeko ordainpeko langileak dituzten fundazioen batez besteko plantilla 58 pertsonakoa da; batezbesteko horretatik gora daude jarduera-arlo hauek: teknologiak, ikerketa eta berrikuntza, egoitzak, gizarte-zerbitzuak eta hezkuntza.

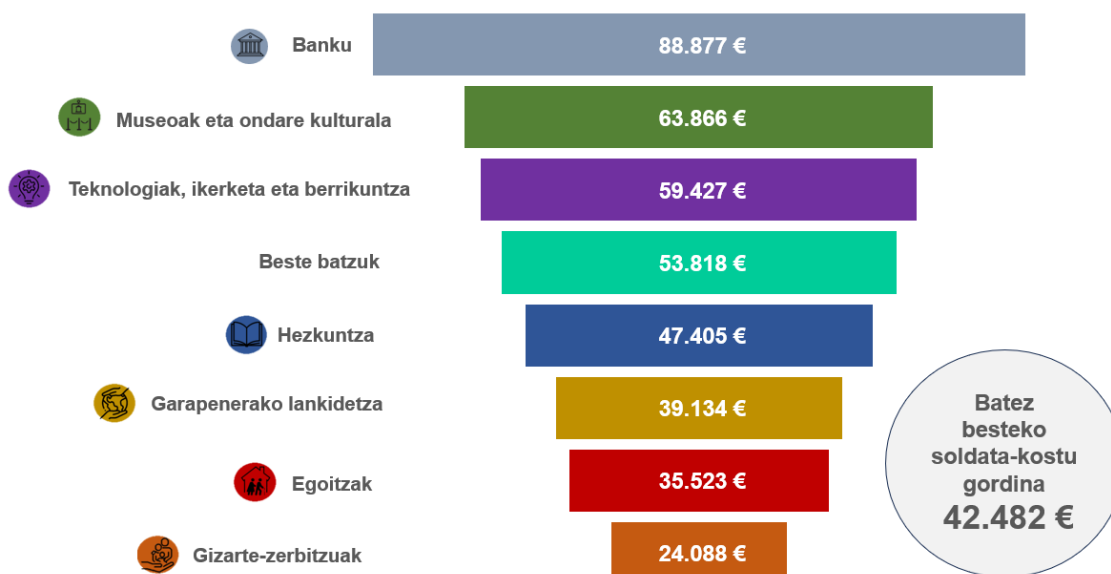
59. grafikoa. Enplegatuen batez besteko kopurua, jarduera-arloaren arabera

Bestalde, aztertutako fundazioen batez besteko soldaten kostu gordina 42.482 eurokoa da, fundazioaren kargura doazen karga sozialak barne, eta lanaldi partzialeko kontratuen efektua kontuan hartu gabe. Hortaz, Euskal Autonomia Erkidegoko zenbatekoaren (42.500 euro inguru) antzekoa da, eta Estatukoa baino handiagoa, non, 2024ko ekitaldian, batez besteko soldaten kostu gordina 37.500 euro ingurukoa izan baita (*Iturria: Lan-kostuaren urteroko inkesta. EIN*). Nabarmentzekoa da batez besteko soldaten kostu gordina % 4,5 inguru handitu dela 2023ko ekitaldiarekin alderatuta, eta % 11, berriz, 2022ko ekitaldiarekin alderatuta. Halaber, jarduera-arloen arabera azterketa indibidualizatua egiten bada, batez besteko soldata handienak banku-fundazioetan daude. Aldiz, gizarte-zerbitzuak eskaintzen dituzten fundazioek dituzte soldatarik apalenak.

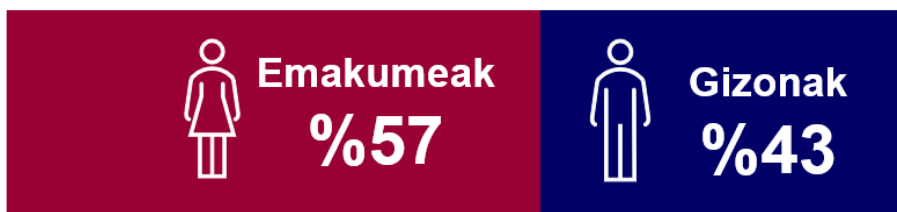
60. grafikoa. Batez besteko soldaten kostu gordina, jarduera-arloen arabera (eurotan)

Azkenik, zuzendaritzako langileei dagokienez, ordainpeko langileak dituzten fundazioen % 40k baino ez dute memorian islatzen goi-mailako zuzendaritarik dagoen eta haren ordainsari erantsia zenbatekoa den. Beraz, ezin da langileen kategoria horri buruzko ondorio fidagarrikerik atera.

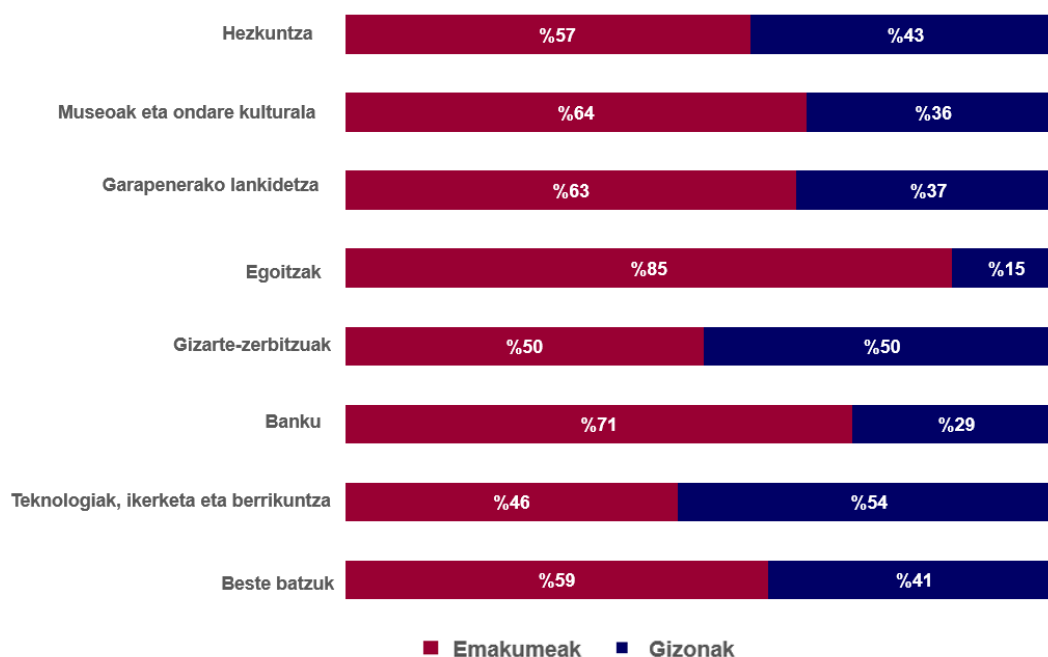
Sexuaren araberako banaketa eta berdintasuna

61. grafikoa. Ordainpeko langileak, sexuaren arabera (%)

Emakumeak ordainpeko langileen % 57 dira. Ehuneko hori % 85ekoa da egoitzen jarduera-arloan, horixe baita, hain zuzen, plantillan emakume gehien duen arloa. Gizarte-zerbitzuen jarduera-arloan, bi sexuak orekatuta daude; aldiz, teknologiak, ikerketa eta berrikuntzaren jarduera-arloan, emakumeen proportzioa batezbestekoaren azpitik dago, eta, beraz, arlo hori da gizonetako langileak emakumetako langileak baino gehiago diren arlo bakarra.

62. grafikoa. Banaketa, ordainpeko langileen sexuaren arabera, jarduera-arloei jarraituz (%)

Fundazioen tamaina aztertuz gero, txikienetan emakumeak gehiago dira (% 67), eta kopuru hori murriztu egiten da kudeatutako gastuen bolumena handitu ahala (fundazio oso handietan % 49 dira). Hala, langile gutxiago dituzten fundazioetan emakumeen presentzia handiagoa da plantilla handiagoak dituzten horietan baino.

Euskal Autonomia Erkidegoan, 2024an, emakumeak landunen % 48 ziren (*Iturria: Biztanleria jardueraren arabera sailkatzeko inkesta. EUSTAT*). Beraz, fundazioen sektorea Euskal Autonomia Erkidegoko sektoreen batezbestekoa baino feminizatuagoa dago. Hain zuzen ere, antolakundeen % 75etan emakumeak nagusi dira ordainpeko langileen artean, barne hartuta fundazioen % 17, haietako ordainpeko langile guztiak emakumeak baitira. Aitzitik, fundazioen % 6tan soilik dira langile guzti-guztiak gizonak.

3.2 PATRONATUA

Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioei buruzko ekainaren 2ko 9/2016 Legearen 13. artikulua araber, «*Fundazio orok fundazioa gobernatu eta ordezkatu duen organo bat izan beharko du, patronatu deituko zaiona. Patronatuari egokituko zaio fundazioaren helburuak betetzea eta fundazioaren ondarea osatzen duten ondasun eta eskubideak arduraz administratzea, haien errendimendua eta erabilgarritasuna segurtatzeko*». Ondorioz, patronatua da fundazioaren estrategia orokorra eta haren jardura-lerroak definitzeko arduraduna, eta bere erantzukizuna da ahalik eta gehien betetzea fundazioaren helburuak, eta ahalik eta martxarik onenean garatzea fundazioa.

Bestalde, patronatukideen ordainsariari dagokionez, legeriak mugatu egiten du patronatukideei ordaintzeko aukera. Hala, Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioei buruzko Legearen 17. artikulua araber, «*Fundazioetako patronatukideek doan jardungo dute beren karguan, horrek ezertan eragotzi gabe beren eginkizunek eragiten dizkieten gastuak kobratzea, baldin eta behar bezala justifikatzen badituzte*». Hala ere, artikulua horrek berak zera adierazten du: «*Fundatzaileek kontrakorik zehaztu ez bazuten, patronatuak erabaki dezake ordainsari bat ematea beren eginkizunei dagozkien zerbitzuez gainera fundazioan beste zerbitzu batzuk ematen dituzten patronatukideei. Erabaki hori baimendu egin beharko du babesletzak, hiru hilabeteko epean*».

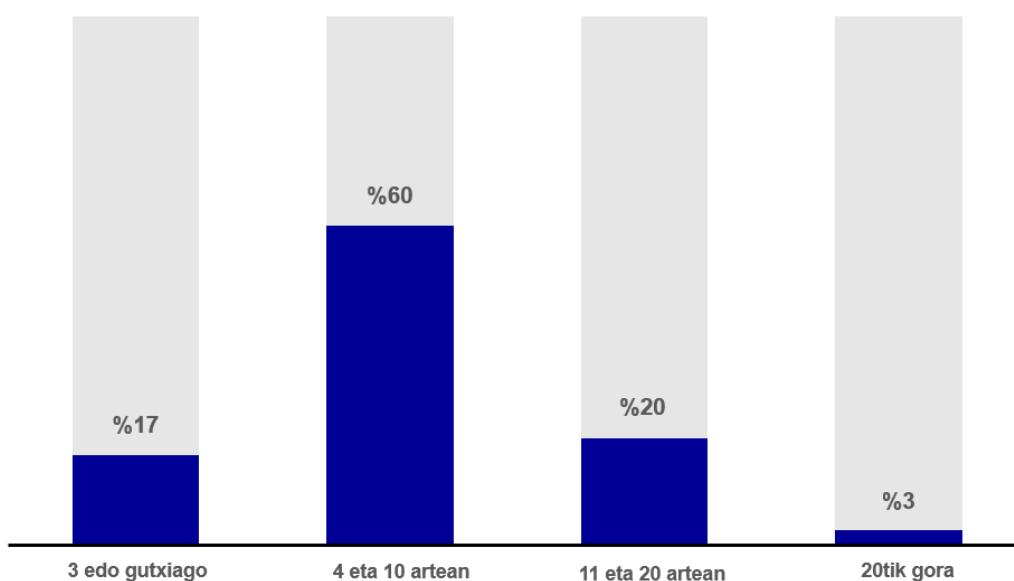
Patronatuaren datu orokorrak eta jardura-arloaren araberako sailkapenak

Aztertutako fundazioek guztira 3.102 pertsona dituzte beren gobernu-organoean. Hau da, patronatuak batez beste zortzi pertsonak osatzen dituzte, eta gehien-gehienek hamar pertsonatik beherako tamaina dute. Fundazioen Legeak 13. artikuluan ezartzen duenez, salbuespen kasuetan izan ezik, patronatua kide anitzeko organoa izango da, gutxienez hiru pertsonak osatua. Hain zuzen ere, tamaina hori dute —hiru kide edo gutxiago— fundazioetako patronatuen % 17k (lau fundaziok bakarrik dute pertsona bakarreko patronatua). Jardura-arloei dagokienez, tamaina handiena duten patronatuak teknologiak, ikerketa eta berrikuntzakoak eta bankuetakoak dira. Aldiz, garapenerako lankidetzaren eta gizarte-zerbitzuen arloetan, tamaina txikiagoa izan ohi da (arlo hauetako patronatuen % 85etan edo gehiagotan hamar pertsona baino

gutxiago daude). Patronatua osatzen duten pertsonen kopurua fundazioaren tamainaren arabera aztertzen bada, bi aldagaiak zuzenean lotuta daudela ondorioztatzen dugu. Izan ere, fundazioak kudeatzen duen gastuen bolumena handitu ahala, patronatuaren tamaina ere handitu egiten da. Ildo horretan, fundazio oso handien % 80 inguruk eta fundazio handien % 60k hamaika pertsonatik gorako patronatuak dituzte; fundazio txikien eta mikroentitateen % 88k, berriz, hamar pertsona baino gutxiagoko patronatuak dituzte.

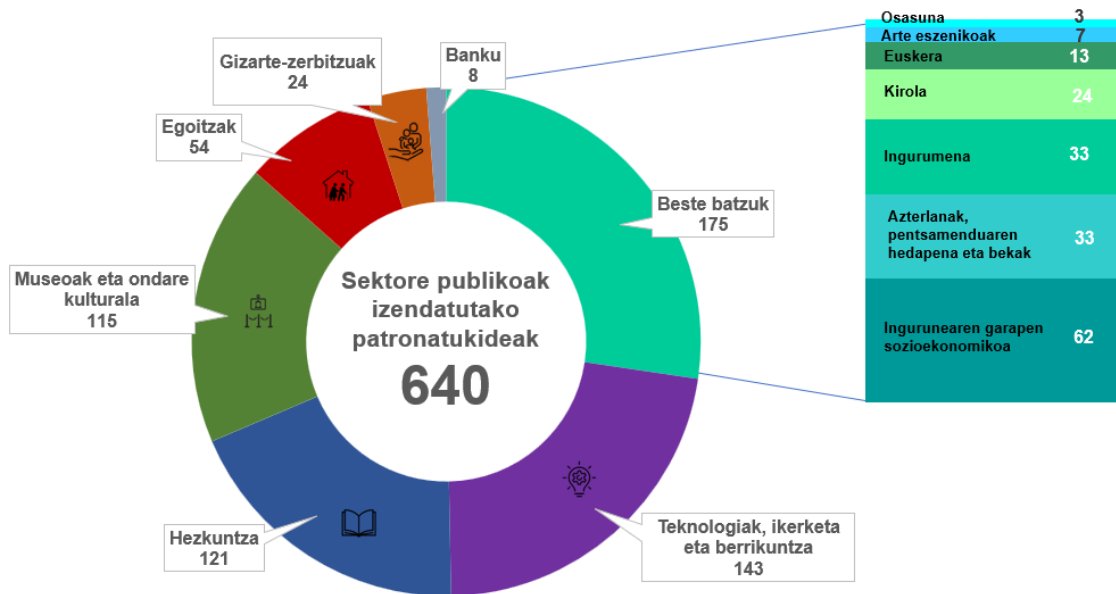
63. grafikoa. Patronatuaren tamaina

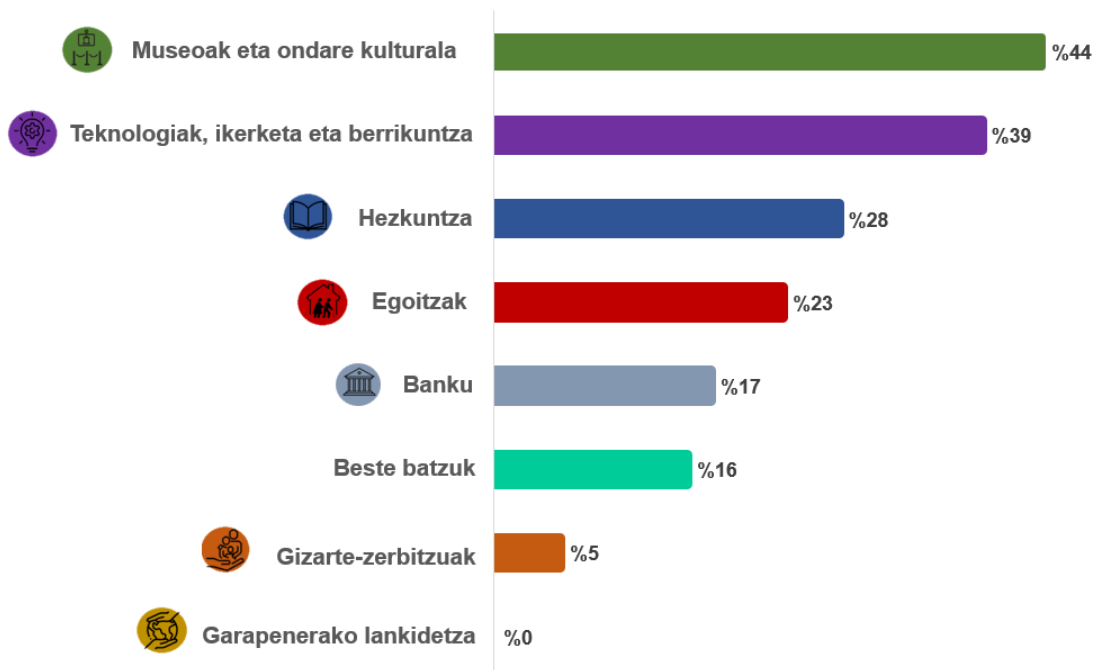
Sektore publikoak izendatutako patronatukideak

Txosten honen fundazio berezien atalean adierazten den gisan, sektore publikoak 126 fundaziotan dauka gutxienez patronatukide bat izendatzeko gaitasuna. Ondorioz, aztertutako fundazioetan, organismo publikoek gobernu-organoetako 640 pertsona izendatu dituzte guztira; hau da, patronatukide guztien % 21 inguru. Jarduera-erlotei dagokienez, sektore publikoak izendatutako patronatukideen % 59 inguru daude teknologiak, ikerketa eta berrikuntzaren, hezkuntzaren eta museoen eta ondare kulturalaren arloetan. Era berean, arlo horietan dago sektore publikoak izendatutako patronatukideen pisu erlatiborik handiena, patronatuak osatzen dituzten pertsonen guztizkoarekin alderatuta.

64. grafikoa. Euskal sektore publikoak izendatutako patronatukideen banaketa, jarduera-arloen arabera

65. grafikoa. Euskal sektore publikoak izendatutako patronatukideak, patronatukide guztien aldean, jarduera-arloen arabera (%)

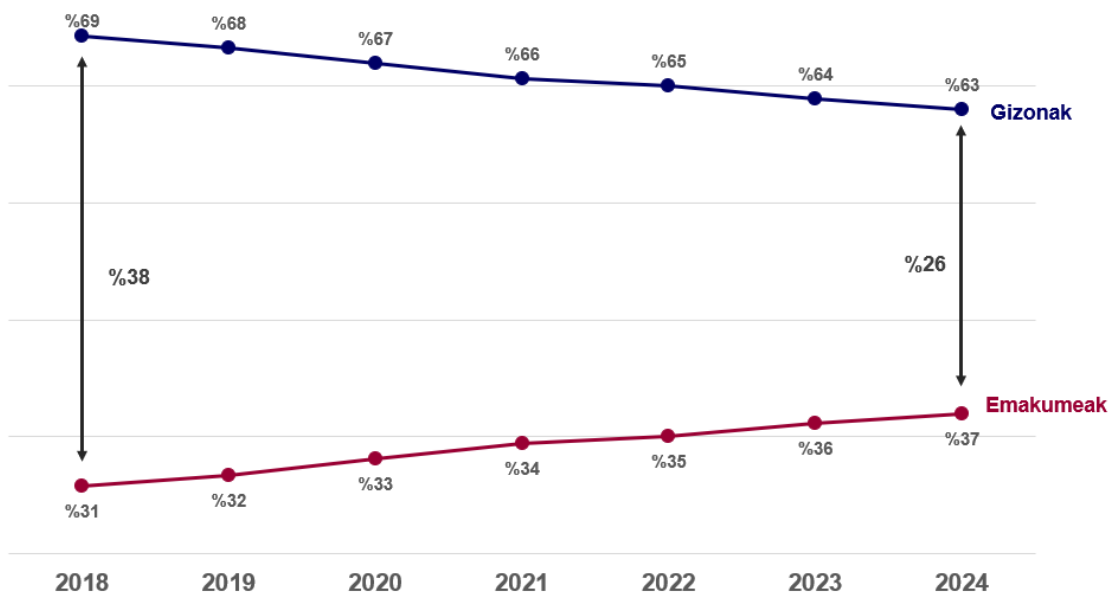
Sexuaren araberako banaketa eta berdintasuna

66. grafikoa. Patronatuaren osaera, sexuaren arabera (%)

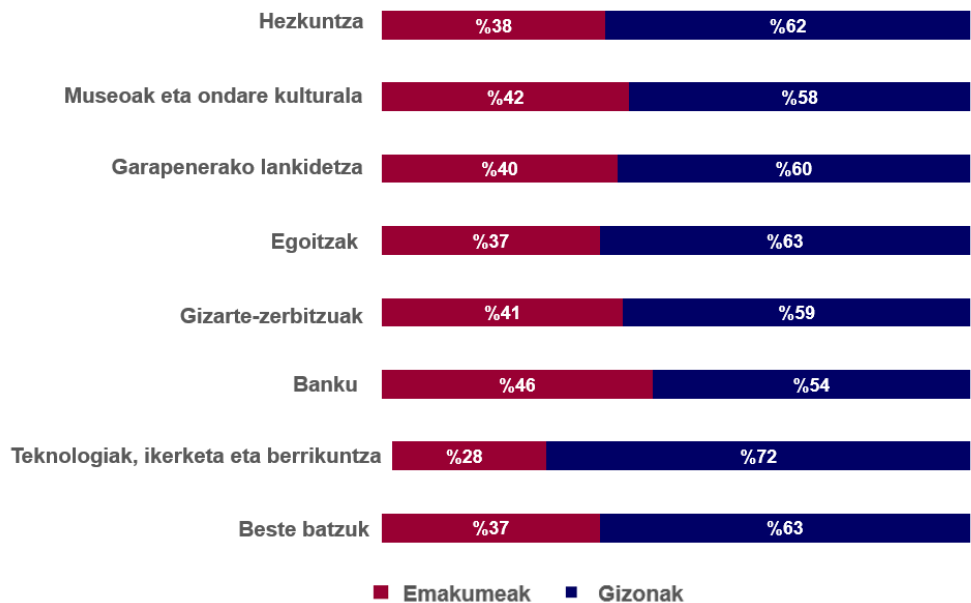

Patronatukideen % 37 emakumeak dira. Proporzio hori % 6 handitu da azken zazpi urteetan (2018-2024). Hala ere, genero-arrakala —hau da, emakumeen eta gizonen ehunekoaren edo tasaren arteko aldea— 26 ehuneko puntukoa da; jakina, berdintasuna hurbilago egongo da, genero-arrakala zerotik gertuago dagoenean. Jarduera-arloei dagokienez, ia guztietan % 37ko batezbestekoarekiko desbideratzea oso txikia da, teknologiak, ikerketa eta berrikuntzaren arloan salbu. Azken horretan, emakumeek gobernu-organoko postuen % 28 baino ez dute betetzen, hau da, genero-arrakala handiagoa da. Bestalde, emakumeek patronatuan duten presentzia aztertzen bada, fundazioen tamainaren arabera, tamaina zenbat eta handiagoa izan, orduan eta txikiagoa da emakumeen ehunekoa; fundazio oso handietan, emakumeak % 29 dira. Genero-arrakalaren egungo murrizketa-erritmoa kontuan hartuta, baliteke 2027an lortzea genero-oreka.

67. grafikoa. Patronatuaren osaeraren bilakaera, sexuaren arabera (%)

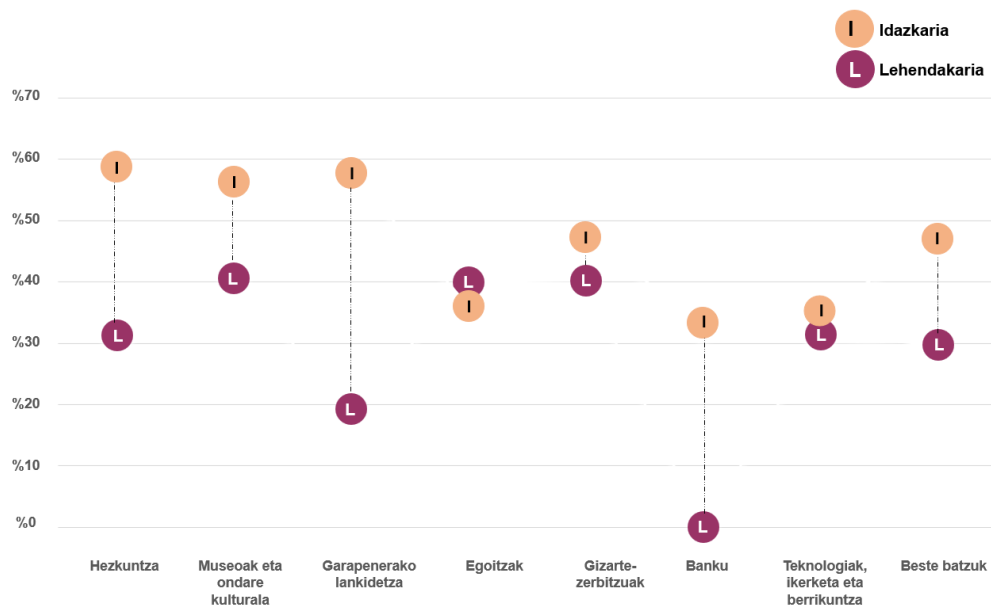

68. grafikoa. Banaketa, patronatukideen sexuaren arabera, jarduera-arloei jarraikiz (%)

Bestalde, patronatuko presidenteen edo idazkariaren sexuari dagokionez, patronatuen % 33k emakume presidentea dute, eta fundazioen % 48k emakume idazkaria dute. Hau da, presidenteen kasuan, gizonen ehunekoa hamarretik ia zazpi da, eta hori patronatuaren batezbestekotik gora dago (gizonen presentzia % 63 da). Idazkari-karguari dagokionez, alderantziz gertatzen da, hau da, emakumeen presentzia batezbestekoa baino 11 ehuneko puntu handiagoa da (emakumeen presentzia % 37 da).

69. grafikoa. Emakume presidenteen eta emakume idazkariaren proportzioaren konparazioa, jarduera-arloen arabera (%)

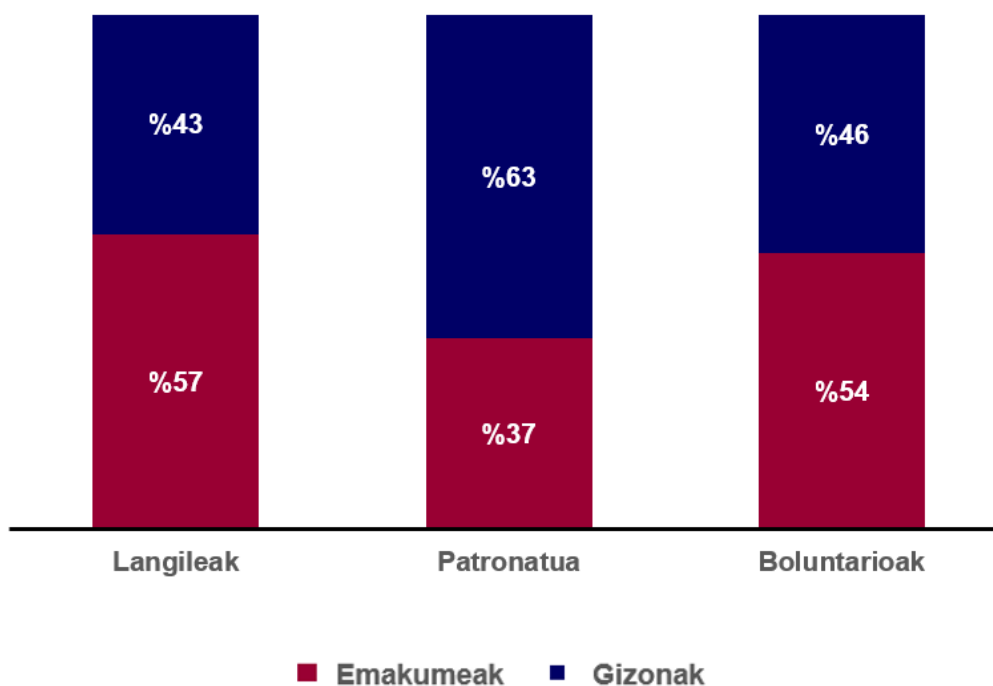

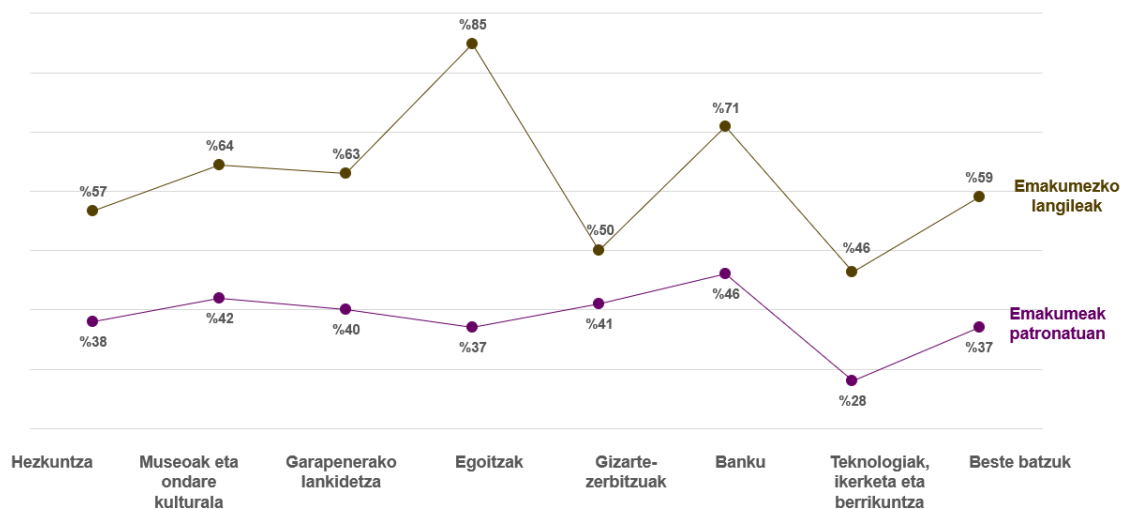
Jarduera-arlo bakoitzeko patronatuko kideak sexuaren arabera bereiziz gero, ikusten da desbideratze handiena banku-fundazioetan gertatzen dela, non presidenteak gizonak baitira eta hiru idazkaritik bi ere gizonak baitira; patronatukideak, ordea, orekatuta daude. Antzeko zerbait gertatzen da garapenerako lankidetzako fundazioetan ere. Patronatukideen % 40 emakumeak diren arren, presidenteen % 19 baino ez dira emakumeak, eta emakumeak dira, halaber, idazkarien % 58.

Emakumeek patronatuetan duten presentzia % 37koa da soilik, nahiz eta ordainpeko langileen % 57 emakumeak izan. Datuak jarduera-arloen arabera azterturik, egiaztatzen da patronatuan eta plantillan dauden emakumeen arteko alde handiena egoitzen jarduera-arloan dagoela. Hala, ordainpeko langileen % 85 emakumeak badira ere, patronatuetan % 37 baino ez dira, ez baita ahaztu behar arlo hori direla ordaindutako langileen artean emakumeen presentzia handiena duena.

70. grafikoa. Osaeraren konparazioa, sexuaren arabera (%)

71. grafikoa. Emakumeen proportzioaren konparazioa, jarduera-arloen arabera (%)

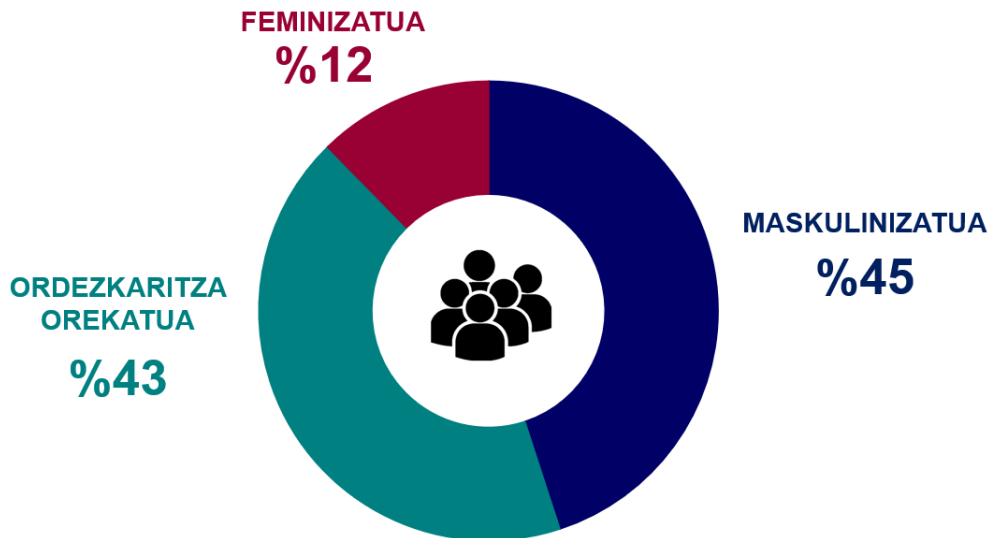

Ordezkaritza orekatua

Patronatuetako ordezkaritza orekatua den aztertzeko, hauxe hartuko da erreferentzia modura: Emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen kontrako indarkeria matxistarik gabe bizitzeko Legearen testu bategina onartzen duen martxoaren 16ko 1/2023 Legegintzako Dekretuaren 3. artikuluan zehazten den definizioa. Artikulu horren arabera, patronatuaren ordezkaritza orekatutzat hartuko da, baldin eta emakumeen eta gizonen proportzioa % 40 eta % 60 arteko tartean badago, eta lau kideetik beherako patronatuen kasuan, bi sexuetako pertsonak ordezkatuta badaude. Bestalde, patronatu maskulinizatutzat joko dira emakumeak % 40 baino gutxiago badira, eta feminizatutzat, berriz, % 60 baino gehiago badira.

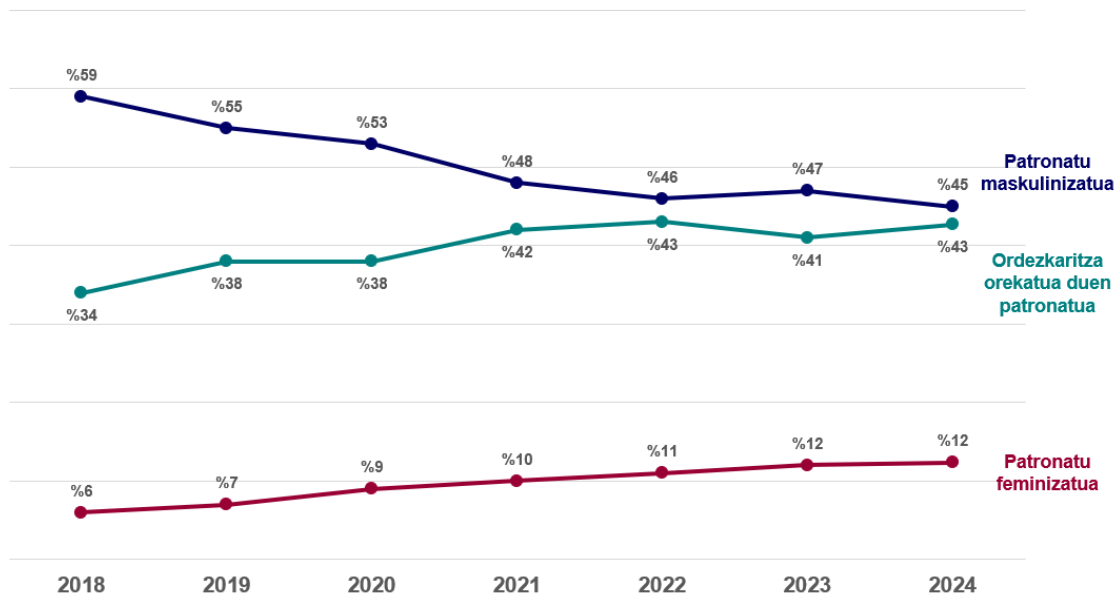
Aztertutako fundazioen artean, % 43k du ordezkaritza orekatua gobernu-organoan; % 12k patronatu feminizatua dauka, eta gainerako % 45ak, patronatu maskulinizatua. Gainera, fundazioen % 11tan patronatua gizonek soilik osatzen dute; aldiz, emakumeek soilik osatzen dituzten patronatuak % 3 dira. Sektore publikoak gobernu-organoetako kideren bat izendatzeko gaitasuna duen fundazioetan, ordezkaritza orekatua, maskulinizatua eta feminizatua duten patronatuen proportzioa lehen esandako ehunekoen oso antzekoa da.

72. grafikoa. Ordezkaritza orekatua patronatuetan (%)

Azken zazpi urteetako datuak (2018-2024) erreferentzia moduan hartzen badira, ikusten da patronatu maskulinizatuak beheranzko joera izan dutela. Izan ere, 2018an patronatu guztien % 59 ziren maskulinizatuak. Ordezkaritza orekatuko patronatuak, berriz, % 34 izatetik % 43 izatera igaro dira egun.

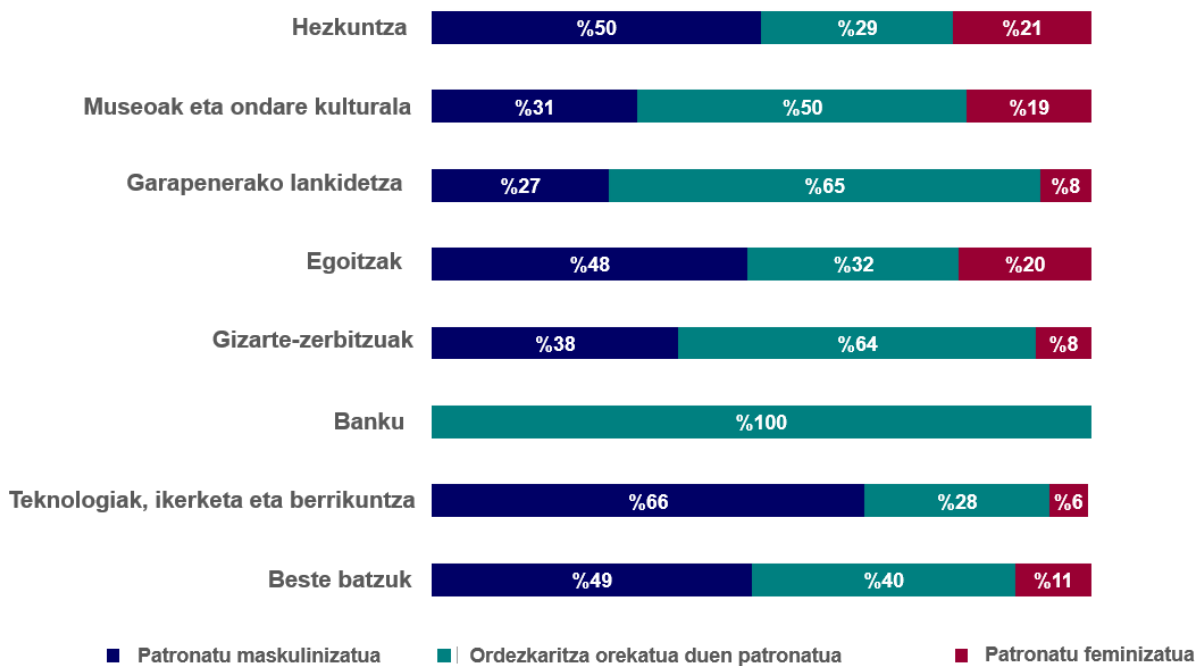
73. grafikoa. Ordezkaritza orekatuaren bilakaera patronatuetan (%)

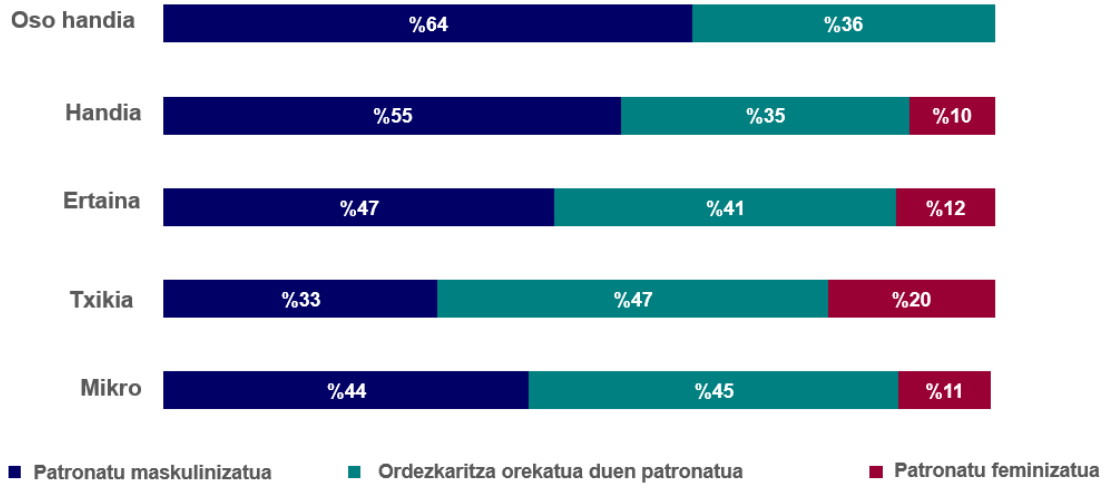
Ordezkaritza orekatua jarduera-arloen arabera aztertzen bada, patronatukideen sexuen arabeko banaketan gertatzen den bezala, teknologien, ikerketaren eta berrikuntzaren arloan handiagoa da patronatu maskulinizatuen ehunekoa; izan ere, arlo horretan, patronatu guztien % 66 daude maskulinizatuak, hau da, batezbesteko orokorrean baino % 21 gehiago. Bestalde, ordezkaritza orekatua batezbestekoa baino altuagoa duten jarduera-arloak dira banku-entitateak, garapenerako lankidetzak, museoak eta ondare kulturala eta gizarte-zerbitzuak. Horietan, ordezkaritza orekatua duten patronatuen ehunekoa % 100 eta % 50 artekoa da.

74. grafikoa. Patronatuko ordezkaritza orekatua, jarduera-arloen arabera (%)

Bestetik, fundazioen tamainak ordezkaritza orekatuan duen eragina aztertuz gero, joera sexuen arabeko banaketan bezalakoa da; hau da, fundazioaren tamaina zenbat eta handiagoa izan, orduan eta txikiagoa da ordezkaritza orekatua. Izan ere, fundazio oso handietan, patronatu maskulinizatuak % 64 dira, eta ez dago patronatu feminizaturik.

75. grafikoa. Patronatuko ordezkariak orekatua, entitatearen tamainaren arabera (%)

3.3 BOLUNTARIOAK

Boluntarioei buruzko ekainaren 25eko 17/1998 Legearen 2.1 artikulua honela definitzen du boluntariotza:

«Pertsona fisikoek aurrera eramaten dituzten interes orokorreko ekimenen multzoa da boluntariotza, ekimen horiek honako baldintza hauek betetzen badituzte:

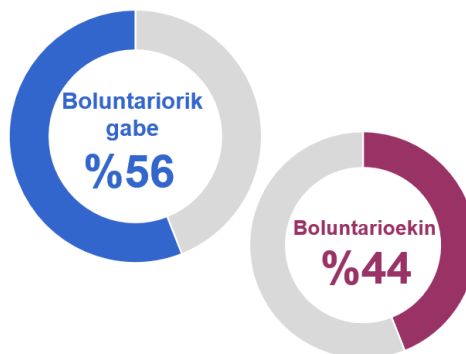
- a) Norberaren probetxurako ezer lortzeko asmorik gabekoak izatea eta elkartasunak bultzatuak izatea.*
- b) Borondatezkoak eta askatasun osoz eginak izatea; arazoia lan-, funtzionariotza- edo merkataritza-harremana ez izatea, ez eta obligazio pertsonala edo betebeharr juridikoa ere.*
- c) Irabazi-asmorik ez duten erakundeen bidez eta programa edo egitasmo zehatzei jarraituz eginak izatea.*
- d) Ordainsaririk gabeak izatea.*
- e) Ordaindutako zerbitzu profesionalak inolaz ere ez ordezkatzeara».*

Fundazioen kasuan, boluntarioen lana ezinbestekoa da, eta balio handia dauka helburuak lortzeko orduan, batez ere ordainpeko langilerik ez duten edo pertsona gutxi osatutako plantilla duten entitateen kasuan.

Boluntarioen datu orokorrak eta jarduera-arloaren eta tamainaren arabeko sailkapenak

Fundazioen % 44 inguruk boluntarioak ditu, eta, gainera, fundazio horietatik, % 13k ez dute ordainpeko langilerik; azken horietan, beraz, giza baliabideak boluntarioak dira, ehuneko ehunean. Hori horrela, boluntarioak dituzten fundazioen ehunekoa handiagoa da tamaina txikiagoko entitateetan, eta murrizten doa kudeatutako gastuen bolumena handitu ahala.

76. grafikoa. Boluntarioak

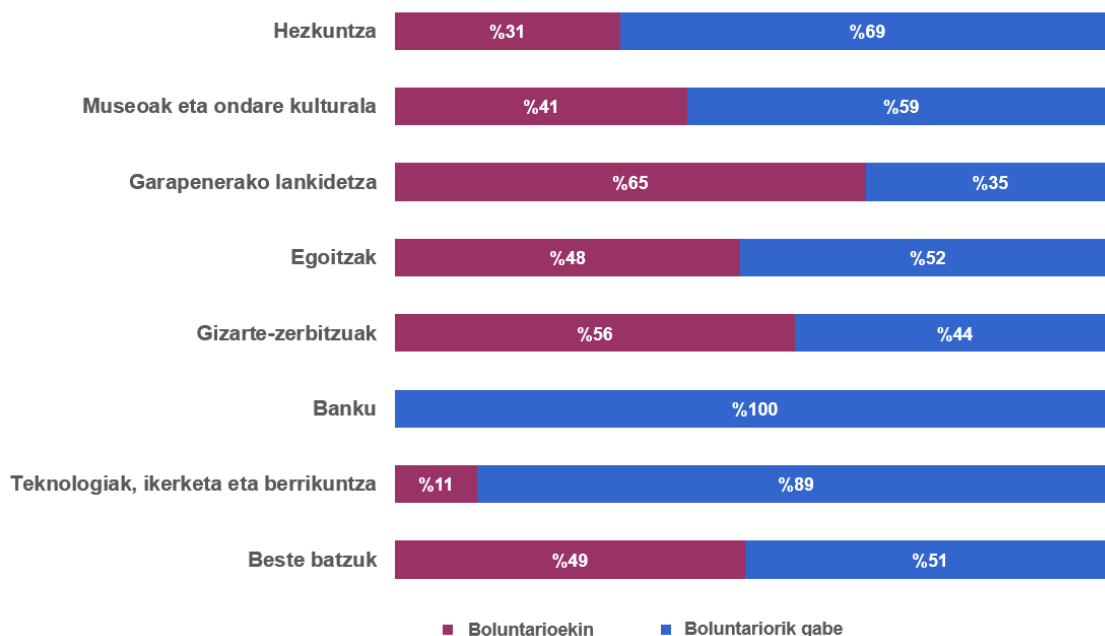

10. taula. Boluntarioak, tamainaren arabera (%)

Tamaina	Boluntarioekin	Boluntariorik gabe
Oso handia	% 18	% 82
Handia	% 29	% 71
Ertaina	% 37	% 63
Txikia	% 47	% 53
Mikroa	% 55	% 45

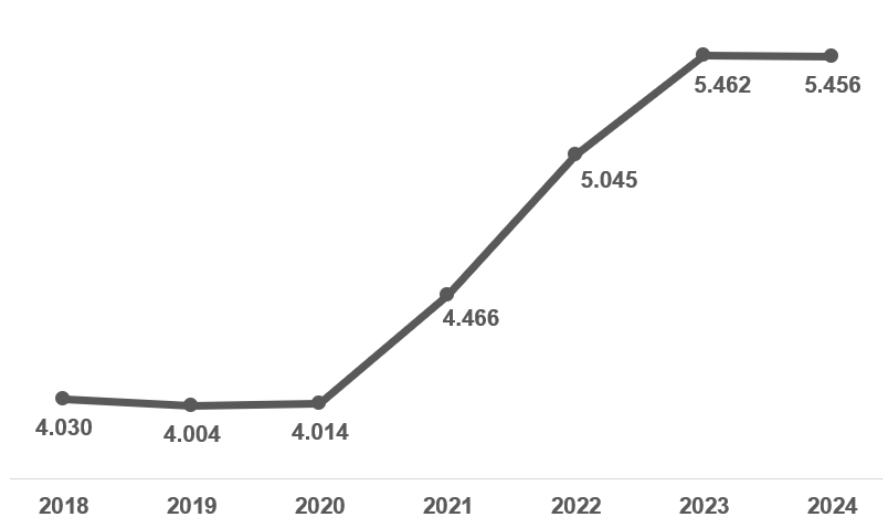
Jarduera-arloa aztertuz gero, izaera sozialeko gaiekin lotutako helburuak dituzten fundazioek boluntario gehiago dute beren lantaldeetan.

77. grafikoa. Boluntarioak, jarduera-arloen arabera (%)

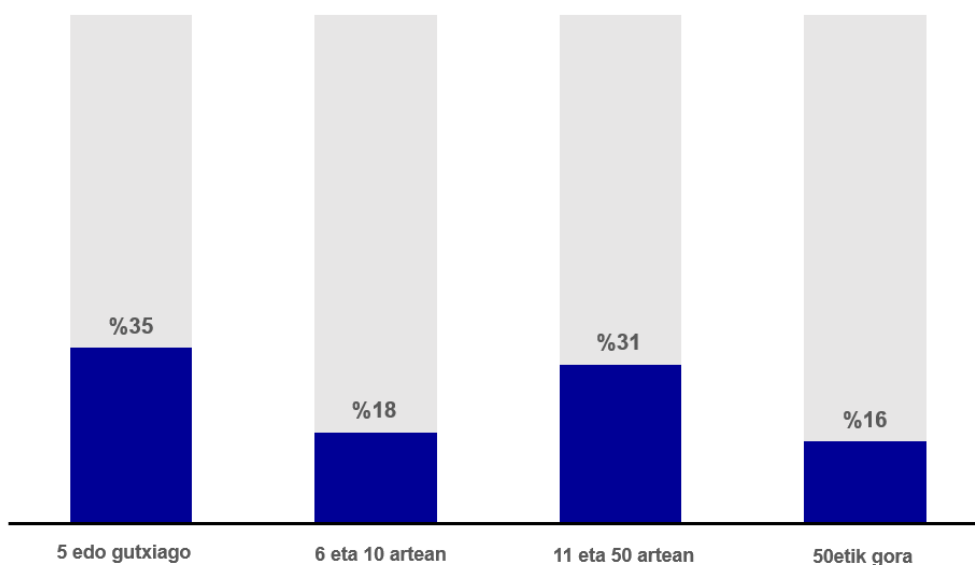

Fundazioen sektorean guztira 5.456 boluntario daude, eta datu horrek % 35 inguruko hazkunde metatua izan du azken zazpi urteetan (2018-2024). Era berean, boluntarioak dituzten fundazioei erreparatuta (% 44), horietako bakoitzak, batez beste, 32 boluntario ditu; hala ere, % 53k 10 boluntario baino gutxiago dute, eta % 16k 50 boluntario baino gehiago.

78. grafikoa. Boluntario kopuruaren bilakaera

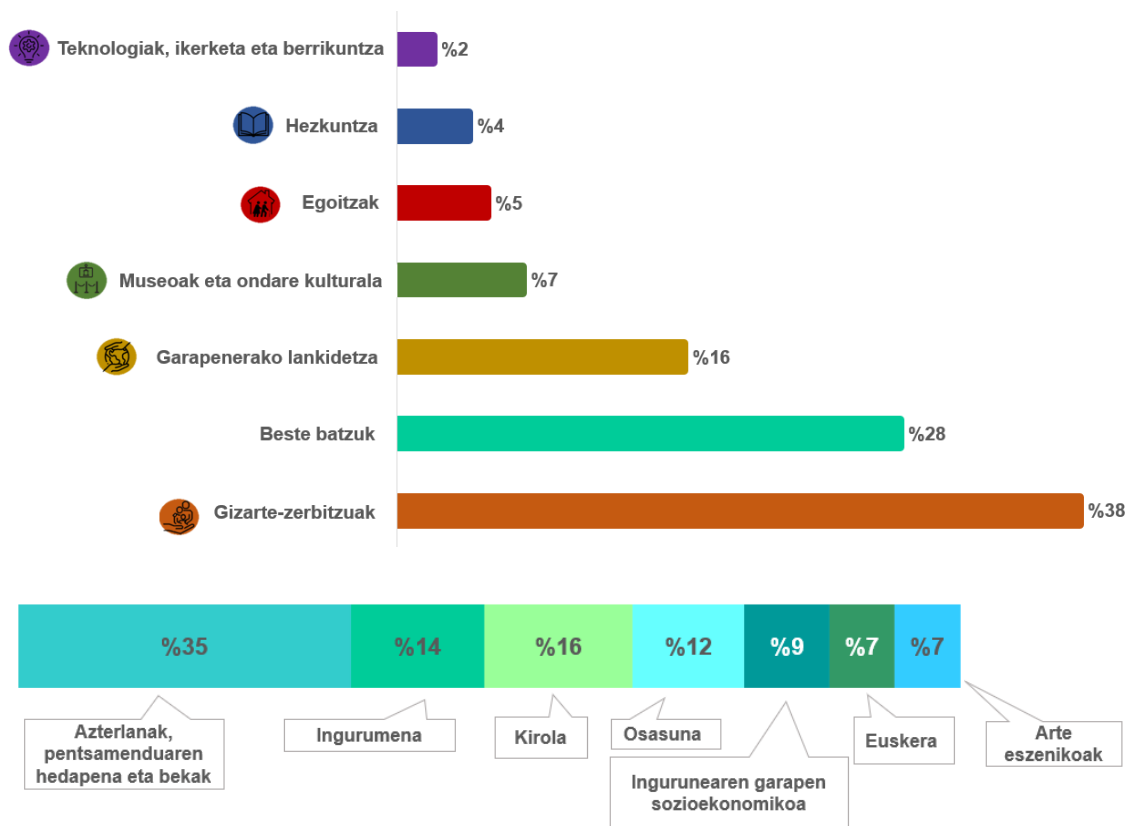

79. grafikoa. Boluntarioen kopurua

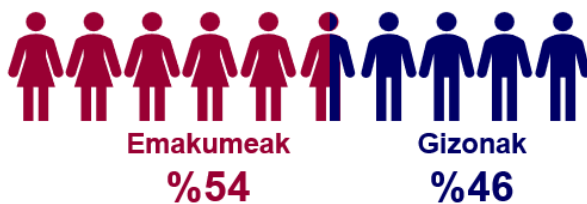
Jarduera-arloen araberako banaketan, boluntarioen % 65etik gora gizarte-zerbitzuetan eta beste arlo batzuetan biltzen dira (azterketak, pentsamenduaren hedapena eta bekak). Alabaina, ordainpeko langileak eta boluntarioak dituzten fundazioak soilik aztertzen baditugu, garapenerako lankidetzaren arloan dago boluntarioen pisu erlatibo handiena. Izan ere, arlo horretako fundazioen % 23 soilik dira boluntariorik gabeko fundazioak.

80. grafikoa. Boluntarioen banaketa, jarduera-arloen arabera (%)

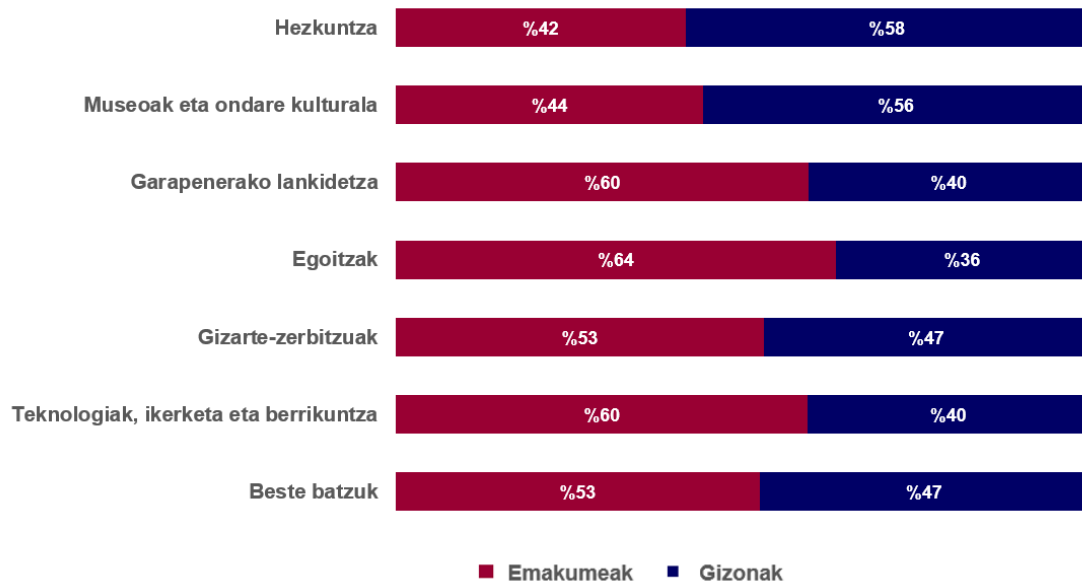
Sexuaren araberako banaketa eta berdintasuna

81. grafikoa. Boluntarioen osaera, sexuaren arabera (%)

Emakumeak boluntarioen % 54 dira; alegia, ordainpeko langileen antzeko ehunekoa. Jarduera-arlo hauetan dago emakume boluntarioen proportzio handiena: egoitzak, garapenerako lankidetzak eta teknologiak, ikerketa eta berrikuntza.

82. grafikoa. Banaketa, boluntarioen sexuaren arabera, jarduera-arloei jarraikiz (%)

ONDORIOA

Txosten honek EAEko fundazioen sektorearen eragina aztertzen du. Sektorean dauden 686 fundazioetatik 490 aktiboak dira. Fundazioak sortzeko joera goranzkoa izan da azken ekitaldian. Fundazio aktiboen % 79k urteko kontuak aurkeztu zituzten 2024an, eta horietatik 228 ikuskatu ziren.

Lehen kapituluan, sektorearen ezaugarri nagusiak deskribatu dira, jarduera-arloa, tamaina edo antzintasuna kontuan hartuta, besteak beste. Egindako azterketatik nabarmentzekoa da fundazioen % 40 mikroentitatetzat jotzen direla (alegia, 300.000 eurotik beherako gastua dute). Era berean, definitutako jarduera-arloetatik gizarte-zerbitzuena da ugariena (72 fundazio batzen ditu).

Fundazioen batez besteko antzintasuna 27 urtekoa da, eta duela 50 urte baino gehiago sortutako 46 fundazio daude.

Sektorearen bereizgarri da, bestalde, Euskal Autonomia Erkidegoko Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzaren Euskal Sarea osatzen duten 142 eragileetatik 36 fundazioak direla.

Gardentasunari dagokionez, fundazioen % 77k web-orria dute, eta fundazioen erdiek patronatuaren osaera zein den zehazten dute, datu hori baita gehien argitaratzen den adierazlea. Aitzitik, datu ekonomikoak web-orrien % 21etan soilik daude eskuragarri. Gardentasunaren atala gainditzen duten fundazioen ehunekoa handitu egin da, % 21etik % 23ra, 1. kapituluko adierazlearen arabera.

Bigarren kapitulari dagokionez, nabarmentzekoa da fundazioek 1.708 milioi euroko diru-sarrerak izan dituztela 2024ko ekitaldian. Diru-sarrera horietatik % 57 finantzaketa pribatua izan da, eta % 43 jatorri publikokoa. Diru-sarrerak guztira 770 eurokoak dira EAEko pertsonako, eta fundazioen sektoreak pisu handiagoa dauka Gipuzkoa eta Bizkaiko lurralde historikoetan, Gipuzkoa izanik *per capita* diru-sarrera altuenak dituen lurraldea.

Finantzaketa publiko eta pribatuko iturriak aztertuz gero, diru-sarrera publikoak gehiago dira hezkuntzako, garapenerako lankidetzako eta teknologiako fundazioetan, gizarte-zerbitzuetako fundazioetan baino, azken horietan finantzaketa pribatua % 62koa baita.

Era berean, baliabide publiko gehien jasotzen duen arloa teknologiak, ikerketa eta berrikuntzarena da. Izan ere, fundazioetara bideratutako baliabide publikoen % 37 jarduera horretako fundazioetara doa.

Bestalde, fundazioetara baliabide gehien bideratzen duen ente publikoa Eusko Jaurlaritza da, emandako dirulaguntzen % 55 hark ematen baititu.

Bilakaerari dagokionez, guztizko diru-sarrerak % 48 handitu dira 2019tik, batez ere diru-sarrera pribatuen eraginez; izan ere, azken zazpi ekitaldietan bikoiztu egin dute zenbateko gordina, nahiz eta 2020ko ekitaldian beherakada handia izan, pandemiaren eta hari lotutako murrizketen ondorioz kapital-merkatuak izandako beherakada zela eta. Bestalde, diru-sarrera publikoek urteko hazkunde jarraitua izan dute, eta 2024ko ekitaldian administrazio publikoek 2019an egindako ekarpenak baino % 43 gehiago egin dituzte.

Bestalde, fundazioen helburuetara bideratutako gastua (horren barruan sartzen dira helburuetara bideratutako inbertsioak) 1.252 milioi eurokoa izan da fundazioen sektorean, 2024an. Jarduera-arlo nagusiak teknologia (453 milioi euro), hezkuntza (156 milioi euro) eta gizarte-zerbitzuak (211 milioi euro) izan dira. Fundazioek kalkulu-oinarriaren % 99 bideratu dute helburuetara.

Orokorrean, fundazioen sektoreak egoera saneatua dauka ondare- eta likidezia-mailan, eta fundazioen ondarea, EAEko biztanle bakoitzeko, 3.763 eurokoa da.

EAEko banku-fundazioek gizarte-ekintza egonkorra izan dute lehen 11 urteetan: 60 milioi euro inguru, urtean. Gizarte-ekintza kulturara, kirolera, inklusiora, hezkuntzara eta interes sozialeko beste jarduera-arlo batzuetara bideratu da. Diru-sarrera gehienak Kutxabank SATik datoz, eta azken ekitaldietan handitzen joan dira, 2020an izan ezik.

Sektore publikoak presentzia esanguratsua dauka; izan ere, 126 fundaziotan dauka gutxienez patronatukide bat izendatzeko ahalmena. Nabarmentzekoa da fundazio horietatik 67tan sektore publikoak patronatukideen erdiak edo gehiago izenda ditzakeela.

Balio erantsi gordinari edo barne-produktu gordinari zuzeneko ekarpena egiten dioten magnitude ekonomikoek 767 milioi euroko balio erantsia izan dute 2024an; alegia, barne-produktu gordinaren % 0,86 2024an, eta % 0,84 2023an, kontuan hartu gabe zeharkako efektuak, trakzio-efektua eta eragin induzituak.

EAEko fundazioek sortutako merkatuko balio sozialaren monetizazioaren eta kontabilitate sozialaren esparruan, sortutako balioa —1.267 milioi euro—, funtsean, lau interes-talde handitan banatzen da: langileak (ordaindutako soldatak) (% 33); administrazio publikoak (% 21); komunitateari emandako laguntza monetarioen banaketa (% 13); eta fundazioan atxikitako zatia (berrinbertitutako irabaziak eta amortizazioa) (% 32,5). Horrez

gain, bezeroei sortutako balioak handitu egin du fundazioen sektoreak sortutako merkatuko balio soziala (1.839 milioi euro).

Hau da, fundazioen sektorerara bideratutako finantzaketa publikoko euro bakoitzeko 2,6 euro itzultzen zaizkio gizarteari merkatu-eragiketen bidez, albo batera utzita hornitzaileen erosketek mobilizatutako balioaren bidez sortutako zeharkako balioa, «merkatukoa ez den» balioa eta balio emozionala.

Hirugarren kapituluari dagokionez (“pertsonek” izenekoa), nabarmentzekoa da aztertutako fundazioen % 72k ordainpeko langileak dauzkatela. Kontratututako pertsonak, guztira, 16.357 dira, eta 2018az geroztik metatutako hazkundera % 28koa da.

Gainera, fundazioen % 44k fundazioaren helburuak lortzen laguntzen duten boluntarioak dituzte: 5.456 pertsona, guztira. Kopuru hori, aurreko ekitaldikoarekin alderatuta, egonkor mantendu bada ere 2024ko ekitaldian, datuek joera jakin bat erakusten dute 2020tik.

Sexuaren araberako banaketari dagokionez, soldatapeko langileen % 57 eta boluntarioen % 54 emakumeak dira. Patronatuetan, aldiz, proportzioa % 37ra jaisten da; hau da, presentzia nabarmen txikiagoa dute, eta datua ez dator bat emakumeek soldatapeko langileen eta boluntarioen artean duten pisuarekin. Bestalde, patronatuen % 33k emakume presidentea dute, eta fundazioen % 48k, berriz, emakume idazkaria.

Bestalde, fundazioetako patronatuetan, kide anitzeko organoak direnez gero, emakumeen eta gizonen ordezkariak orekatua bermatu behar da. Bada, fundazioen % 43tan bakarrik da orekatua ordezkariak; % 12k patronatu feminizatua dute, eta gainerako % 45etan patronatu maskulinizatuak daude. Ildo horretatik, azken zazpi urteetan aurrera egin da ordezkariak orekatua lortzeko bidean. Izan ere, 2018an ordezkariak orekatua zuten patronatuak % 34 ziren, eta haietako % 59 maskulinizatuak ziren.

ERANSKINAK

Siglak

- EAE: Euskal Autonomia Erkidegoa
- LH: Lurralde historikoak
- TE: Toki-entitateak
- EJ: Eusko Jaurlaritza
- AFA: Arabako Foru Aldundia
- BFA: Bizkaiko Foru Aldundia
- GFA: Gipuzkoako Foru Aldundia
- EAE TE: Euskal Autonomia Erkidegoko toki-entitateak
- EP: Entitate publikoak
- ZTBES: Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzaren Euskal Sarea
- OG: Ondare garbia
- BPG: Barne-produktu gordina
- EKS 2010: Europako Kontu Sistema 2010
- BEGd: Balio erantsi gordina
- BEE: Balio erantsiaren egoera
- FLIAGE: Familientzat lan egiten duten irabazi-asmorik gabeko erakundeak
- EAKN: Estatuko Administrazio Kontu-hartzailatza Nagusia
- EBITDA: *Earnings Before Interest Taxes Depreciation and Amortization*
- GRI: *Global Reporting Initiative*
- GJH: Garapen jasangarrirako helburuak
- AECA: Enpresen Administrazio eta Kontabilitateko Espainiako Elkarte

Grafiko eta taulen indizea

GRAFIKOAK

1. grafikoa. Fundazio aktiboak eta ez-aktiboak.....	15
2. grafikoa. Inskribatutako fundazioen kopuruaren bilakaera	16
3. grafikoa. Inskribatutako fundazioen banaketa, lurraldearen arabera	17
4. grafikoa. Fundazioak eta biztanleria, lurralde historikoaren arabera (%).....	17
5. grafikoa. Fundazioen kopurua, jarduera-arloaren arabera	19
6. grafikoa. «Beste batzuk» azpiarloko fundazioen kopurua	20
7. grafikoa. Fundazioak, tamainaren arabera (%).....	20
8. grafikoa. Fundazioen kopurua, antzintasunaren arabera	21
9. grafikoa. Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzaren Euskal Sareko fundazioak	22
10. grafikoa. Web-orria.....	23
11. grafikoa. Batez besteko nota gardentasunean.....	24
12. grafikoa. Lortutako puntuazioa (%)	25
13. grafikoa. Adierazle bakoitza betetzen duten fundazioen kopurua (%).....	26
14. grafikoa. Diru-sarrera publiko eta pribatuen banaketa (eurotan)	30
15. grafikoa. Diru-sarreraren ehunekoa, finantzaketa-motaren arabera (%)	30
16. grafikoa. Diru-sarreraren banaketa, lurralde historikoaren arabera (eurotan eta %-tan).....	31
17. grafikoa. Per capita diru-sarrerak (eurotan)	32
18. grafikoa. Finantzaketa publikoaren eta pribatuaren ehunekoa, jarduera-arloaren arabera (%)	33
19. grafikoa. Diru-sarrera publikoaren ehunekoa, tamainaren arabera (%).....	34
20. grafikoa. Diru-sarrera publikoak, jarduera-arloaren arabera (eurotan eta %-tan).....	35
21. grafikoa. Dirulaguntza publikoaren ehunekoa, entitate publiko emaileen arabera (%).....	36
22. grafikoa. Jasotako dirulaguntza publikoak, jarduera-arloaren eta entitate publiko emailearen arabera (eurotan)	37
23. grafikoa. Dirulaguntzak, lurralde historikoaren eta ente finantzatzailearen arabera (eurotan eta %-tan)	42
24. grafikoa. Dirulaguntza-mota, eta dirulaguntza-mota ente finantzatzailearen arabera (eurotan eta %-tan)	43
25. grafikoa. Fundazioen diru-sarreraren bilakaera 2019-2024an (eurotan)	45
26. grafikoa. Emandako dirulaguntzen bilakaera 2019-2024an (milioi eurotan).....	46
27. grafikoa. Emandako dirulaguntzen bilakaera 2019-2024an, entitate emailearen arabera (eurotan)	47
28. grafikoa. Per capita emandako diru-sarrera publikoaren bilakaera 2019-2024ko aldian, ente emailearen arabera [Eusko Jaurlaritza eta foru-aldundiak] (eurotan).....	48
29. grafikoa. Emandako dirulaguntzen bilakaera 2019-2024an, jarduera-arloaren arabera (eurotan)	49
30. grafikoa. Helburuetara bideratutako gastua, jarduera-arloaren arabera (eurotan).....	51
31. grafikoa. Helburuetara bideratutako gastua, kalkulu-oinarriaren gainean, jarduera-arloaren arabera (%-tan)	52
32. grafikoa. Helburuetara bideratutako gastua, ondare garbiaren gainean, jarduera-arloaren arabera (%-tan)	53

33. grafikoa. Fundazioaren helburura bideratutako per capita gastuak (eurotan)	53
34. grafikoa. Fundazioaren helburuetara bideratutako gastua, lurralde historikoen arabera	54
35. grafikoa. Ondarearen egoera: zorpetze-ratioa eta maniobra-funtsa	57
36. grafikoa. Aktiboaren kontabilitate-balioa (milioi eurotan)	59
37. grafikoa. Emaitzaren bilakaera eta banatutako dibidendua 2014-2024 aldian (milioi eurotan)	60
38. grafikoa. Pay-out delakoaren bilakaera 2014-2024 aldian (%)	61
39. grafikoa. Helburuetara bideratutako gastua (eurotan)	62
40. grafikoa. Gizarte-ekintzaren gastuaren helmuga, arloaren arabera (eurotan).....	63
41. grafikoa. Jasotako dibidenduak eta gizarte-ekintza (milioi eurotan)	64
42. grafikoa. Gizarte-ekintzarako gastura bideratutako dibidenduaren ehunekoak	65
43. grafikoa. Kutxabank SA taldearen eta haren mendeko sozietateen emaitzaren helmuga 2014-2024 aldian (%)	66
44. grafikoa. Administrazio publiko bakoitzak zenbat fundaziotan duen patronatukideak izendatzeko gaitasuna.....	67
45. grafikoa. Administrazio publikoek patronatukideren bat izendatzeko gaitasuna duten fundazioen kopurua banakatuta	69
46. grafikoa. Administrazio publiko bakarrak osorik izendatutako patronatua duten fundazioak	69
47. grafikoa. Fundazioen gastua, sektore publikoak izendatutako kargudunen ehunekoaren arabera (eurotan eta %-tan).	70
48. grafikoa. Fundazioen kopurua, sektore publikoak izendatutako kargudunen ehunekoaren arabera (eurotan eta %-tan).	70
49. grafikoa. Helburuetara bideratutako gastua, administrazio publikoek izendatutako kargudunen ehunekoaren arabera (milioi eurotan).	71
50. grafikoa. EAEko fundazioek sortutako balio erantsi gordinaren banaketa edo aplikazioa (eurotan eta %-tan)	76
51. grafikoa. EAEko fundazioek sortutako merkatuko balio soziala (eurotan).....	77
52. grafikoa. EAEko fundazioen sektorearen merkatuko itzulkin ekonomikoa, jasotako finantzaketa publikoarekiko (eurotan)	78
53. grafikoa. Balioa sortzen duten ekosistemak (eurotan).....	79
54. grafikoa. Fundazioen sektoreko diru-sarreraren biderkatzailea	80
55. grafikoa. Ordainpeko langileak.....	84
56. grafikoa. Ordainpeko langileak, jarduera-arloen arabera (%).....	84
57. grafikoa. Enplegatu kopuruaren bilakaera	85
58. grafikoa. Ordainpeko langileen banaketa, jarduera-arloen arabera (%).....	86
59. grafikoa. Enplegatuen batez besteko kopurua, jarduera-arloaren arabera	86
60. grafikoa. Batez besteko soldaten kostu gordina, jarduera-arloen arabera (eurotan)	87
61. grafikoa. Ordainpeko langileak, sexuaren arabera (%).....	88
62. grafikoa. Banaketa, ordainpeko langileen sexuaren arabera, jarduera-arloei jarraikiz (%) ..	88
63. grafikoa. Patronatuaren tamaina	91
64. grafikoa. Euskal sektore publikoak izendatutako patronatukideen banaketa, jarduera-arloen arabera	92
65. grafikoa. Euskal sektore publikoak izendatutako patronatukideak, patronatukide guztien aldean, jarduera-arloen arabera (%)	92
66. grafikoa. Patronatuaren osaera, sexuaren arabera (%).....	93
67. grafikoa. Patronatuen osaeraren bilakaera, sexuaren arabera (%)	93
68. grafikoa. Banaketa, patronatukideen sexuaren arabera, jarduera-arloei jarraikiz (%).....	94
69. grafikoa. Emakume presidenteen eta emakume idazkarien proportzioaren konparazioa, jarduera-arloen arabera (%).....	94
70. grafikoa. Osaeraren konparazioa, sexuaren arabera (%).....	95
71. grafikoa. Emakumeen proportzioaren konparazioa, jarduera-arloen arabera (%).....	96
72. grafikoa. Ordezkaritza orekatua patronatuetan (%)	97
73. grafikoa. Ordezkaritza orekatuaren bilakaera patronatuetan (%)	97

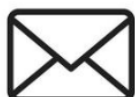
74. grafikoa. Patronatuko ordezkariak, jarduera-arloen arabera (%).....	98
75. grafikoa. Patronatuko ordezkariak, entitatearen tamainaren arabera (%).....	99
76. grafikoa. Boluntarioak.....	100
77. grafikoa. Boluntarioak, jarduera-arloen arabera (%).....	101
78. grafikoa. Boluntario kopuruaren bilakaera	102
79. grafikoa. Boluntarioen kopurua	102
80. grafikoa. Boluntarioen banaketa, jarduera-arloen arabera (%).....	103
81. grafikoa. Boluntarioen osadura, sexuaren arabera (%)	103
82. grafikoa. Banaketa, boluntarioen sexuaren arabera, jarduera-arloei jarraikiz (%).....	104

TAULAK

1. taula. Altak/Bajak (eraketak/likidazioak).....	15
2. taula. Sektore publikoak izendatutako patronatukideak dituzten fundazioen betetze-maila (%)	26
3. taula. Emandako dirulaguntzen banakapena, entitate publiko emailearen eta jarduera-arloaren arabera (eurotan)	41
4. taula. Helburuetara bideratutako gastua, ondare garbiaren gainean, jarduera-arloaren arabera (eurotan eta %-tan).....	50
5. taula. Magnitude ekonomikoak, jarduera-arloaren arabera (eurotan).....	56
6. taula. Banku-fundazioen eta fundazioen sektore osoaren magnitude ekonomikoak, 2024an eta 2023an (milioi eurotan).....	59
7. taula. Fundazioen kopurua, sektore publikoak izendatutako patronatukideen ehunekoaren arabera	67
8. taula. EAEko fundazioen sektorearen balio erantsi gordina, osagaien arabera. 2021-2024ko errentak (eurotan).....	73
9. taula. Fundazioen sektorearen balio erantsi gordina, osagaien eta lurralde historikoen arabera. 2024ko errentak (eurotan)	73
10. taula. Boluntarioak, tamainaren arabera (%)	101

Harremanetarako

Harremanetarako helbide elektronikoa: elkarfun@euskadi.eus

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

**GOBERNANTZA, ADMINISTRAZIO DIGITAL ETA
AUTOGOBERNU SAILA**